

ERGO Insurance SE
MAJANDUSAASTA ARUANNE
2019

MAJANDUSAASTA ARUANNE

Ärinimi:	ERGO Insurance SE
Äriregistri kood:	10017013
Aadress:	A. H. Tammsaare tee 47, 11316 Tallinn Eesti Vabariik
Telefon:	+372 610 6500
Faks:	+372 610 6501
E-post:	info@ergo.ee
Interneti koduleht:	www.ergo.ee
Põhitegevusala:	kahjukindlustus
Majandusaasta algus:	1. jaanuar 2019
Majandusaasta lõpp:	31. detsember 2019
Juhatuse esimees:	Bogdan Benczak
Audiitor:	KPMG Baltics OÜ
Lisatud dokumendid:	1. Sõltumatu vandeaudiitori aruanne 2. Kasumi jaotamise ettepanek 3. ERGO Insurance SE ainuaktsionäri andmed 4. Tegevusalade loetelu

Sisukord

Tegevusaruanne	5
Raamatupidamise aastaaruanne	23
Kasumiaruanne.....	23
Finantsseisundi aruanne.....	24
Rahavoogude aruanne	25
Omakapitali muutuste aruanne	26
Raamatupidamise aastaaruande lisad	27
Lisa 1. Arvestuspõhimõtted.....	27
Lisa 2. Riskiprofiil.....	43
2.1. Kindlustustegevuse riskid.....	43
2.2. Turu-, krediidi- ja likviidsusriskide juhtimine.....	52
2.3. Kapitali juhtimine.....	58
2.4. Strateegilised riskid.....	59
2.5. Operatsiooniriskid	60
2.6. Maineriskid.....	61
Lisa 3. Kindlustuspreemiad	62
Lisa 4. Komisjonitasu tulu	63
Lisa 5. Investeeringute tulu	64
Lisa 6. Muud äritulud.....	64
Lisa 7. Kahjunõuded ja hüvitised	65
Lisa 8. Kulud.....	67
Lisa 9. Valuutakursi muutused	68
Lisa 10. Materiaalne põhivara	68
Lisa 11. Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud.....	70
Lisa 12. Muu immateriaalne põhivara	70
Lisa 13. Investeeringud sidus- ja tütarettevõttesse.....	71
Lisa 14. Finantsinvesteeringud	71
14.1. Aktsiad ja fondiosakud	72
14.2. Müügivalmis võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid	73
14.3. Laenud.....	73
Lisa 15. Edasikindlustuse varad.....	74
Lisa 16. Nõuded kindlustustegevusest ja muud nõuded.....	75
Lisa 17. Raha ja raha ekvivalendid	75
Lisa 18. Aktsionärid ja aktsiakapital	75
Lisa 19. Reservkapital.....	76
Lisa 20. Õiglase väärtuse reserv.....	76
Lisa 21. Kohustused kindlustuslepingutest ja edasikindlustuse varad	77

Lisa 22. Kohustused edasikindlustusest.....	80
Lisa 23. Muud kohustused kindlustustegevusest	80
Lisa 24. Muud kohustused ja viitvõlad.....	81
Lisa 25. Finantsinstrumentide õiglane väärtus	81
Lisa 26. Rendilepingud	82
Lisa 27. Tulumaks.....	83
Lisa 28. Tehingud seotud pooltega	84
Lisa 29. Aruandepäeva järgsed sündmused	85
Juhatuse allkirjad 2019. majandusaasta aruandele	86
Kasumi jaotamise ettepanek	87
ERGO Insurance SE ainuaktsionäri andmed.....	88
Tegevusalade loetelu	89

Tegevusaruanne

Tugev omanik

ERGO seltsid Balti riikides esindavad emaettevõtte, ERGO Group AG kindlustusgrupi vahendusel maailma võimsat finantsgruppi Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft AG (Munich Re), kes on tegutsenud edukalt 1880. aastast alates ja on olnud alati suuteline rahuldama klientide nõudeid.

Usaldusväärsusust kinnitavad reitinguagentuuride hinnangud ERGO grupi omanikfirmale ja emaettevõttele: Munich Re reiting on Aa3 ehk *excellent* (Moody'si järgi), ERGO kindlustusgrupi reiting on AA– (Standard & Poor'si järgi). Munich Re kuulub DAX 30 /EUROSTOXX 50 nimekirja. ERGO kindlustusgrupp teenindab 37,9 miljonit klienti üle 30 riigis peamiselt Euroopa ja Aasia turgudel. Ta on Euroopas suurim ravi- ja õigusabikulude kindlustuse pakkuja.

Koostöö maailma tugevate edasikindlustajatega

ERGO teeb koostööd maailma juhtivate edasikindlustusandjatega (Munich Re, Gen Re, Swiss Re, SCOR, Hannover Re). Edasikindlustusega maandab ERGO oma võimalikke riske ja tagab klientidele ka suurte kahjude probleemideta hüvitamise.

ERGO Insurance SE 2019. aasta arvudes

Brutopreemiad ehk -kindlustusmaksed	193,3 miljonit eurot
Varade maht	278,4 miljonit eurot
Finantsinvesteeringud	193,7 miljonit eurot
Kindlustustehnilised eraldised	171,9 miljonit eurot
Omakapital	67,1 miljonit eurot
Koondkasum	11,9 miljonit eurot
Omakapitali tootlus	18,2%
Kehtivad kindlustuslepingud	891 675
Esindused	Eestis 15, Lätis 22, Leedus 60
Töötajad	966

Majanduskeskkond

Euroopa Komisjoni märtsis 2020 koostatud hinnangu kohaselt on seoses COVID-19 pandeemiaga tekkinud kriisi mõõtmete ja majandusliku mõju ulatuse osas veel palju ebakindlust. Mõju suurus sõltub muuhulgas pandeemia leviku mahust ja riigiasutuste võimekusest sellele kiiresti reageerida. Stiliseeritud stsenaariumi eeldusteks on, et suremus on sama kõigis liidu riikides ja teiseks, et kehtestatud piirangutel on Euroopas suurem mõju kui Hiinas. Sellele põhinedes hinnatakse COVID-

19 kahjustavat mõju oluliseks, kuid seda võivad mingil määral leevendada õigeaegselt ja efektiivselt rakendatud meetmed. Antud stsenaariumi kohaselt hinnatakse 2020.aasta majanduskasvuks 0%, kuid see võib kujuneda ebasoodsa stsenaariumi korral ka negatiivseks.

Eesti

2019. aasta esimese poole majanduskasvu toetasid tugevad erainvesteeringud ja paindlik töajouturg. Sellest hoolimata on tulevikus oodata kasvu aeglustumist, mis on tingitud tsüklilistest teguritest ja energeetikasektori ümberstruktureerimisest.

Negatiivset mõju majanduskasvule avaldavad tööstussektori ebakindlus ja vähenev elektritootmine (tingituna CO₂ emissiooni hinnatõusust).

Eratarbimise kasvu on seni toetanud tugev tööhõive kasv ja suurenenud tegelikud sissetulekud.

Tänu kasvavatele sissetulekutele ja mõõdukale inflatsioonile jääb põhiliseks majanduskasvu mootoriks jätkuvalt sisenõudlus.

Läti

2019. aastal Läti majanduskasv aeglustus. Peamiseks kasvumootoriks jääb eratarbimine, samal ajal kui investeeringute osakaal jätkuvalt väheneb. Eratarbimise kasvu omakorda soodustavad pidurdud inflatsioon ja maksukärped.

Nõrk välisõudlus tingib ekspordi tagasihoidliku kasvu, erandiks võib kujuneda põllumajandustoodangu eksport. Investeeringute vähenemine peaks mingil määral leevendama tööjõupuudust ja pingelist olukorda töajouturul.

Leedu

2019. aastal toetasid majanduskasvu tugev sisenõudlus ja vastupidav ekspordisektor. Eratarbimise kasvu taga omakorda on olnud tööhõive kasv koos madalamate tööjõumaksudega.

Ekspordi kasvu hoiab positiivsena jõudsalt suurenev teenuste eksport, mis katab languse kaupade ekspordis 2019. aasta teisel poolel.

Inflatsioon on prognoosi kohaselt languses.

Õiguskeskkond

Isikuandmete kaitse seaduse muudatused ja isikuandmete kaitse seaduse rakendamise seadus

Isikuandmete kaitset Euroopa Liidus reguleerib kõikidele liikmesriikidele otsekohalduv Euroopa Liidu üldmäärus (jõustus 25.05.2018), mis annab inimesele tugevama kontrolli oma isikuandmete töötlemise üle. Kuigi üldmääruse puhul on tegemist Euroopa Liidu otsekohalduva õigusaktiga, on teatud küsimustes jäetud liikmesriikidele kaalutusõigus riigisisesele täpsustada üldmääruses sätestatud isikuandmete töötlemisega seotud küsimusi. Isikuandmete kaitse seadus, mis jõustus 15.01.2019, kehtestaski kooskõlas üldmäärusega mõned erijooned isikuandmete töötlemise üldpõhimõtetes.

Kehtima hakkasid täpsustatud nõuded isikuandmete töötlemiseks ajakirjanduslikul eesmärgil ning teadus- ja ajaloouringuteks, samuti kehtestati täpsemad nõuded andmesubjekti õiguste teostamisele, lapse isikuandmete töötlemisele ja võlasuhtes isikuandmete töötlemisele ning töötlemisele pärast andmesubjekti surma. Isikuandmeid võib inimese nõusolekuta ajakirjanduslikul eesmärgil töödelda ja meedias avalikustada, kui selleks on avalik huvi ja see on kooskõlas ajakirjanduseetika põhimõtetega. Teadus- ja ajaloouringu või riikliku statistika jaoks võib isikuandmeid inimese nõusolekuta töödelda, kasutades varjunime või samaväärset andmekaitset võimaldavat kuju. Seadus kehtestab ka üldpõhimõtted, millest õiguskaitseasutused peavad isikuandmete töötlemisel lähtuma. Isikuandmete töötlejad on kohustatud informeerima inimest tema isikuandmetega seotud rikkumistest. Samuti peavad nad sellest informeerima Andmekaitse Inspeksiooni. Seadusega kehtestati ka kõrgendatud vastutus isikuandmete töötlemise nõuete täitmata jätmise eest. Nii näiteks karistatakse töötlemise nõuete täitmata jätmise eest rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot või kuni 4% ettevõtte eelmise majandusaasta ülemaailmsest kogukäibest olenevalt sellest, kumb summa on suurem.

15.03.2019 avaldati Riigi Teatajas isikuandmete kaitse seaduse rakendamise seadus. Selles on sätestatud isikuandmete töötlemise täpsed eesmärgid ja alused ning isikuandmete töötlemise lubatud ulatus. Seadusega uuendati andmekogude regulatsioone: täiendatakse isikuandmete töötlemise eesmäärke ja andmekoosseise ning piiratakse andmete säilitamise tähtaega. Andmekogude põhimääruste kehtestamine on viidud võimaluse korral valitsuse tasandilt ministri pädevusse.

Kindlustustegevuse seaduse muudatused

01.01.2019 jõustusid kindlustustegevuse seaduse § 213 lg-d 11 ja 12, mille kohaselt nähti ette, et kindlustusandja avalikustab solventsuse ja finantsseisundi aruande ning esitab Finantsinspeksioonile regulaarsed järelevalvelised aruanded 14 nädala jooksul pärast majandusaasta lõppu ja kvartaliaruanded 5 nädala jooksul pärast kvartali lõppu. Seejuures peab kindlustusgrupi juhtiv ettevõtja avalikustama kindlustusgrupi solventsuse ja finantsseisundi aruande

ning esitama kindlustusgrupi järelevalve teostajale kindlustusgrupi regulaarsed järelevalvelised aruanded 20 nädala jooksul pärast majandusaasta lõppu.

02.03.2019 jõustusid kindlustustegevuse seaduse muudatused, mille kohaselt nähti ette kindlustusandja tegutsemine ka tulundusühistuna. Seni oli olnud lubatud kindlustusandjal tegutseda vaid aktsiaseltsina. Seaduse muudatus lõi õigusliku aluse vastastikuste kindlustusandjate asutamiseks Eesti Vabariigis. Viimati oli see olnud lubatud aastal 1940. Kindlustusühistule kohalduvad nüüd samad reeglid mis aktsiaseltsi vormis tegutsevale kindlustusandjale. Kindlustusühistu peab taotlema kindlustustegevuseks loa Finantsinspeksioonilt. Samuti peab kindlustusühistu osakapital olema sama suur kui aktsiaseltsist kindlustusandjal. Kui kindlustusühistu pakub näiteks elu-, vastutus-, krediidi- või garantiikindlustust, peab ühistu osakapital olema vähemalt 3 miljonit eurot. Muu kahjukindlustuse pakkumise korral peab osakapital olema vähemalt 2 miljonit eurot. Seaduse kohaselt ei piirata ühistu liikmesusega seonduvat. Kõigil on põhikirjas kokkulepitud tingimustel võimalik kindlustusühistu liikmeks astuda, samuti liikmesus lõpetada. Ühistud saavad ise otsustada, kas nad kindlustavad ainult oma liikmete kindlustusriske või ka teiste inimeste ja ettevõtete omi, välja arvatud kohustusliku vastutuskindlustuse pakkumise korral.

15.03.2019 jõustusid kindlustustegevuse seaduse muudatused, millega nähti ette isikuandmete töötlemise, edastamise ja konfidentsiaalsuse hoidmise erialused kindlustusandjate jaoks. Seadus näeb ette, et kindlustusandjal on õigus töödelda isikuandmeid (välja arvatud eriliigilisi isikuandmeid) kindlustusvõtja ja temaga seotud isikuid puudutava kindlustusrisi hindamiseks ning muude kindlustuslepingu sõlmimiseks vajalike toimingute tegemiseks, sealhulgas automatiseeritud töötlusel põhinevate üksikotsuste tegemiseks, samuti andmesubjekti kasuks sõlmitud lepingu täitmiseks, lepingu täitmise tagamiseks või tagasinõuete esitamiseks, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti. Terviseandmete töötlemine on kindlustusandjal lubatud juhul, kui kindlustusandjal on seadusest tulenev kohustus sõlmida kindlustusleping või juhul, kui see on muul juhul vajalik kindlustusandja kindlustuslepingu täitmise kohustuse ja selle ulatuse kindlaksmääramiseks ning tagasinõuete esitamiseks, kui kindlustusjuhtumiks on andmesubjekti surm või kui kindlustuslepingu täitmise kohustuse ja selle ulatuse kindlaksmääramine ning tagasinõuete esitamine eeldab andmesubjekti terviseseisundit või puuet puudutavate andmete töötlemist. Samuti näeb seadus ette, mis juhul võivad kindlustusandjad vastastikku vahetada isikuandmeid, st juhul, kui klient on esitanud lepingueelsete läbirääkimiste käigus ebaõigeid andmeid kindlustusandja nõutud oluliste asjaolude kohta või põhjutanud tahtlikult kindlustusjuhtumi toimumise või esitanud ebaõigeid andmeid kindlustusjuhtumi oluliste asjaolude kohta.

Finantsinspeksiooni juhendid, mis hakkasid kehtima 2019. aastal

30.09.2019 hakkas kehtima Finantsinspeksiooni juhend „Nõuded finantsjärelevalve subjekti poolt tegevuse edasiandmisele (*outsourcing*)“. Soovituslik juhend on kehtestatud Finantsinspeksiooni

juhatuse 25.10.2006 otsusega nr 1.1-7/84 ja muudetud Finantsinspektsiooni juhatuse 05.08.2019 otsusega nr 1.1-7/92.

Juhendiga kehtestati soovituslikud ja üldise iseloomuga tegevusjuhised ja -suunised järelevalvesubjektile tegevuse edasiandmiseks, sisustades õigusaktidest tulenevaid nõudeid, arvestades vastava tegevusala rahvusvahelist tava ja praktikat ning rahvusvaheliste organisatsioonide soovitusi. Juhendi kohaldamisel tuleb arvestada konkreetse edasiantava tegevuse olulisust järelevalvesubjekti majandustegevuses. Vähem olulise tegevuse edasiandmisel, millega kaasnevad võimalikud riskid on samuti väiksemad, võib juhendis esitatud nõuete rakendamise ulatus olla väiksem, seda ka konkreetsest teenuse osutajast olenevalt, arvestades teenuse osutajaga seonduvaid olulisi asjaolusid ja riske (nt teenuse osutaja on järelevalvesubjekti kontrollitav ettevõtja või teenuse osutaja üle tehakse riiklikku järelevalvet, arvestades viimasel juhul ka sellise järelevalve olemust ja ulatust).

14.10.2019 hakkas kehtima Finantsinspektsiooni soovituslik juhend „Nõuded kindlustuse turustamisele“. Soovituslik juhend on kehtestatud Finantsinspektsiooni juhatuse 14.10.2019 otsusega nr 1.1-7/135. Juhendis selgitatakse kindlustustegevuse seaduses esitatud nõudeid kindlustuse turustamisele. Juhendi eesmärk on soovituslike juhiste andmise kaudu kaitsta klientide, kindlustuslepingut sõlmida soovivate isikute ja kindlustusvõtjate huve. Juhised on suunatud teenuse väljatöötamisele, kindlustuslepingute kohta teabe avaldamisele, kindlustusvõtja kindlustushuvi ja kindlustuslepingule esitatavate nõudmiste väljaselgitamisele ja huvide konflikti maandamisele. Juhend loob eeldused kindlustusteenuse läbipaistvuse suurenemisele, tagades kindlustuspakkumuse selguse ja loetavuse ning seeläbi kliendile parema võimaluse hinnata kindlustuslepingu vastavust tema kindlustushuvile ja -nõudmistele. See omakorda loob kliendile paremad võimalused kaalutletud otsuse tegemiseks ja aitab kaasa võimalike vaidluste vältimisele.

ERGO Insurance SE finantstulemused

Aruandeperioodil oli brutopreemiate ehk brutokindlustusmaksete maht 193,3 miljonit eurot. Kindlustusmaksete laekumise põhjal on ERGO Insurance SE nii Eesti kui ka Balti riikide kahjukindlustusturul kolmandal kohal. Kahjunõuete ja -hüvitiste kogusumma ulatus 2019. aastal 125,4 miljoni euroni, mis on 64,9% brutopreemiate mahust. Kindlustusseltsi neto kulusuhe oli 29,5% (2018. a 29,5%) ja neto kahjusuhteks tuli 64,2% (2018. a 64,3%). 2019. aasta neto kombineeritud suhe oli 93,7% (2018. a 93,8%). ERGO Insurance SE 2019. aasta koondtulemiks kujunes kasum 11,9 miljonit eurot (2018. a kasum 7,1 miljonit eurot). Sellest oli positiivne kindlustustehniline tulemus 11,5 miljonit eurot, investeringute kasum 0,1 miljonit eurot, tulemus muudest tegevustest 0,3 miljonit eurot kasumit ning 0,8 miljonit eurot tulumaksukulu. Koondtulemit mõjutas lisaks müügivalmis finantsvarade väärtuse suurenemine 0,8 miljoni euro võrra.

ERGO Insurance SE varade maht oli 2019. aasta lõpul 278,4 miljonit eurot (2018. a 234,5 miljonit eurot). Finantsinvesteeringud moodustasid perioodi lõpuks 193,7 miljonit eurot (2018. a 168,1

miljonit eurot). Investeeringutes oli võlakirjade osakaal 86,6% (2018. a 87,0%), laenude osakaal 0,7% (2018. a 0,8%), aktsiad ja fondiosakud moodustasid 12,6% (2018. a 12,2%). Kokku moodustasid finantsinvesteeringud varade kogumahust 69,6% (2018. a 71,1%). Kohustustest olid 81,3% (2018. a 85,3%) kindlustustehnilised eraldised, ulatudes aruandeperioodi lõpuks 171,9 miljoni euroni (2018. a 153,0 miljoni eurot) ja moodustades 61,7% koguvaradest (2018. a 65,3%). Aasta lõpu seisuga olid kindlustustehnilised eraldised kaetud finantsinvesteeringute ja edasikindlustuse varadega, mille summa ületas kindlustustehnilisi eraldisi 38,3 miljoni euroga (2018. a 24,3 miljoni eurot), andes ettevõttele piisava likviidsusvaru.

Kindlustustegevus

Kindlustusmaksed jagunevad liikide kaupa alljärgnevalt.

Eurodes	2019		2018		Muutus	
	Brutopreemiad	Kindlustusliigi osakaal, %	Brutopreemiad	Kindlustusliigi osakaal, %	Brutopreemiad	Kindlustusliigi osakaal
Liikluskindlustus	74 969 228	38,8%	76 769 383	41,8%	-1 800 155	-3,0%
Õnnetusjuhtumikindlustus	7 655 800	4,0%	7 072 364	3,9%	583 436	0,1%
Reisikindlustus	5 174 394	2,7%	3 891 252	2,1%	1 283 142	0,6%
Tehniliste riskide kindlustus	6 083 564	3,2%	5 631 412	3,1%	452 152	0,1%
Eraisiku varakindlustus	13 435 221	7,0%	12 264 580	6,7%	1 170 641	0,3%
Juriidilise isiku varakindlustus	11 209 609	5,8%	10 089 344	5,5%	1 120 265	0,3%
Põllumajandusriskide kindlustus	2 691 625	1,4%	2 080 900	1,1%	610 725	0,3%
Sõidukikindlustus	48 442 571	25,1%	45 940 594	25,0%	2 501 977	0,1%
Vastutuskindlustus	8 264 961	4,3%	6 964 465	3,8%	1 300 496	0,5%
Veosekindlustus	1 501 021	0,8%	1 411 263	0,8%	89 758	0,0%
Vedaja vastutuskindlustus	2 650 453	1,4%	2 712 156	1,5%	-61 703	-0,1%
Veesõiduki ja veesõiduki omaniku vastutuskindlustus	1 900 403	1,0%	588 725	0,3%	1 311 678	0,7%
Garantiikindlustus	3 628 448	1,9%	2 884 438	1,6%	744 010	0,3%
Raudtee veerevkoosseisu kindlustus	85 473	0,0%	1 141 415	0,6%	-1 055 942	-0,6%
Abistamiskulude kindlustus	2 937 420	1,5%	1 885 399	1,0%	1 052 021	0,5%
Finantsriskide kindlustus	590 173	0,3%	508 851	0,3%	81 322	0,0%
Töökaotuskindlustus	341 432	0,2%	211 881	0,1%	129 551	0,1%
Õigusabikulude kindlustus	1 637 973	0,9%	1 822 300	1,0%	-184 327	-0,1%
Kokku kindlustustegevusest	193 199 769	100,0%	183 870 722	100,0%	9 329 047	-0,1%
Juriidilise isiku varakindlustus	109 099	0,0%	-43 731	0,0%	152 830	0,0%
Kokku edasikindlustustegevusest	109 099	0,0%	-43 731	0,0%	152 830	0,0%
Kokku	193 308 868	100,0%	183 826 991	100,0%	9 481 877	

ERGO Insurance SE kogus 2019. aastal 193,3 miljoni eurot kindlustusmaksed, mis on 5,2% rohkem kui eelmisel aastal. Enim maksed koguti liiklus- ja sõidukikindlustusest: liikluskindlustusest 75,0 miljoni eurot ehk 38,8% kogu portfelist, sõidukikindlustusest 48,4 miljoni eurot ehk 25,1%

portfellist. Järgnesid eraisiku varakindlustus 13,4 miljoni euro ehk 7,0%-ga ja juriidilise isiku varakindlustus 11,3 miljoni euro ehk 5,8%-ga. Vastutuskindlustuse osa portfellis oli 4,3% ehk 8,3 miljonit eurot ja õnnetusjuhtumikindlustusel 4,0% ehk 7,7 miljonit eurot. Kõikide ülejäänud kindlustusliikide osakaal jäi iga üksiku liigi puhul alla 3,1% ja need kindlustused moodustasid portfellist kokku 15,1% ehk 29,2 miljonit eurot.

Kindlustusportfellis kasvas sõidukikindlustuse osakaal 0,1% võrra ja kogutud maksete maht oli 2,5 miljonit ehk 5,4% suurem kui eelmisel aastal. Peale sõidukikindlustuse olid kiire kasvutempoga veel veesõiduki ja veesõiduki omaniku vastutuskindlustus ning vastutuskindlustus: käibe kasv vastavalt 222,8% ja 18,7% ehk mõlemal juhul 1,3 miljonit eurot rohkem kui aasta tagasi.

Makstud kahjud jagunevad liikide kaupa alljärgnevalt.

Eurodes	2019		2018		Muutus	
	Makstud kahjud	Kindlustusliigi osakaal %	Makstud kahjud	Kindlustusliigi osakaal %	Makstud kahjud	Kindlustusliigi osakaal %
Liikluskindlustus	45 329 374	41,3%	41 230 687	41,2%	4 098 687	0,1%
Õnnetusjuhtumikindlustus	3 184 553	2,9%	3 182 803	3,2%	1 750	-0,3%
Reisikindlustus	2 721 918	2,5%	2 363 377	2,4%	358 541	0,1%
Tehniliste riskide kindlustus	3 936 010	3,6%	3 474 976	3,5%	461 034	0,1%
Eraisiku varakindlustus	6 906 179	6,3%	5 481 143	5,5%	1 425 036	0,8%
Juriidilise isiku varakindlustus	5 805 326	5,3%	5 662 136	5,7%	143 190	-0,4%
Põllumajandusriskide kindlustus	1 857 719	1,7%	3 657 238	3,7%	-1 799 519	-2,0%
Sõidukikindlustus	31 666 571	28,8%	28 557 330	28,5%	3 109 241	0,3%
Vastutuskindlustus	2 119 534	1,9%	2 185 548	2,2%	-66 014	-0,3%
Veosekindlustus	337 395	0,3%	299 950	0,3%	37 445	0,0%
Vedaja vastutuskindlustus	1 221 918	1,1%	1 400 219	1,4%	-178 301	-0,3%
Veesõiduki ja veesõiduki omaniku vastutuskindlustus	230 849	0,2%	169 389	0,2%	61 460	0,0%
Garantiikindlustus	1 768 209	1,6%	86 168	0,1%	1 682 041	1,5%
Raudtee veerevkoosseisu kindlustus	329 279	0,3%	230 303	0,2%	98 976	0,1%
Abistamiskulude kindlustus	1 542 482	1,4%	1 106 087	1,1%	436 395	0,3%
Finantsriskide kindlustus	98 824	0,1%	354 250	0,4%	-255 426	-0,3%
Töökaotuskindlustus	58 145	0,1%	21 442	0,0%	36 703	0,0%
Õigusabikulude kindlustus	668 112	0,6%	672 361	0,7%	-4 249	-0,1%
Kokku	109 782 395	100,0%	100 135 407	100,0%	9 646 988	

2019. aastal makstud hüvitiste kogusumma oli 109,8 miljonit eurot (2018. a 100,1 miljonit eurot). Kahjude esinemises ei olnud varasemaga võrreldes olulisi muutusi. Enim hüvitisi, s.o 45,3 miljonit ehk 41,3% hüvitiste kogusummast, maksti liikluskindlustuses. Järgnes sõidukikindlustus 31,7 miljoni euroga ehk 28,8%-ga hüvitiste kogusummast.

Investeeringustegevus

Strateegiliselt tegeleb investeeringute juhtimisega aktive ja passivate juhtimise meeskond, milles on esindatud nii varade kui ka kohustuste eest vastutavad töötajad Eestist ja Saksamaalt. Investeeringute juhtimise süsteemi kohaselt on finantsinvesteeringute taktikalise juhtimise teenus ostetud ettevõtteväliselt teenuseosutajalt. 2015. aasta jaanuaris võttis varade taktikalise juhtimise üle grupi varahaldusettevõtte MEAG (MEAG Munich ERGO AssetManagement GmbH), mis juhindub ERGO Insurance SE juhatuse kinnitatud investeeringute juhtimise strateegilisest plaanist ja riskiprofiilist.

Suhtumine võlakirjade intressi- ja krediidiriski oli ka 2019. aastal konservatiivne. Krediidiriski jaotus võlakirjaportfellis oli järgmine: krediidireiting AAA (Standard & Poor'si järgi) või Aaa (Moody'si järgi) oli 50,1%-l võlakirjadest (2018. a 48,3%), krediidireiting AA või Aa 18,1%-l (2018. a 16,6%), krediidireiting A 13%-l (2018. a 15,5%), krediidireiting BBB või Baa 16,3%-l (2018. a 16%) ja krediidireiting BB või Ba 2,5%-l (2018. a 3,6%).

Investeeringud jaotusid aasta lõpul järgmiselt: sidus- ja tütarettevõttesse oli investeeritud 0,69 miljonit eurot, millest enamik (0,64 miljonit eurot) oli liigitatud müügiotel varadeks (2018. a 0,64 miljonit eurot), võlakirjadesse 167,8 miljonit eurot (2018. a 146,3 miljonit eurot); laene oli 1,4 miljoni euro (2018. a 1,4 miljoni euro) väärtuses, pangadeposiite ei olnud, aktsiatesse ja fondiosakutesse oli investeeritud 24,5 miljonit eurot (2018. a 20,4 miljonit eurot).

Intressiriski kandvatelt varadelt teenis ERGO Insurance SE aruandeaastal 0,31 miljonit eurot (2018. a 0,48 miljonit eurot) kasumit, aktsiate ja fondiosakute realiseerimisest saadi tulu 0 eurot (2018. a 0,15 miljonit eurot kahjumit), võlakirjade realiseerimisest 0,05 miljonit eurot (2018. a 0,27 miljonit eurot) kasumit. Lisaks teeniti 0,12 miljonit eurot (2018. a 0,21 miljonit eurot) dividenditulu. Investeeringute ümberhindluse reserv kasvas 0,8 miljoni euro (2018. a kahanes 1,16 miljoni euro) võrra. Seega saadi portfelli netotootluseks 0,52% (2018. a -0,22%), millest investeeringutega seotud kulud olid 0,19% (2018. a 0,22%) hallatavate investeeringute mahust.

Arendus

MÜÜK JA TEENINDUS

ERGO strateegilises fookuses on tugev kliendisuhe, kliendikesksus, innovatsioon, lihtsus ja läbipaistvus.

Kontrollostu (Mystery Shopping) meetodile spetsialiseerunud uuringufirma Dive Eesti tehtud valdkonnauuringu järgi on Eesti parima teenindustasemega kindlustusfirmaks ERGO.

Kantar Emori poolt 18.03–08.04 tehtud üle-eestilise teenindusettevõtete soovitusindeksi uuringu järgi on ERGO kindlustusseltsidest tugevaima soovitusindeksiga.

Autoremondiettevõtete koostöö sujub kõige paremini kindlustusseltsidega Swedbank P&C Insurance AS, ERGO Insurance SE ja Lietuvos Draudimase Eesti filiaal (PZU). Autode Müügi- ja

Teenindustevõtete Eesti Liidu tunnustus on oluline märgis, mis toetab ERGO kui parima kahjukäsitleusega ettevõtte mainet.

Kontaktkeskuse roll on varasemaga võrreldes pisut muutunud. Keskuse eesmärk on käsitleda sissetulevaid kliendikontakte ja pakkuda parimat klienditeenindust. Soov on lahendada saabunud küsimus esimese kontaktiga ning pakkuda klientidele lisaväärtust lisa- ja ristmüügi kaudu. Nii nagu teistel müügigruppidel, on ka kontaktkeskusel oma müügieesmärgid.

TEENUSED

07.02.2019 jõustusid Eestis uued ERGO Insurance SE kindlustuslepingute üldtingimused KT.0948.18. Uued tingimused kehtivad kõikide alates 07.02.2019 väljastatavate uute pakkumuste ja lepingute kohta ning olemasolevate lepingute uueks perioodiks väljastatavate poliiside kohta.

Alates 1. jaanuarist on Luminori krediitkaardiga ka Eestis kaasas automaatne ERGO reisikindlustus. AS Luminor Bank ja Balti riikide ERGO alustasid 1. oktoobril koostööd, pakkudes panga krediitkaardiklientidele spetsiaalselt Luminori jaoks kokku pandud reisikindlustust.

Veebruaris tõi ERGO Eestis turule ettevõttekindlustuse, kus klient saab ühe poliisiga võtta kuni kuus kindlustusliiki. See on esimene omataoline terviklahendus äriklientidele. Teenust hakati klientidele osutama aprillis.

Läti ERGO uuendas ERGO ravikindlustuse mobiilirakendust. Nüüd saab selle kaudu hõlpsalt kontrollida poliisi kaitsete ulatust, rakendust saavad kasutada ka mitteresidendid, lisandus võimalus logida sisse pangalingi kaudu ja registreerida kahjuavaldus. Ühtlasi asub rakenduses nüüd ka kindlustuskaart, mida saab mugavalt koostööpartneritele esitada.

Märtsis sai uue kujunduse Läti ERGO e-kontor mansergo.lv, mis on täielikult integreeritud Läti ERGO kodulehega ergo.lv. Uuenenud veebilehte on mugav kasutada nii laua- ja tahvelarvutis kui ka nutitelefonil ekraanil. Uus moodne e-kontor toetab ettevõtte eesmärki olla digitaalsete lahenduste poolest parim kindlustuspakkuja Läti turul. Mansergo.lv lehelt saab klient vaadata oma kehtivaid ja varasemaid poliise ning kahjujuhtumite staatust ja ajalugu.

Leedu ERGO uuendas töötaja vastutuskindlustust: tingimusi on täiendatud, riskianalüüsi lihtsustatud, lepingu pikendamine on automatiseeritud.

Leedu ERGO uuendas 1. märtsil oma kaskokindlustust ja ERGO autoabi teenust.

Eesti ERGOs toimusid muudatused kasko- ja liikluskindlustuse hinnastamises. Alates 26.06.2019 tehtud pakkumustest sõlmitud lepingutel ei olene kaskokindlustuse makse osamaksete arvust. Samuti sai täiendust liikluskindlustus, millele saab alates maist osta juurde õigusabikulude lisakaitset. Ühtlasi on kõik liikluskindlustuse lisakaitset nüüd mugavalt ostetavad ka e-kontorist. Oktoobris muudeti liikluskindlustuse hinnastamist: veidi soodsamaks läksid sõiduauto kindlustusmaksed kuni 30-aastastel eraklientidel ja juriidilistel isikutel. Kõikide sõiduautode kindlustusmaksed mõjutas soodsalt mootori võimsuse mõju muutmine.

Uuendati Eesti kodukindlustuse Maksi paketi tingimusi ning uute tingimustega lepinguid väljastatakse alates 13. juunist.

Leetritesse haigestumine on Euroopas ja ka Leedus märgatavalt kasvanud, ERGO oli Leedu turul esimene, kes lisas õnnetusjuhtumikindlustusse leetritesse haigestumise kaitse.

Juulis käivitus Leedus kahjukäsitluse tööriista ERGO Smart* uus funktsioon. Kui inimene registreerib nõude ERGO Smarti abil, näeb ta kohe arvestatud makstavat summat kuni 500 euro ulatuses. Kui klient nõustub määratud summaga, kantakse raha tema kontole järgmisel päeval.

Leedus toodi aasta teises pooles turule uus teenus, mis annab kindlustuskaitse vähkkasvajate vastu. ERGO on Leedus esimene kindlustusandja, kes on sellise ajakohase kindlustusvõimaluse oma portfelli lisanud.

Danske Bank A/Si Eesti filiaali sulgemise tõttu liikus siinse filiaali liisingusõidukite portfell Danske Bank A/Si Leedu filiaali alla. Omanikumuudatuse kanded tehti liiklusregistris massmuudatusena.

Järgmise aasta alguses hakkab ERGO koostöös Eesti iduettevõttega Rendin pakkuma täiesti uut teenust – üürilepingu kindlustust. See on lahendus, mille sarnast Eestis keegi teine ei paku.

TURUNDUS

Turundustegevus oli 2019. aastal aktiivne ning peale tavapärase müügikampaaniate toetati ettevõtte eesmärgi ka mitmete teiste mainekampaaniate ja -üritustega.

Märtsis pääses Läti ERGO 50 parima tööandja edetabelisse ja saavutas seal 23. koha. Vastav küsitlus tehti Läti CV-online'i eestvedamisel.

Eesti ERGO osales märtsis ülikoolinoortele mõeldud messil „Võti tulevikku“, et tutvustada tudengitele ERGOt ning siinseid praktika- ja töövõimalusi.

Eesti ERGO tutvustas Tallinna motomessil Tallinn Motor Show sõiduki e-kindlustust, kus maksad liikluskindlustuse eest vaid siis, kui sõidad.

Aprillis toimus Eestis elu- ja õnnetusjuhtumikindlustuse kampaania, mille fookuses olid muu hulgas kliendid, kellel on olemas vaid emb-kumb leping. Eesmärk oli selgitada sellistele klientidele teise lepingu vajalikkust.

Suurim esimese poolaasta kampaania korraldati Eestis õigusabikulude kindlustuse tuntuse parandamiseks. Kampaania eesmärk oli suurendada päringute arvu ja vormistada need omakorda lepinguteks. Õigusabikulude kindlustuse puhul kasutati aktiivselt sotsiaal- ja digimeedia lahendusi, sh tehti spetsiaalne õigusabikulude kindlustust tutvustav videoklipp.

Mai esimeses pooles jõudsid liikluskindlustuse lisakaitseid Eesti ERGO veebilehele ja e-kontorisse. Seda asus toetama aktiivne veebikampaania ning koostöö Elmari raadioga.

Leedus sai täiendust õnnetusjuhtumikindlustus, kuhu lisati leetritesse haigestumise kaitse. Selle teenuse aktiivne kampaaniaperiood oli 16.04–31.08.

Lätis tehti mais-juunis infokampaania, et juhtida tähelepanu vajadusele parandada elektriliste tõukerataste ja rolleritega seotud seadusi. Kampaania „Sa jõuad kaugemale, kui liikudes teistega arvestad!“ tehti koostöös liiklusohutuse nõukogu, politsei ja ühinguga „Linn inimestele“.

Juunis paigutati Lätis Riia EuroParki parklatesse, kus on oht, et juht kriibib oma autot, spetsiaalsed pehmenduspadjad. Eesmärk oli parandada teadlikkust ERGO liikluskindlustuse teenustest.

Suve alguses läks Leedus käima koolilastele mõeldud kampaania „Lihtne on püüda jänest“ (väljend *püüa jänest* tähendab leedu keeles kukkumist). See oli esimene kampaania, kus plakatitel kasutati ERGO töötajate lapsi.

Septembris sai Leedus alguse eraisikute kodukindlustuse kampaania, mis kestis lausa viis kuud. Eesmärk oli kummutada arvamus, et vara kindlustamine on kallis. Varakindlustusega sai klient valida kingiks veel ühe kolmest pakutud kindlustusteenusest.

Eestis toimusid kolmandas kvartalis liikluskindlustuse veebikampaania, ettevõttekindlustuse kampaania ning elu- ja õnnetusjuhtumikindlustuse kampaania.

Septembris alustas Eesti ERGO koostööd omalaadse müügipartneriga Tipit. Tipit on soovitusplatvorm, mille kaudu sai soovitada sõbrale või tuttavale elukindlustust. Novembris lisandus kodukindlustuse soovitamise võimalus ning mõlemad teenused olid aktiivselt pakkumises kuni aasta lõpuni.

Augustis ja septembris toimus Eestis kampaania „Asendusauto asemel jalgratas“, mille käigus pakuti kaskoklientidele, kelle auto oli remondis viis või enam päeva, võimalust võtta asendusauto asemel jalgratas päriseks. Kampaaniat tehti eelkõige sotsiaalmeedias ning sellest sai Eesti ERGO üks kõige edukamaid sotsiaalmeedia kampaaniaid läbi aegade.

Oktoobris tunnustati ERGOt kui Baltikumi armastatuimat kindlustusettevõtet. Baltikumi suurima brändi- ja elustiiliuuringu kohaselt asub ERGO kõigi brändide seas 48. kohal.

Neljandas kvartalis tehti Lätis uus sõidukikindlustuse müügikampaania, mille sõnumiks oli, et nüüd ei ole auto kindlustamiseks enam tarvilik selle signalisatsiooni olemasolu.

Oktoobris sai alguse kodukindlustuse sügisene müügikampaania, mis kestis novembrini. Ühtlasi informeeriti kliente uuendusest: nüüdsest on kodukindlustuse paketi tasuta õigusnõustamine koduga seotud küsimustes.

Novembris toimus esimest korda ERGOs musta reede välkkampaania. Vaid mustal reedel pakuti õigusabikulude kindlustust 50% soodsamalt.

Jõulupühade ajal toimus Lätis reisikindlustuse veebikampaania, mille tulemusel kasvas poliiside müük 138% ja kindlustusmaksete hulk 140%, võrreldes eelmise aasta sama ajaga.

Eesti jõulukampaania „Kingi lähedastele turvatunnet“, mille ERGO korraldas koos oma sponsorluspartneri Päästeliiduga, hõlmas nii müügikampaania kui ka väga tugeva sotsiaalse

kommunikatsioonikampaania elemente. Loodi ennetusvideoid, lasterikastele peredele jagati suitsuandureid ning sotsiaalmeedia kaudu kingiti 100 vingugaasiandurit neile, kes seda vajavad, et anda endale või oma perele turvatunnet.

SPONSORLUS JA SOTSIAALNE VASTUTUS

Eestis jätkub aktiivne koostöö Päästeliiduga ja ERGO aitab tasuda päästeautode kindlustusmaksid. Samuti kinkis ERGO Päästeliidule vingugaasiandureid, mida kodukülastustel inimestele jagada. Lisaks on esimesel poolaastal toetatud mitmesuguseid ettevõtmisi: Päästeliidu korraldatud merepäästeõppusi, mille läbis ka ERGO töötaja; võistlust „STARTER tallinn Demo Day Spring 2019 Latitude 59“, kus anti välja ERGO eripreemia Verum Solutionsile, kes arendab Saksamaa kindlustusseltsidele kindlustuspettuste avastamist lihtsustavat lahendust; 21. mail toimus ERGO ja Eesti Olümpiakomitee korraldusel noorte sportlaste motivatsioonikoolitus „Tiigrikoolitus 2019“.

Eesti ERGO kuulutas märtsis välja noorsportlase stipendiumi konkursi, kutsudes noorsportlasi kandideerima 25 000 euro suurusele stipendiumile. Ettevõtmine toimus koostöös Eesti Olümpiakomiteega. Kokku anti välja kümme stipendiumi suuruses 2500 eurot.

ERGO alustas ka Leedus koostööd kohaliku olümpiakomiteega. Üheks koostööettevõtmiseks oli olümpiapäev, kus ka ERGO töötajate tiim lõi mitmesugustes võistlustes kaasa.

Märtsis toimus Leedus Baltikumi suurim filmifestival „Kino pavasaris“. Sel aastal näidati filme 19 linnas üle Leedu, toimus 1300 kinoseansi, mida külastas 126 500 inimest. ERGO toetab kultuuriüritust juba kaheksandat korda ning pakkus esimest korda kinokülastajatele „ERGO ootamatute juhtumite kindlustust“. See tähendab, et kui piletiomanikul pole ettenägematute asjaolude tõttu võimalik filmi vaatama minna, saab ta oma piletid vahetada uute vastu.

21. mail tähistati ERGOs maailma kultuurilise mitmekesisuse päeva, mille puhul loodi interaktiivne ERGO grupi töötajaid ja keskkonda tutvustav eriveebileht.

Munich Re käitumisjuhendi (*Code of Conduct*) kohaselt peavad töötajad, kes saavad teada olulisest seaduste või sise-eeskirjade rikkumisest, informeerima sellest oma otsest ülemust ja kohaliku vastavuskontrolli juhti või kohalikku audiitorit. Kui kohalikul tasandil pole info edastamine võimalik või praktiline, pakub ERGO grupp turvalist rikkumisest teatamise (*whistleblower*) portaali, mille kaudu saab rikkumisest teatada otse ERGO grupile.

Igal suvel korraldab ERGO Leedus mõne jalgratturitele mõeldud sotsiaalse kampaania. Sel aastal oli selleks „[žiebk dvirati]“ („Pane oma ratas särama“), mis pööras tähelepanu ratturite nähtavusele pimedal ajal. Koostöös jalgratturite kogukonnaga kaardistati probleemkohad, tehti vastav uuring ning korraldati eksperiment, kuidas autojuht pimedal ajal jalgratturit märkab.

ERGO toetas juunis Läti rannavõrkpalli meistrivõistlust „ERGO OPEN 2019“. Võistlus kestis terve suve ning ERGO on olnud võistluse peasponsor juba seitse aastat.

Liiklusohutuse nõukogu korraldas koostöös Läti politseiga turvalist ja vastutustundlikku sõitmist propageeriva sotsiaalse vastutuse kampaania „Pidutse, kuid pärast seda magal“, mida toetas ka ERGO.

Juba teist aastat järjest toetas Leedu ERGO elektriautode 300 kilomeetri kestussõidu võistlust Vilniusest Palangasse. Muu hulgas võttis võistlusest osa ka ERGO kaheliikmeline meeskond, kes võitis kõige säästlikuma sõidu auhinna.

ERGO liitus Leedus Delfi algatusega „nežVAIRUOK“ („Ära rabele“). Ettevõtmine pöörab tähelepanu sõitmise ajal telefoni kasutamisele ning innustab inimesi roolis mitte lugema.

11. juunil pälvis Läti ERGO juba teist aastat järjest peresõbraliku ettevõtte tiitli. Peresõbraliku ettevõtte auhinnaga tunnustab Läti sotsiaalministeerium ettevõtteid, kes pööravad tähelepanu pereväärtustele ja viivad ellu peresõbraliku ettevõtte põhimõtteid. Sel aastal pälvisid peresõbraliku ettevõtte tiitli 38 ettevõtet, sh nii ERGO Insurance SE Läti filiaal kui ka ERGO Life Insurance SE Läti filiaal.

13. juunil anti Läti ERGO-le jätkusuutlikkuse indeksi kullakategooria reiting. Rahvusvahelisel tunnustamise meetodikal põhinev jätkusuutlikkuse indeks on strateegilise juhtimise tööriist, mis aitab ettevõtetel määrata oma tulemuslikkust viies tähtsas ärivaldkonnas: strateegiline planeerimine, turusuhted, töökeskkond, sotsiaalne kaasatus ja keskkond. Eelmisel aastal saavutas Läti ERGO hõbedakategooria. Peale saavutatud kullakategooria tunnustati ERGOt ka kui soolist võrdõiguslikkust edendavat ettevõtet.

Leedus on ERGO Baltikumi suurima jalgrattaürituse Velomarathon suurtoetaja. Üritus meelitab kohale nii noori kui ka vanu harrastus- ja profirattureid. ERGO on olnud ürituse peamine partner juba kaheksa aastat. Sel aastal käivitas ERGO selle raames koostöös partneritega algatuse „Įžiebėk dviračij“, mis juhtis ühiskonna tähelepanu sellele, kuidas jalgratturid on pimedal ajal nähtavad. Samuti on ERGO töötajad järjest aktiivsemad Velomarathonil osalema. Sel aastal osales 236 inimest ning ERGO-le anti juba kolmandat aastat järjest suurima jalgratturite võistkonna tiitel.

ERGO võttis 2019. aastal Baltikumis selgelt keskkonnahoidliku fookuse. Selleks muudetakse järkjärgult ka majasisese toimimise põhimõtteid ning sponsoreid ja sotsiaalselt vastutustundliku ettevõtte eesmärgi ja toetusvaldkondi. Eesti ERGO peamajas on ühekordsete nõude asemel kasutusele võetud päris nõud. Samuti on kõigis Balti riikides nüüdseks kasutusele võetud taaskasutatud materjalist pastapliiatsid. Oktoobris toimus ülebaltiline ERGO keskkonnahoiukampaania „Tulevikust hoolimine on meie loomus“. Selle eesmärk oli tutvustada laiemale avalikkusele, kui oluline on ERGO jaoks keskkonnahoidu toetav mõtteviis ning mida me teeme selleks, et olla üha keskkonnasõbralikumad nii ettevõtte sees kui ka väljaspool.

Ühtlasi toetati kõikjal Baltikumis mitmeid keskkonnavalaseid aktsioone, projekte ja ettevõtmisi. Eestis asus ERGO toetama sotsiaalset kampaaniat „Ära joo plasti“, mis kutsub üles vähendama ühekordse plasti kasutamist. Leedu ja Eesti ERGO toetasid oktoobris Vilniuses ja Tallinnas toimunud

keskkonnahäkaton Climathon. Kokku peeti Climathon enam kui sajas linnas üle maailma. Peale sponsorluse andis ERGO oma panuse ka žürii töös osalemisega. Ühtlasi anti Eestis välja ERGO eriauhind.

Novembri lõpus võtsid Eesti, Läti ja Leedu osa ERGO riikide digiprüügi koristamise aktsioonist. Eesmärk oli kustutada oma arvutist ebavajalikud failid. Iga kustutatud gigabaidi pealt annetas ERGO 10 eurot heategevusse. Kokku kustutati üle maailma 9056 gigabaiti andmeid.

Lätis tänas keskkonna ja regionaalarengu ministeerium ERGOt keskkonnasõbraliku transpordiviisi toetamise eest ning eduka kaasalöömise eest 2019. aasta Euroopa liikumisenädala üritustes. Liikumisenädala ideest ajendatuna pakkus Läti ERGO mitme linna kontserdipaikades küllastajatele turvalist jalgrattaparkla võimalust.

Detsembris toimus Läti ERGO eestvedamisel iga-aastane kohtumine lastekodulastega, kes on saanud ERGO-lt stipendiumi õpingute jätkamiseks. Kohtumise eesmärk on saada kokku sügisel stipendiumi saanutega, arutleda koolielu üle ning innustada noori oma eesmärkide poole püüdema. 18 aasta jooksul on ERGO Lätis toetanud kokku 86 noort, kes on õppinud nii bakalaureuse- kui ka magistritasemel. ERGO on pannud sellesse projekti üle 300 000 euro.

Läti iga-aastane heategevuslik jõuluvanajooks tõi Riias kokku 1500 inimest. Suurima tiimiga oli väljas ERGO, mille sajaliiikmeline meeskond andis oma panuse heategevusse.

Organisatsioon ja juhtimine

ERGO jätkab Balti riikides protsesside ühtlustamist ja uue ärimudeli loomist. Nende muutuste eesmärk on kasutada ära sünergiaid ja kogemusi Baltimaades, samal ajal austades kohalikke iseärasusi ja kasutades kohalikke võimalusi kogu ulatuses. ERGO senised struktuuri- ja tööpõhimõtete muudatused toetavad mõtteviisi olla kliendi personaalseid vajadusi arvestav ettevõtte, pakkudes klientidele selgeid lisaväärtusi. Selle toetamiseks ja tugevdamiseks valmis neljandas kvartalis ka ERGO Baltikumi strateegia aastateks 2019–2022.

Aprillis tulid ettevõttesse tööle Baltikumi piirkonna äriarenduse ja strateegia direktor Remigiusz Jagnyziak ja ülebaltilise vastutusega infoturbe juht Tadas Šuliauskas.

Toimunud on muudatusi ERGO kindlustusgrupis. ERGO Internationali uueks juhatuse esimeheks on valitud Oliver Willmes, kes varem vastutas ERGO Internationali strateegia eest.

Samuti on valitud uus Munich Re nõukogu, millest poole moodustavad kümme töötajate esindajat erinevatelt ERGO turgudelt.

Juulis lahkus ERGO Insurance SE juhtkonnast Tarmo Koll. ERGO Baltikumi finantsjuhi ja juhatuse liikme ametikohale astus pärast finantsjärelevalve ametlikku heakskiitu Maciej Szyszko.

Töökorraldus ja personalisündmused

Strateegiast ja uuest struktuurist tulenevalt on seatud eesmärk ühtlustada ja lihtsustada mitmesuguseid protsesse kogu Baltikumis. Seega on esimese kvartali jooksul mindud üle mitmetele ühistele platvormidele ja süsteemidele ning kõigis riikides kasutatakse nüüdseks IT-toe süsteemi Jira ja Microsoft Outlooki teenuseid, sh Skype'i.

Läti ERGOs on avatud lastetuba ERGO töötajate lastele, et nad saaksid kas pärast kooli või vanemaga tööle kaasa tules seal aega veeta. Ruumis on keskkonnasõbralikest materjalidest lastepärane sisustus ning lisaks on sinna loodud kaks töökohta, et lapsevanemal oleks võimalik samal ajal teha tööd. Ühtlasi leiab Läti ERGOst laste raamatukogu, kuhu kõik ERGO töötajad said ise tuua meelepäraseid raamatuid. Sügisel avati ka ERGO peakontoris Vilniuses laste mängutuba, kus töötajate lapsed saavad mängida, vaadata telerit või teha oma kodutöid, kuni nende vanemad tööpäeva lõpetavad.

Kõigis kolmes Balti riigis toimus märtsis kohalik ERGO gala, mille eesmärk oli tunnustada ERGO edukaid töötajaid ja silmapaistvaid projekte.

Aprillis lõi Eesti ERGO kaasa Eesti Olümpiakomitee ja SportID eestvedamisel korraldatud töökohaspordikuu tegevustes. Terve kuu jooksul toimusid mitmesugused väiksemad spordivõistlused ning oma ala spetsialistid jagasid nõuandeid aktiivse ja tervisliku eluviisi kohta. Mais toimus spordiaktsioon ka Lätis, kus võisteldi sammulugemises, jooksmises, jalgrattasõidus jmt. Samuti innustati töötajaid osalema Tet Riga jooksumaratonil.

Läti ERGO kontoris toimus spordiaktsioon ka sügisel, et propageerida tervislikke eluviise ja aktiivset liikumist. 60 töötajat võtsid osa Endomondo väljakutsest. Kui eelmine väljakutse lõppes oktoobris, siis uus väljakutse kestis pikemalt, oktoobrist märtsini. Tegu on treeningprogrammiga, mis on muudetud töötajate jaoks mänguliseks.

Mais toimus Läti ERGO töötajate iga-aastane ühisaktsioon, mille käigus istutati sel korral 2800 männipuud. Sellist puude istutamise üritust on korraldatud juba üheksa aastat ning selle aja jooksul on Läti ERGO töötajad istutanud ligi 27 000 männi- ja kuusepuud. Lätlaste eeskujul käis RMK istutuspäeval kaasa löömas ka väike rühm Eesti kontorist.

Juunis toimus Lätis juba seitsmendat korda ERGO perepäev, mis on seotud lastekaitsepäevaga. Ligi sada oma töötajate last külastas ERGO peakontorit ning sai lähemalt näha, kus ta vanem töötab, õppida, mida tähendab kindlustus ja turvalisus, ning teha muud põnevat. Sel aastal oli päeva teemaks turvaline suvi.

Ühtlasi korraldati augustis Lätis ja Eestis töötajate suvepäevad. Leedus toimus analoogne üritus juba juunis.

Juuni alguses kogunesid 70 Eesti, Läti, Leedu ja Poola kolleegi Tallinna, et seminaril „ERGO Explorers“ jagada kogemusi ja teadmisi, õppida neist, töötada välja parimad võimalikud lahendused

ja võtta need tulevikus kasutusele. Aasta lõpus sai läbi juba teist korda toimunud programm „ERGO Explorers“. Kõik osalejad esitlesid programmi lõpus oma tiimide loodud projekte, mis annavad loodetavasti lisaväärtust ka edaspidi.

Teine kvartal paistis silma töötajatele mõeldud, aktiivset eluviisi propageerivate tegevustega. Leedus soetati 11 ERGO kontorisse jalgrattad ja kiivrid, et töötajad saaksid neid kasutada näiteks kliente külastades või lihtsalt lõunale minnes.

Alates septembrist on Leedu ERGOs nn õunapäevad, kui pakutakse õunu või muid puuvilju. Korraldades iga kuu õunapäevi, julgustab ERGO oma töötajaid kontoris tervislikke pause pidama.

Läti ERGO kontoris võeti kasutusele sorteerimisprügikastid. Leedus on need samuti juba järjest enam kasutusel ning Eesti kontoris on sorteerimisprügikastide kasutuselevõtt läbirääkimisjärgus.

Novembris toimus Läti kontoris töötajate heategevuslaat, Eestis korraldati heategevuslik koogilaat detsembris. Lätis annetati heategevuseks üle 200 euro ning Eestis üle 150 euro.

Leedu ERGOs korraldati 2019. aastal töötajatele 314 treeningpäeva, mis on kokku ligi 2515 treeningtundi, ning neil osales 4645 inimest.

ERGO Insurance SE äritegevus ja tulevikuprognosid

ERGO Insurance SE äritegevus tuleneb ERGO grupi strateegilisest raamistikust: peamine eesmärk on alati klientide rahulolu. Maailmas on ERGO grupp keskendunud ka tugevalt innovatsioonile ja digitaliseerimisele.

Senisest enam on fookus kliendikesksel lähenemisel, digitaalsel arengul ning üleballististele süsteemidele ja käitusele üleminekul.

2019. aasta oktoobris tunnustas Eesti Kaubandus-Tööstuskoda ERGO Insurance SE-d kõige konkurentsivõimelisemate finantsettevõtete hulgas Swedbanki järel teise kohaga, mis teeb ERGOst kõige konkurentsivõimelisema kindlustusseltsi Eesti turul.

Olulised finantsnäitajad

<i>Tuhandetes eurodes, välja arvatud suhtarvud</i>	2019	2018
<i>31. detsembri seisuga või aasta kohta</i>		
<i>Majandusaasta kohta</i>		
Brutopreemiad	193 309	183 827
Bruto teenitud preemiad	190 033	177 018
Bruto kahjunõuded ja hüvitised	125 386	112 128
Brutokulud	54 812	50 859
Bruto kahjusuhe	66,0%	63,3%
Neto kahjusuhe	64,2%	64,3%
Bruto kulusuhe	28,8%	28,7%
Neto kulusuhe	29,5%	29,5%
Bruto kombineeritud suhe	94,8%	92,1%
Neto kombineeritud suhe	93,7%	93,8%
Kahjukäsitluskulude suhe	9,8%	10,4%
Väljamaksetase	56,8%	54,5%
<i>Aasta lõpu seis</i>		
Varasid kokku	278 431	234 529
Investeeringute osatähtsus varades	69,6%	71,7%
Omakapitali suhe varadesse	24,1%	23,5%
Kindlustustehniliste eraldiste suhe varadesse	61,7%	65,3%
<i>Tulemuslikkust väljendavad näitajad</i>		
Kindlustuse tehniline tulemus	11 461	10 544
Investeeringute tulemus	938	-689
Majandusaasta kasum	11 092	8 228
ROE	18,2%	15,9%
ROA	4,3%	3,7%
ROI	0,5%	-0,2%

Finantsnäitajate selgitused

Bruto teenitud preemiad	Brutopreemiad + EPE muutus
Bruto kahjunõuded ja hüvitised	Kahjunõuete kogusumma + rahuldamata nõuete eraldise muutus + möödumata riskide eraldise muutus
Bruto kahjusuhe	Bruto kahjunõuded ja hüvitised / bruto teenitud preemiad
Neto kahjusuhe	Neto kahjunõuded ja hüvitised / neto teenitud preemiad
Bruto kulusuhe	(Sõlmimiskulud + administratiivkulud + ELKFi liikmemaks) / bruto teenitud preemiad
Neto kulusuhe	(Sõlmimiskulud + administratiivkulud – EK komisjonitasutulu + ELKFi liikmemaks) / neto teenitud preemiad
Bruto kombineeritud suhe	Bruto kahjusuhe + bruto kulusuhe
Neto kombineeritud suhe	Neto kahjusuhe + neto kulusuhe
Kahjukäsitluskulude suhe	Kahjukäsitluskulud / makstud kahjud
Väljamaksetase	Makstud kahjud / brutopreemiad
Brutokulud	Sõlmimiskulud + administratiivkulud + ELKFi liikmemaks
Kindlustuse tehniline tulemus	Neto teenitud preemiad + edasikindlustuse komisjonitasud – neto kahjunõuded ja hüvitised – brutokulud
Investeeringute tulemus	Investeeringute tulud ja kulud + omakapitalis kajastatud õiglase väärtuse reservi muutus
Omakapitali tootlus (ROE)	Kasum / perioodi keskmine omakapital
Varade tootlus (ROA)	Kasum / perioodi keskmised varad
Investeeringute tootlus (ROI)	Investeeringute tulemus / perioodi keskmised investeeringud

Kokkuvõtteks

ERGO Insurance SE juhatus märgib, et kindlustusselts on järginud kindlustusturu arengut ja täitnud 2019. aasta majandustegevuses kavandatud peamised eesmärgid.

Bogdan Benczak

juhatuse esimees

/allkirjastatud digitaalselt/

Raamatupidamise aastaaruanne

Kasumiaruanne

<i>Eurodes</i>	Lisa	2019	2018
Tulud			
Brutopreemiad ehk -kindlustusmaksed	3	193 308 868	183 826 991
Edasikindlustuse maksed	3	-8 433 993	-7 884 786
Muutus ettemakstud preemiate eraldistes	21	-3 276 180	-6 808 551
Edasikindlustuse osa ettemakstud preemiate eraldise muutuses	15	446 895	168 288
Neto teenitud preemiad		182 045 590	169 301 942
Edasikindlustuse komisjonitasu tulu	4	1 119 186	914 055
Investeeringute tulu	5	475 812	813 895
Muud äritulud	6	1 720 769	1 994 951
Tulud kokku		185 361 357	173 024 843
Kulud			
Kahjunõuded ja hüvitised	7	125 385 922	112 127 566
Edasikindlustuse osa kahjunõuetes ja hüvitistes	7	-8 493 675	-3 314 266
Neto kahjunõuded ja hüvitised		116 892 247	108 813 300
Sõlmimiskulud	8	44 031 720	40 649 475
Administratiivkulud	8	8 622 979	8 095 401
Muud tegevuskulud	8	2 157 004	2 113 715
Investeeringute kulud	8	349 419	341 696
Muud ärikulud	8	1 385 814	2 134 044
Kulud kokku		173 439 183	162 147 631
Ärikasum/-kahjum		11 922 174	10 877 212
Kapitaliosaluse meetodil kajastatud investeeringuobjektide kasumi osa	13	0	77 245
Muu finantskulu	13	0	-1 924 852
Kasum enne tulumaksu		11 922 174	9 029 605
Tulumaks	27	-830 357	-801 393
Aruandeaasta kasum/kahjum		11 091 817	8 228 212

Koondkasumiaruanne

<i>Eurodes</i>	Lisa	2019	2018
Aruandeaasta kasum/kahjum		11 091 817	8 228 212
<i>Muud koondkasumid, mis on tulevikus kasumiaruandesse ümber liigitatavad</i>			
Müügivalmis finantsvarade väärtuse muutus	20	811 531	-1 161 010
Aruandeaasta muu koondkasum/-kahjum		811 531	-1 161 010
Aruandeaasta koondkasum/-kahjum		11 903 348	7 067 202

Lehekülgedel 27–85 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Finantsseisundi aruanne

Vara			
<i>Eurodes</i>	Lisa	31.12.2019	31.12.2018
Edasilükkunud tulumaksuvarad	27	273 452	215 412
Materiaalne põhivara ¹	10	12 544 919	6 933 663
Immateriaalne vara			
Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud	11	8 635 680	7 934 493
Muu immateriaalne vara	12	7 373 533	5 724 931
Investeeringud sidus- ja tütarettevõtetesse	13	50 000	50 000
Müügijootel vara	13	637 372	637 372
Finantsinvesteeringud			
Aktsiad ja fondiosakud	14	24 487 062	20 440 287
Võlakirjad ja muud fikseeritud intressimääraga väärtpaberid	14	167 814 219	146 295 885
Laenud	14	1 380 000	1 380 000
Finantsinvesteeringud kokku		193 681 281	168 116 172
Edasikindlustuse varad	15	16 512 924	9 230 307
Nõuded kindlustustegevusest ja muud nõuded	16	27 032 980	25 943 332
Raha ja raha ekvivalendid	17	11 689 236	9 743 461
Varad kokku		278 431 377	234 529 143
Omakapital ja kohustused			
<i>Eurodes</i>	Lisa	31.12.2019	31.12.2018
Omakapital			
Aktsiakapital	18	6 391 391	6 391 391
Reservkapital	19	3 072 304	3 072 304
Õiglase väärtuse reserv	20	882 201	70 670
Eelmiste aastate jaotamata kasum		45 615 531	37 387 319
Aruandeaasta kasum/kahjum		11 091 817	8 228 212
Omakapital kokku		67 053 244	55 149 896
Kohustused			
Kohustused kindlustuslepingutest	21	171 924 447	153 044 740
Kohustused edasikindlustusest	22	3 512 993	3 129 520
Muud kohustused otsesest kindlustustegevusest	23	15 814 346	10 752 095
Muud kohustused ja viitvõlad ¹	24	14 121 854	6 452 892
Allutatud laen	28	6 004 493	6 000 000
Kohustused kokku		211 378 133	179 379 247
Omakapital ja kohustused kokku		278 431 377	234 529 143

¹IFRS 16 rakendamisele on kajastatud kasutusõiguse alusel kasutatavad varad, mis ei vasta kinnisvarainvesteeringu kriteeriumidele real „Materiaalne põhivara“ ning rendikohustused real „Muud kohustused ja viitvõlad“.

Lehekülgedel 27–85 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Rahavoogude aruanne

Eurodes

<i>(Sissetulek +, väljaminek –)</i>	Lisa	2019	2018
Rahavood äritegevusest		7 005 329	-1 272 991
Laekunud kindlustuspreemiad ehk -maksed		184 548 137	173 840 606
Makstud hüvitised ja käsitluskulud		-107 225 434	-96 744 943
Arveldused edasikindlustusandjatega		-5 044 266	-3 478 440
Arveldused edasikindlustusvõtjatega		0	-13 811
Makstud tegevuskulud ¹		-55 488 834	-55 957 670
Muud tulud ja kulud		15 586 304	9 736 766
Aktsiate ja muude osaluste soetus		-4 324 428	-11 315 224
Aktsiate ja muude osaluste müük		719 123	8 317 955
Võlakirjade ja fikseeritud tulumääraga väärtpaperite soetus		-108 766 760	-95 374 438
Võlakirjade ja fikseeritud tulumääraga väärtpaperite müük		84 961 037	68 015 281
Saadud intressid		3 114 578	2 741 814
Saadud dividendid		56 801	110 358
Makstud ettevõtte tulumaks		-944 245	-986 359
Investeeringute makstud kulud		-186 684	-164 886
Rahavood investeerimistegevusest		-3 587 190	-883 616
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus		-3 622 741	-947 616
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük		35 551	64 000
Rahavood finantseerimistegevusest		-1 472 364	0
Makstud rendimaksete põhiosa	26	-1 472 364	0
Rahavood kokku		1 945 775	-2 156 607
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses		9 743 461	11 900 068
Raha ja raha ekvivalentide muutus		1 945 775	-2 156 607
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	17	11 689 236	9 743 461

¹Ettevõtte on klassifitseerinud makstud intressid ning makstud lühiajalised rendimaksed ja väheväärtuslike varade renditud maksed rahavoogudeks äritegevusest. IAS 17 andmed, mis sisaldavad ka makstud rendimaksete põhiosad, olid kajastatud samal real, milleks on „Makstud tegevuskulud“.

Lehekülgedel 27–85 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Omakapitali muutuste aruanne

<i>Eurodes</i>	Aktsia- kapital	Reserv- kapital	Õiglase väärtuse reserv	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
31.12.2017	6 391 391	3 072 304	1 231 680	37 387 319	48 082 694
Aruandeaasta kasum	0	0	0	8 228 212	8 228 212
Muu koondkahjum	0	0	-1 161 010	0	-1 161 010
Aruandeperioodi koondkasum kokku	0	0	-1 161 010	8 228 212	7 067 202
31.12.2018	6 391 391	3 072 304	70 670	45 615 531	55 149 896
Aruandeaasta kasum	0	0	0	11 091 817	11 091 817
Muu koondkahjum	0	0	811 531	0	811 531
Aruandeperioodi koondkasum kokku	0	0	811 531	11 091 817	11 903 348
31.12.2019	6 391 391	3 072 304	882 201	56 707 348	67 053 244

Lehekülgedel 27–85 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Arvestuspõhimõtted

ERGO Insurance SE on Eesti Vabariigis registreeritud kahjukindlustusselts. Ettevõtte juriidiline aadress on A. H. Tammsaare tee 47, 11316 Tallinn. Põhitegevusalad on sõidukikindlustus, liikluskindlustus ning eraisiku ja juriidilise isiku varakindlustus.

ERGO Insurance SE 2019. majandusaasta raamatupidamise aastaaruanne sisaldab ERGO Insurance SE Eesti peakontori, Läti ja Leedu filiaali andmeid.

Ettevõtte ei ole konsolideerinud tütarettevõtte DEAX Õigusbüroo OÜ andmeid, kuna selle müügitulu ja varad moodustavad ebaolulise osa ettevõtte finantsnäitajatest.

Ettevõtte juhatus kiitis raamatupidamisaruannete avalikustamise heaks 02. aprillil 2020. Eesti äriseadustiku nõuete kohaselt kinnitatakse juhatuse koostatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruanne, mis sisaldab ka raamatupidamise aastaaruannet, aktsionäride üldkoosolekul. Aktsionäridel on õigus jätta juhatuse koostatud ja esitatud aruanne heaks kiitmata ning nõuda uue aruande koostamist.

(a) Vastavuse kinnitus

ERGO Insurance SE raamatupidamisaruanded põhinevad Rahvusvaheliste Raamatupidamise Standardite Nõukogu (IASB) koostatud rahvusvahelise finantsaruandluse standarditel (IFRS) ja nende tõlgendustel, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ja jõustunud 2019. aasta kohta.

(b) Koostamise alused

Ettevõtte arvestus- ja esitusvaluuta on euro.

Raamatupidamisaruannete koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud järgmised varad ja kohustused, mida kajastatakse nende õiglasest väärtusest:

- finantsvarad õiglasest väärtusest muutusega läbi kasumi või kahjumi;
- müügivalmis finantsvarad.

Müügiototel põhivara kajastatakse raamatupidamislikus väärtuses või õiglasest väärtuses (millest on maha arvatud müügikulud) olenevalt sellest, kumb on väiksem.

Juhtkonna olulisemad hinnangud

Aruannete koostamine kooskõlas IFRSi standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud, eeldab juhtkonnalt otsuseid, eeldusi ja hinnanguid, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ning varade ja kohustuste, tulude ja kulude väärtust. Hinnangute ja nendega seotud eelduste aluseks on eelmiste perioodide kogemused ja muud mõjurid, mida peetakse olemasolevatel asjaoludel põhjendatuks. Saadud tulemuste põhjal tehakse varade ja kohustuste raamatupidamisliku väärtuse kohta otsuseid, mis ei ilmne muude allikate põhjal. Kuigi hinnangute

aluseks on nii juhtkonna parim teadmus kui ka faktid, võivad tegelikud tulemused hinnangutest erineda.

Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle järjepidevalt. Raamatupidamislike hinnangute muudatusi kajastatakse muudatuste tegemise aastal, kui need puudutavad ainult seda aastat, või muudatuste tegemise aastal ja järgmistel aastatel, kui muudatused puudutavad seda aastat ja järgmisi aastaid.

Kõige olulisemad hinnangud aruandes puudutavad moodustatavaid kindlustustehnilisi eraldisi. Ettevõttes on tööl vastutav aktuaar. Tehniliste eraldiste ja kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekute kajastamise ja hindamise põhimõtted on esitatud vastavalt käesoleva lisa punktides f ja l (i).

Samuti kasutatakse hinnanguid finantsvarade õiglase väärtuse leidmisel (vt arvestuspõhimõtted l ja m).

Peamised hinnangutega seotud kriteeriumid, mis mõjutavad käesolevas aruandes esitatud summasid, on kirjeldatud järgmistes lisades:

- lisa 12 – muu immateriaalne põhivara;
- lisa 14 – finantsinvesteeringud;
- lisa 15 – edasikindlustuse varad;
- lisa 21 – kohustused kindlustuslepingutest.

Kindlustuslepingute ja finantsinstrumentidega seotud riske ja hindamise ebakindlust on kirjeldatud lisa 2.

Läti filiaali tehtud investeeringutega seotud edasilükkunud tulumaksu kajastamine

2018. aastal hakkas Lätis kehtima uus tulumaksusüsteem, mis sarnaneb Eesti omaga. Selle rakendamisel hakati aga edasilükkunud tulumaksu konsolideeritud IFRS-aruannetes kajastama viisil, mis erineb Eestis seni kasutusel olnud käsitlusest. Läti käsitluse kohaselt tuleb tütar-, sidus- ja ühissettevõtetesse ning filiaalidesse tehtud investeeringutelt tekkivat edasilükkunud tulumaksu kajastada ka siis, kui need investeeringud asuvad riikides, kus ettevõtte tulumaks kuulub tasumisele kasumi jaotamisel (näiteks Eesti ja Läti), välja arvatud juhul, kui kontsern suudab kontrollida maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist ja nende tühistumine lähimas tulevikus ei ole tõenäoline. Eestis seni kasutusel olnud käsitluse kohaselt edasilükkunud tulumaksukohustist sellisel juhul ei kajastata.

Praeguseks ei ole Eestis kujunenud ühtset seisukohta, kumb käsitlus on õige. Rahandusministeerium on küsinud Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) arvamust standardi IAS 12 „Tulumaks“ korrektse tõlgendamise kohta. Aastaruande esitamise kuupäeva seisuga ei ole IFRIC oma seisukohta veel avaldanud.

Ettevõtte juhatus on otsustanud jätkuvalt rakendada filiaalidesse tehtud investeeringute puhul edasilükkunud tulumaksukohustise arvestamisel seni kehtinud arvestuspõhimõtet. Selle kohaselt

on riikides, kus ettevõtte tulumaks tuleb tasuta kasumi jaotamisel (näiteks Eesti ja Läti), edasilükkunud tulumaksud kohustis alati null, kuna IAS 12 paragrahvi 52A kohaselt mõõdetakse nendes riikides asuvatelt investeringutelt tekkivat edasilükkunud tulumaksud kohustist jaotamata kasumile kehtiva 0% tulumaksumääraga.

Maksustatavad ajutised erinevused, mille suhtes ei ole edasilükkunud tulumaksud kohustist kajastatud, on avalikustatud lisas 27 „Tulumaks“. Kui ettevõtte muudaks arvestuspõhimõtet ja kajastaks edasilükkunud tulumaksu eelnimetatud investeringute pealt, siis oleks 31.12.2019 seisuga kajastatava kohustise suurus ebaoluline.

(c) Filiaalid

Filiaalid on ettevõtte nimel teenuste osutamiseks loodud majandusüksused. Filiaal ei ole iseseisev juriidiline isik. Ettevõtte vastutab filiaali tegevusest tulenevate kohustuste eest. Välismaal asuvate filiaalide kohta peetakse eraldi raamatupidamist. Filiaalid koostavad oma raamatupidamisaruanded sama perioodi kohta ja samu arvestuspõhimõtteid kasutades. Kõik ettevõttesisesed saldod, kasumid ja tehingud elimineeritakse täies ulatuses.

(d) Sidusettevõtted

Sidusettevõtted on ettevõtted, mille üle ettevõttel on oluline mõju, kuid mis ei allu tema kontrollile. Olulise mõju olemasolu eeldatakse juhul, kui ettevõtte omanduses on otse või tüdarettevõtete kaudu 20–50% sidusettevõtte hääleõigusest.

Investeeringuid sidusettevõttesse kajastatakse kapitaliosaluse meetodil ning algselt on need kajastatud soetusmaksumus. Investeeringu soetusmaksumus sisaldab tehingukulusid. Raamatupidamisaruanded sisaldavad ettevõtte osa sidusettevõtte kasumist või kahjumist alates päevast, mil ettevõtte omandas sidusettevõtte üle olulise mõju, kuni päevani, mil ettevõttel ei ole investeeringu üle enam olulist mõju.

(e) Kindlustuslepingute liigitus

Kahjukindlustus

Kahjukindlustuslepingud on lepingud, mille kohaselt ettevõtte võtab enda kanda olulise kindlustusrisi teiselt poolt (kindlustusvõtjalt), nõustudes maksma kindlustusvõtjale või muule hüvitise saajale teda ebasoodsalt mõjutava spetsiifilise tulevikujuhtumi (kindlustusjuhtumi) puhul hüvitist. Kõik sõlmitud lepingud on kindlustuslepingud, ettevõtte ei sõlmi investeerimislepinguid. Kahjukindlustuse lepingute tähtaeg on enamasti kuni üks aasta. Erandiks on liikluskindlustuse tähtajatud lepingud, mille alusel väljastatavate poliiside tähtaeg on kuni üks aasta, ning ühe reisi kohta sõlmitud kindlustuslepingud, mille tähtaeg on tavaliselt alla ühe aasta.

Sissetulev edasikindlustus

Edasikindlustuslepingud on lepingud, mille alusel ettevõtte võtab üle teise kindlustusandja kindlustusriskid eesmärgiga maksta kindlustusandjale kokkulepitud suurusega hüvitist, kui toimub

kindlustusandja ja kindlustusvõtja vahel sõlmitud kindlustuslepingu kohane kindlustusjuhtum. Edasikindlustuslepingud sõlmitakse üheks aastaks. Edasikindlustuse põhilised lepinguvormid on kohustuslik mitteproportsionaalne edasikindlustus ja kohustuslik proportsionaalne edasikindlustus. Riskid, mis ületavad kohustuslike edasikindlustuslepingute limiite summalt või pakutava kindlustuskatte ulatuse poolest, kindlustatakse edasi fakultatiivselt. Fakultatiivsed lepingud sõlmitakse iga edasikindlustatava riski kohta eraldi. Ettevõtte kui edasikindlustusandja peamine eesmärk on kasutada kapitali optimaalselt ja hajutada riske kindlustatavate objektide asukohtade mitmekesisamisega. Edasikindlustuslepinguid sõlmitakse ainult ERGO grupi kindlustusseltsidega.

(f) Lepingute kajastamine ja hindamine

Kindlustuspreemiad ehk kindlustusmaksed

Tulu kindlustusmaksetest

Eesti üksuses võetakse kindlustuslepingu esimene osamakse arvele kindlustuslepingu alguskuupäeval, järgmised osamaksed aga nende maksetähtpäeval või makse tasumise päeval olenevalt sellest, kumb saabub varem. Seega kajastavad arvelevõetud kindlustusmaksed nii majandusaastal sõlmitud kindlustuslepingute kui ka eelmisel majandusaastal sõlmitud kindlustuslepingute alusel kogutud kindlustusmaksed.

Ettevõtte Läti ja Leedu üksuses võetakse kindlustuslepingujärgsed maksed arvele kindlustuslepingu alguskuupäeval olenemata sellest, kas nende lepingute osamaksed kuuluvad osaliselt või täielikult aruandeperioodi.

Kindlustusmaksed võetakse arvele brutosuuruses ja neist ei arvata maha vahendustasusid. Kindlustusmaksed loetakse teenituks, kui kindlustuskate lõpeb. Teenitud preemiate arvestust peetakse päeva kaupa.

Ettemakstud preemiate ehk kindlustusmaksete eraldis

Ettemakstud preemiate eraldis moodustatakse selleks, et katta väljaminekuid, mis tulenevad jõus olevate kindlustuslepingute aruandepäevaks toimumata kindlustusjuhtumitest, ja kulusid, mis tulenevad nende lepingute haldamisest. Kindlustuslepingu ettemakstud preemia eraldis arvutatakse kõikides kindlustusliikides *pro rata temporis* 365 päeva meetodil. Arvutusi tehakse lepinghaaval, st iga kindlustuslepingu ettemakstud preemia eraldis moodustab selle lepingu bruto kindlustusmaksest sama suure osa, kui aruandekuupäeva järgne kindlustuskatte kestus moodustab kogu lepingu kindlustuskatte kestusest.

Edasikindlustaja osa ettemakstud preemiate eraldises arvestatakse ainult neile kindlustuslepingutele, mille kohta kehtib proportsionaalne edasikindlustusleping. Edasikindlustaja osa moodustab proportsionaalse edasikindlustuskattega lepingute ettemakstud preemiate eraldisest sama protsentuaalse osa, mis edasikindlustusandja vastutus moodustab nende kindlustuslepingute koguvastutusest.

Kahjunõuded ja -eraldised

Esinenud kahjunõuded

Kindlustustegevusest tekkinud kahjunõuded koosnevad majandusaasta jooksul makstud kahjudest ja nende käsitlemise kuludest, samuti muudatustest rahuldamata nõuete eraldises. Makstud kahjud koosnevad väljamakstud kahjudest ja nende käsitlemise kuludest, mida vähendavad regressidest ja jääkvarast saadavad tulud.

Regressid kajastatakse tuluna nende laekumisel ning jääkvarast saadav tulu kajastatakse jääkvara ülevõtmisel, hinnates konservatiivselt vara müügist saadavat võimalikku tulu, millest on maha arvatud jääkvara müügiga seotud kulud.

Rahuldamata nõuete eraldis

Rahuldamata nõuete eraldis moodustatakse toimunud, kuid aruandekuupäeva seisuga veel hüvitamata kahjude ja kahjukäsitluskulude katmiseks. Rahuldamata nõuete eraldis sisaldab eraldist toimunud, kuid kindlustusseltsile veel teatamata kahjude tarvis.

Rahuldamata nõuete eraldis koosneb järgmistest osadest:

- registreeritud, kuid lõpuni käsitlemata kahjud (RBNS);
- toimunud, kuid registreerimata kahjud (IBNR);
- kaudsed kahjukäsitluskulud.

Aset leidnud ja kindlustusseltsis registreeritud juhtumite veel rahuldamata nõuete osa suurust hindavad kahjukäsitluseksperdid juhtumhaaval, võttes arvesse kogu hindamispäevaks teada olevat infot ja kahjunõude muutumise eeldusi tulevikus. Rahuldamata nõuete eraldis võetakse arvele kahjutoimiku avamisel, kohe pärast kahjuteate laekumist ja esialgse kahjukalkulatsiooni koostamist. Rahuldamata nõuete eraldist vähendatakse juba väljamakstud kahju osa võrra ja eraldis võrdsustatakse nulliga, kui viimane väljamakse on tehtud ja kahjutoimik suletud.

Juhtumipõhiselt hinnatakse ka kõiki juhtumiga otseselt seotud kahjukäsitluskulusid tulevikus, sh ekspertiisi ja õigusabi kulu, kaasnevate kahjude hüvitamise kulu jms.

Kui kahjujuhtumi tagajärjel hüvitatakse kahju perioodiliste väljamaksetena, moodustatakse rahuldamata nõuete eraldistes kindlustuspensionide eraldis.

Rahuldamata nõuete eraldise suuruse leidmisel kasutatakse diskonteerimist ainult liikluskindlustuse seadusest tuleneva kindlustuspensionide osa arvutamisel. Muudel juhtudel rahuldamata nõuete eraldist ei diskonteerita.

Aset leidnud, kuid registreerimata kahjude osa leitakse mitmesuguste statistiliste meetoditega. Iga kahjuaasta puhul hinnatakse vastava aasta võimalikku lõplikku kahjusummat (*ultimate loss*). Lõplikust kahjusummast arvatakse maha seni väljamakstud kahjud ja aruandekuupäeva juhtumipõhised kahjutoimiku eraldised. Tekkinud vahe on aluseks IBNRi leidmisel.

Juba juhtunud kahjude tulevaste kaudsete käsitluskulude katmiseks moodustatakse rahuldamata nõuete eraldistes kaudsete kahjukäsitluskulude eraldis.

Edasikindlustaja osa rahuldamata nõuete juhtumipõhises eraldises leitakse edasikindlustuslepingute järgi täpselt; edasikindlustaja osa rahuldamata nõuete hinnangulistes osades leitakse ainult nende kindlustusliikide ja kindlustusaastate puhul, mille kohta kehtib proportsionaalne edasikindlustusleping. Viimasel juhul eeldatakse, et eraldise vastav osa jaguneb edasikindlustaja ja kindlustusseltsi vahel samuti nagu kindlustusliigi vastava kindlustusaasta koguvastutus.

Möödumata riskide eraldis

Kindlustusliigi möödumata riskide eraldis moodustatakse juhul, kui ettemakstud preemiate eraldis ei ole arvestuslikult piisav, et katta kahjusid, mis on seotud enne aruandekuupäeva kehtima hakanud kindlustuslepingute pärast aruandekuupäeva toimuvate kindlustusjuhtumitega, ning kulusid, mis on seotud nende lepingute haldamisega.

Väljaminev edasikindlustus

Ettevõtte ostab edasikindlustuskatet tavapärase kindlustamise käigus, et riskide hajutamise kaudu piirata netokahjumi potentsiaali. Edasikindlustuskokkulepped ei vabasta ettevõtet otsestest kohustustest, mis tal on kindlustusvõtjate vastu.

Edasikindlustuse preemiaid ja saadud hüvitisi kajastatakse kasumiaruandes ja finantsseisundi aruandes brutomeetodil. Nõuded edasikindlustusest hõlmavad deebetsaldosid edasikindlustusettevõtelt loovutatud kindlustuskohustuste vastu. Edasikindlustajatelt tagasisaadavaid summasid hinnatakse rahuldamata nõuete eraldise järgi või edasikindlustatud poliisiga seotud rahuldatud nõuete järgi.

Edasikindlustuslepingud sõlmitakse üheks aastaks. Edasikindlustuse põhilised lepinguvormid on kohustuslik mitteproportsionaalne edasikindlustus ja kohustuslik proportsionaalne edasikindlustus. Riske, mis ületavad kohustuslike edasikindlustuslepingute limiite kindlustussummalt või pakutava kindlustuskatte ulatuse poolest, kindlustatakse edasi fakultatiivselt. Kõikide edasikindlustuslepingute alusel kantakse üle oluline osa kindlustusriskist, finantsilise edasikindlustuse skeeme ettevõtte ei kasuta. Edasikindlustuse ettesaadud komisjonitasude periodiseerimise arvestusi tehakse iga kindlustusliigi kohta eraldi. Arvestuse aluseks võetakse viimase kuue kuu edasikindlustuse preemiad ja komisjonitasud.

Edasikindlustuse ettesaadud komisjonitasud moodustavad edasikindlustuse komisjonitasudest protsentuaalselt sama osa, kui ettemakstud preemiate eraldise edasikindlustuse osa moodustab edasikindlustuspreemiatest.

Edasikindlustuslepingute alusel saadavate hüvitussummade väärtuse vähenemist hinnatakse igal aruandepäeval. Niisuguste varade väärtus on vähenenud, kui pärast esialgset kajastamist toimunud sündmuse tulemusena leidub objektiivset tõendusmaterjali, et ettevõtte ei pruugi kõiki saada olevaid

summasid tagasi saada, ning sündmusel on olnud usaldusväärset mõõdetav mõju summadele, mida ettevõtte saab edasikindlustajalt.

Kohustuste piisavuse test

Kindlustusportfelli hinnatakse kohustuste piisavuse testiga, hinnates kindlustuslepingutest tulenevaid tuleviku rahavoogusid ja võrreldes saadud summat kohustuste raamatupidamisliku väärtusega, millest on maha arvatud kapitaliseeritud sõlmimiskulud. Möödumata riskidest (kehtivad kindlustuslepingud) ja möödunud riskidest (aset leidnud, kuid veel lahendamata kahjujuhtumid) tulenevate kohustuste piisavust testitakse eraldi. Arvesse võetakse kõik kindlustustegevusest tulenevad rahavood, sh kahjude väljamaksed ja tulevikus tehtavad kahjukäsitluskulud ning püsikulud.

Möödumata riskidest tulenevate kohustuste ja tuleviku kahjunõuetest tulenevate väljaminevate rahavoogude suuruse hindamiseks prognoositakse veel hüvitamata kahjude suurust iga kahjuaasta kohta, kasutades mitmesuguseid matemaatilisi meetodeid. Sel viisil leitud prognoositava kahjusuhte alusel hinnatakse tuleviku rahavoogusid. Kahjukäsitluskulude väljaminekute prognoosimisel võetakse aluseks eelnenud kalendriaasta kahjukäsitluskulude osakaal väljamakstud kahjudes ja rakendatakse seda suhtarvu prognoositud kahjusummale.

Ettevõtte toimimiseks vajalike kulude tulevaste rahavoogude hinnangu aluseks on viimase kalendriaasta püsikulude suhe.

Positiivse rahavoona kasutatakse tuleviku hinnangulist investeringutulu.

Kui kohustuste piisavuse test näitab kohustuste ebapiisavust, vähendatakse esmalt kapitaliseeritud sõlmimiskulusid. Kui sellest ei piisa, moodustatakse möödumata riskide eraldis. Kohustuste piisavust testitakse brutoeraldiste suhtes, st edasikindlustuse mõju ei arvestata.

(g) Muud tulud

Kinnisvarainvesteeringute renditulu kajastatakse kasumiaruandes lineaarselt iga renditähtaja vältel. Muud rendiga kaasnevad maksed esitatakse kasumiaruandes renditulu olulise osana.

(h) Kasutusrendi kulud

Kuni 31.12.2018 kasutusrendi makseid kajastati kasumiaruandes kuluna lineaarselt renditähtaja jooksul. Muid rendiga kaasnevaid makseid kajastati kasumiaruandes rendikulu olulise osana.

(i) Tulumaks

Kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ja Lätis mitte ettevõtte kasumit, vaid dividende. Dividendidelt arvestatud tulumaksu kajastatakse tulumaksukuluna dividendide väljakuulutamise perioodi kasumiaruandes olenemata sellest, millise perioodi eest dividendid on välja kuulutatud või millal need välja makstakse.

2019. aastal kehtis Eestis ja Lätis väljamakstavate dividendide kohta tulumaksumäär 20/80. Maksustamise kontseptsiooni eripärast tulenevalt ei ole *varade ja kohustuste maksubaasil* majanduslikku sisu ja edasilükkunud tulumaksukohustust ei teki.

Suurim võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on esitatud lisas 27.

Leedus maksustatakse ettevõtte kasum tulumaksuga. Enne maksustamist korrigeeritakse kasumit kohaliku tulumaksuseaduse nõuetest lähtuvalt. Aruandeperioodil oli Leedus tulumaksumäär 15%, mis ei ole eelmise perioodiga võrreldes muutunud.

Leedu üksuses kajastatakse edasilükkunud tulumaksukohustust ja -vara aruandelise kohustuse meetodiga, mille järgi näidatakse finantsseisundi aruandes ajutiste erinevuste tõttu edasilükkunud maksusummad.

(j) Tehingud välisvaluutas

Välisvaluutatehingud hinnatakse ümber tehingupäeval kehtiva Euroopa Keskpannga valuutakursiga. Välisvaluutades varad ja kohustused hinnatakse ümber aruandepäeval kehtivate Euroopa Keskpannga valuutakurssidega. Ümberhindamisest tekkivad kasumid ja kahjumid on kajastatud aruandeperioodi kasumiaruandes.

(k) Materiaalne põhivara

(i) Varad

Materiaalse põhivara objektid on kajastatud soetusmaksumuses või eeldatavas soetusmaksumuses, mida on vähendatud akumulunud kulumi (vt alljärgnev) ja varade väärtuse vähenemisest tuleneva kahjumi võrra (vt arvestuspõhimõtte r). Kinnisvarainvesteeringuks ehitatavaid ja arendatavaid objekte kajastatakse materiaalse põhivarana soetusmaksumuses kuni ehitus- või arendustegevuse lõpetamiseni. Seejärel liigitatakse need objektid kinnisvarainvesteeringuks.

Kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest koostisosadest, millel on erinev kasulik tööiga, võetakse need raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena.

Põhivarana võetakse arvele varad, mille kasulik tööiga on pikem kui üks aasta.

(ii) Renditud varad

IFRS 16 „Rendiarvestus“ jõustus 1.jaanuaril 2019 ja ettevõtte rakendab seda alates samast kuupäevast.

Leping on rendileping või sisaldab rendilepingut, kui sellega antakse üle õigus mingi vara kasutamist teatud ajavahemikul tasu eest kontrollida.

Leping sisaldab rendilepingut siis, kui on täidetud järgmised tingimused:

- eksisteerib kindlaks määratud vara, mida rentnikul on õigus kasutada;
- rentnik saab endale peaaegu kogu vara kasutamisest genereeritava kasu;
- rentnikul on õigus otsustada vara kasutamise üle;
- rendileandjal ei ole sisulist võimalust vara asendada.

Ettevõtte kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse finantsseisundi aruandes tavalises korras, sama moodi ettevõtte finantsseisundi aruandes kajastatava muu varaga. Kasutusrendi makseid kajastatakse renditähataja jooksul lineaarselt tuluna.

Ettevõtte kui rentnik

Rentnik rakendab ühtset rendiarvestusmudelit, mille kohaselt ta kajastab kõiki olulisemaid rendilepinguid bilansis. Kasutusõiguse alusel kasutatava varana näidatakse bilansis rendilepingu diskonteeritud rahavood ning kohustusena vastav rendikohustus. Kasumiaruandes kajastatakse arvestatud amortisatsioon ning intressid rendikohustustelt. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarmetodil.

Rentniku raamatupidamismudelit ei kohaldata lühiajalise rendi (rendilepingud, mille tähtaeg on 12 kuud või alla selle) ja väheväärtuslike varade (rent, mille alusvara väärtus on alla 5000 euro) rentimise korral. Ettevõtte kajastab lühiajalise ja väheväärtuslike varade rendimakseid kuluna lineaarselt rendiperioodi vältel.

Rendiperioodi alguskuupäev on määratletud kui kuupäev, mil rendileandja annab alusvara rentnikule kasutada. Lepingu eeldatava lõppkuupäeva kohta annavad hinnangu konkreetse valdkonna eest vastutavad isikud, lähtudes olemasolevatest ärivajadustest ning ettevõtte arenguplaanidest.

Ettevõtte läks standardile üle muudetud tagasiulatava mudeli alusel ja võrdlusandmeid ümber ei arvestatud. Uuele standardile üleminekul kajastati varem IAS 17 kohaselt arvestatud rendilepingute järelejäänud rendimaksete nüüdisväärtuses, mida diskonteeriti standardi esmase rakendamise kuupäeval määratletud hinnangulise alternatiivse intressimääraga. Esmasel rakendamisel rendikohustuste suhtes rakendatud kaalutud keskmine alternatiivne laenuintressimäär 0,68%.

<i>Eurodes</i>	Ehitised	Seadmed ja muu põhivara	Kokku
Tulevaste rendimaksete miinimumsumma seisuga 31. detsember 2018	6 478 425	415 653	6 894 078
Rendilepingud, mida ei ole finantsseisundi aruandes kajastatud	-263 843	0	-263 843
- väheväärtuslik vara	-234 743	0	-234 743
- lühiajalised rendid	-29 100	0	-29 100
Diskonteerimise mõju	137 186	2 653	139 839
Rendikohustused seisuga 1. jaanuar 2019	6 077 396	413 000	6 490 396

Edaspidi kajastab ettevõtte rendikohustisi nende korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Rendikohustus hinnatakse ümber siis, kui muutub sellega seotud hinnang või muudetakse rendilepingut; kui kohustus hinnatakse ümber, siis kajastatakse ümberhindlus kasutusõiguse vara raamatupidamisliku väärtuse korrigeerimisena.

Üksikasjalik info rendilepingute kohta on antud lisas 26 „Rendilepingud“.

(iii) Hilisemad parendused

Ettevõtte kajastab materiaalse põhivara komponendi asendamise kulu komponendi raamatupidamislikus väärtuses selle kulu tekkimise hetkel, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab tulevikus seoses komponendiga majanduslikku kasu ja komponendi maksumus on usaldusväärselt mõõdetav. Kõiki muid väljaminekuid kajastatakse nende tekkimise hetkel kasumiaruandes kuluna.

(iv) Kulumi arvestus

Kulumit kajastatakse kasumiaruandes lineaarsel meetodil materiaalse põhivara eristatavate komponentide kasuliku tööea jooksul. Maad ei amortiseerita.

Materiaalse põhivara hinnangulised kasulikud tööead on järgmised:

arvutid	3–5 aastat
autod, kontoritehnika, sidevahendid	5 aastat
mööbel	5–7 aastat
ehitised	50 aastat

Materiaalse põhivara puhul amortiseeritakse soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahe. Kui lõppväärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata või kui see on ebaoluline, eeldatakse amortiseerimisel, et põhivara lõppväärtus on null.

(I) Immateriaalne vara

(i) Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud – kindlustuslepingud

Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud koosnevad kindlustuslepingute sõlmimise kõikidest otsestest kuludest. Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud moodustavad otsestest sõlmimiskuludest protsentuaalselt sama osa, kui ettemakstud preemiate eraldise kogusumma moodustab kindlustusmaksete kogusummast. Kapitaliseeritavad sõlmimiskulud on otsekulud: agentide komisjonitasud, maaklerite vahenduskulud, kindlustustehniliste blankettide ja esitlusmaterjalide kulud, kindlustatava objekti pildistamise kulud jm otseselt lepingu sõlmimisega seotud kulud.

Sõlmimisväljaminekute periodiseerimise arvestusi tehakse iga kindlustusliigi kohta eraldi. Igal aruandepäeval arvutatakse kapitaliseeritud sõlmimiskulud uuesti.

(ii) Muu immateriaalne vara

Muu omandatud immateriaalne vara on kajastatud soetusmaksumuses, vähendatuna akumuliseeritud kulumi (vt alljärgnev) ja vara väärtuse kahanemisest tulenevate kahjumite võrra (vt arvestuspõhimõtte r). Immateriaalse põhivarana kajastatakse soetatud tarkvara ja litsentse, mida amortiseeritakse

lineaarse amortisatsioonimeetodiga kasuliku tööea jooksul. Immateriaalse põhivara hinnanguline kasulik tööiga on 3–5 aastat, erandiks on kindlustustehniline tarkvara ALICE, mille kasutusiga on 10 aastat. Immateriaalse põhivara amortiseerimisel on lähtunud eeldusest, et selle lõppväärtus on null. Ettevõtte sees tekkinud firmaväärtust ja tootemarkidega seotud väljaminekuid kajastatakse nende tekkimise perioodil kasumiaruandes kuluna.

(m) Finantsvarad

Finantsvarad koosnevad investeringutest aktsiatesse ja võlakirjadesse, nõuetest ostjatele ja muudest nõuetest, rahast ja raha ekvivalentidest, antud laenudest ning tuletisinstrumentidest.

Finantsvarad liigitatakse olenevalt vara soetamise eesmärgist nelja kategooriasse:

- õiglasel väärtusel finantsvarad muutusega läbi kasumiaruande;
- laenud ja nõuded;
- lunastustähtpäevani hoitavad finantsvarad;
- müügivalmis finantsvarad.

Finantsvarad õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande on finantsvarad, mida ettevõtte algsel kajastamisel nõnda määratleb.

Tuletisinstrumentid klassifitseeritakse kauplemiseesmärgil hoitavana ja määratletakse kui õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande, v.a juhul, kui nad on määratletud ja kasutusel efektiivsete riskimaandusinstrumentidena.

Lunastustähtpäevani hoitavad investeringud on finantsvarad, mis ei ole tuletisinstrumentid ja mis on fikseeritud või fikseeritavate maksetega ja fikseeritud lunastustähtpäevaga, kusjuures ettevõtte kavatses neid varasid lunastustähtpäevani hoida ja on suuteline seda tegema.

Laenud ja nõuded on finantsvarad, mis on fikseeritavate maksetega ja pole tuletisinstrumentid ning mida ei ole noteeritud aktiivsel turul.

Müügivalmis finantsvarad on finantsvarad, mis ei ole tuletisinstrumentid ja mis on kas määratud sellesse kategooriasse või pole liigitatud ühekski teiseks.

Finantsvarade soetamist kajastatakse väärtuspäeval. Kajastamine lõpetatakse, kui lepingust tulenevad õigused investeringutest saadavatele rahavoogudele aeguvad või kui investeringud koos kõigi oluliste omandiga seotud riskide ja hüvedega on üle antud.

Finantsvarad võetakse esialgu arvele õiglasel väärtusel. Pärast esialgset kajastamist hindab ettevõtte finantsvarasid õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande ja müügivalmis finantsvarasid õiglasel väärtusel, maha arvestamata müümisel tekkivaid võimalikke tehingukuluseid. Noteeritud väärtapaberite õiglaseks väärtuseks on nende noteeritud ostukurs aruandepäeva seisuga. Kui finantsvara turg ei ole aktiivne, kasutab ettevõtte õiglase väärtuse määramiseks hindamise meetodeid. Need hõlmavad hiljutisi sõltumatute poolte vahel aset leidnud turutehinguid, viiteid teisele, ligikaudu samasugusele instrumendile, diskonteeritud rahavoo

analüüsi ja optsioonide hindamise mudeleid. Kui omakapitali instrumentide väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, kajastatakse neid soetusmaksumuses.

Lõpptähtpäevani hoitavaid investeeringuid hinnatakse sisemise intressimäära meetodil korrigeeritud soetusmaksumuses, millest lahutatakse vara väärtuse vähenemisest tulenevad kahjumid. Laene ja nõudeid hinnatakse sisemise intressimäära meetodil korrigeeritud soetusmaksumuses.

Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea täpselt finantsvara või -kohustuse bilansilise väärtuseni. Sisemise intressimäära arvutamisel võetakse arvesse kõiki finantsinstrumendi lepingulisi tingimusi, kuid ei arvestata tulevikus tekkida võivaid krediidikahjumeid. Arvutusse kaasatakse kõik olulised pooltevahelised lepingust tulenevad makstud või saadud teenustasud, tehinguga otseselt seotud kulud ja muud maksed või mahaarvamised.

Realiseeritud tulused ja kulusid ning õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande finantsvarade õiglase väärtuse muutustest tulenevaid realiseerimata tulused ja kulusid kajastatakse tekkimise perioodil kasumiaruandes. Müügilvalmis finantsvarade õiglase väärtuse muutustest tulenevaid realiseerimata tulused ja kulusid kajastatakse muu koondkasumi või -kahjumi osana. Kui müügilvalmis finantsvara müüakse või kui selle väärtus väheneb, kajastatakse eelnevalt muus koondkasumis või -kahjumis kajastatud kumulatiivsed tulud või kulud kasumiaruandes. Kui investeeringud on intressikandvad, kajastatakse sisemise intressimäära meetodil arvutatud intressitulu kasumiaruandes.

(n) Tuletisinstrumendid

Ettevõtte kasutab tuletisinstrumente, et maandada vara väärtuse kõikumise riski, mis tuleneb välisvaluuta- ja aktsiakursside ning intressimäärade muutumisest. Tuletisinstrumente kajastatakse esialgu õiglasel väärtuses ja arvestatakse järgmistel aruandekuupäevadel ümber nende õiglase väärtuse muutuse alusel. Kui õiglane väärtus on positiivne, kajastatakse tuletisinstrumenti varana, kui aga negatiivne, siis kohustusena. Tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutusest tekkivad kasumid ja kahjumid, v.a sellistest tuletisinstrumentidest tulenevad kasumid ja kahjumid, mis kuuluvad riski maandamiseks soetatud instrumentide kajastamise erireeglite alla, kajastuvad aruandeperioodi kasumis või kahjumis. Ettevõtte ei kasuta riski maandamiseks soetatud instrumentide kajastamise erireegleid. Tuletisinstrumentide kajastamine lõpetatakse, kui saabub tuletisinstrumendi lõpptähtpäev või kui instrument müüakse või katkestatakse.

(o) Nõuded

Nõudeid kajastatakse finantsseisundi aruandes korrigeeritud soetusmaksumuses. Finantsseisundi aruandes kajastub nõuete netosumma, millest on maha arvatud ebatõenäoliselt laekuvad ja lootusetud nõuded. Lootusetud nõuded kajastuvad bilansiväliste nõuetena. Nõudeid on hinnatud

individuaalselt ja need on kantud kuludesse või on vähendatud vastavat tulu kirjet nende ebatõenäoliselt laekuvaks või lootusetuks muutumise korral.

(p) Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena on finantsseisundi aruandes kajastatud nõudmiseni hoiuste saldod pangakontodel ja üleöödeposiitide saldod. Rahavoogude aruandes on rahavood kajastatud otsesel meetodil.

(r) Varade väärtuse vähenemine

(i) *Finantsvarad*

Igal aruandepäeval hindab ettevõtte, kas on olemas objektiivseid tõendeid finantsvara väärtuse vähenemise kohta. Finantsvara väärtus loetakse vähenenuks, kui esineb objektiivseid tõendeid ühe või enama asjaolu kohta, mis on negatiivselt mõjutanud varast saadavaid eeldatavaid tulevasi rahavoogusid.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade väärtuse vähenemist mõõdetakse vara raamatupidamisliku väärtuse ja hinnanguliste tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahelise erinevusena, mida on diskonteeritud finantsvara esialgse sisemise intressimääraga. Müügivalmis finantsvara väärtuse vähenemist arvutatakse selle vara õiglase väärtuse kaudu.

Oluliste finantsvarade väärtuse vähenemist testitakse individuaalselt. Ülejäänud finantsvarasid testitakse väärtuse vähenemise suhtes samasuguse krediidiriskiga rühmade kaupa.

Kõik vara väärtuse vähenemisest tekkinud kahjumid kajastuvad kasumiaruandes. Müügivalmis finantsvara puhul kajastuvad varem muus koondkasumis või -kahjumis kajastatud kumulatiivsed kahjumid vara väärtuse vähenemise korral kasumiaruandes.

Kui kahjum vara väärtuse vähenemisest kahaneb ja seda kahanemist saab objektiivselt seostada sellega, mis leiab aset pärast väärtuse vähenemise kajastamist, tühistatakse eelnevalt kajastatud vara väärtuse vähenemisest tulenev kahjum. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade väärtuse vähenemisest tekkinud kahjumi kahanemine kajastub kasumiaruandes.

(ii) *Varad, mis ei ole finantsvarad*

Igal aruandepäeval hindab ettevõtte, kas on märke, mis võiksid viidata varade väärtuse vähenemisele. Niisuguste märkide puhul testitakse varade kaetavat väärtust. Varade väärtuse vähenemisest tulenevat kahjumit kajastatakse siis, kui vara või raha genereeriva üksuse raamatupidamisväärtus ületab selle kaetava väärtuse. Varade väärtuse vähenemisest tulenev kahjum kajastub kasumiaruandes.

(s) Töötajate hüvitised

Töösuhte lõpetamise hüvitist makstakse siis, kui ettevõtte lõpetab töösuhte enne töötaja tavapärasest pensionile jäämise kuupäeva või kui töötaja aktsepteerib vabatahtlikku töölt lahkumist vastutasuna

töösuhete lõpetamise hüvitise eest. Ettevõtte kajastab töösuhete lõpetamise hüvitisi, kui ta on kohustunud lõpetama töösuhete olemasolevate töötajatega vastavalt üksikasjalikule ametlikule kavale, millest ettevõttel ei ole võimalik taganeda, või pakkuma töösuhete lõpetamise hüvitisi, et soodustada vabatahtlikku töölt lahkumist. Kui töösuhete lõpetamise hüvitise maksetähtpäev saabub hiljem kui 12 kuud pärast aruandepäeva, tuleb hüvitis diskonteerida.

(t) Kulude jaotus

Esmane kulude liigitus tehakse lähtuvalt kulukeskustest, mis on jagatud nende tegevuspõhiste ülesannete järgi rühmadesse: administratsioon, müük, investeringud ja kahjukäsitus. Kui kulukeskus on seotud mitme tegevuspõhise funktsiooniga, jaotatakse kulud ümber. Kulude ümberjaotamisel lähtutakse analüüsi tulemusel saadud eksperdihinnangutest, mis määratakse kindlaks enamasti vähemalt üheks aastaks.

(u) Muud eraldised

Eraldised moodustatakse ja neid kajastatakse finantsseisundi aruandes siis, kui

- ettevõttel on juriidiline kohustus, mis tuleneb enne aruandepäeva toimunud kohustavast sündmusest, või kohustus, mis tuleneb tegevusest;
- kohustuse realiseerumine on tõenäoline;
- kohustuse summat on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Eraldise kajastamisel finantsseisundi aruandes on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäolise summa ja eraldise realiseerumise aja kohta.

(v) Dividendid

Dividende kajastatakse tekkepõhiselt kohustusena dividendide väljakuulutamise hetkest alates.

(w) Aruandepäeva järgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis on ilmnenud aruande kuupäeva, 31. detsembri 2019 ja aruande koostamise kuupäeva vahelisel ajal, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega. Aruandepäevast hilisemad sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust oluliselt, on avalikustatud aastaaruande lisades.

(x) Uued rahvusvahelise finantsaruandluse standardid ja Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) tõlgendused

Järgmised uued standardid, tõlgendused ja muudatused 31. detsembril 2019 lõppenud aruandeperioodile veel ei kohaldu ja seetõttu pole neid käesoleva aruande koostamisel rakendatud. Ettevõtte kavatseb neid rakendada siis, kui need jõustuvad.

IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ning IAS 8 „Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead“

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2020 või hiljem.

Muudatustega täpsustatakse ja ühtlustatakse mõiste „oluline“ määratlust ning antakse juhiseid, mis aitavad parandada selle kohaldamise järjepidevust IFRS-standardites.

Ettevõtte hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel ettevõtte raamatupidamisaruandele olulist mõju.

IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ (2014)

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2018 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt mõnede eranditega. Eelnevate perioodide ümberarvestus ei ole vajalik ja see on lubatud vaid sellise informatsiooni alusel, mida pole mõjutanud hiljem ilmsiks tulnud asjaolud. Lubatud on varasem rakendamine. Tulenevalt 01.01.2018 jõustunud standardist IFRS 4 „Kindlustuslepingud“ on kindlustusandjatel võimalus IFRS 9 rakendada koos IFRS 17-ga alates 1. jaanuarist 2023.

Ettevõtte kavatab kindlustusandjana rakendada standardi IFRS 9 vastuvõtmise vabastust ja seega ei avalda see ettevõtte hinnangul enne esmakordset rakendamist olulist mõju ettevõtte raamatupidamisaruandele. Ettevõtte vastab standardi hilisemaks rakendamiseks sätestatud tingimustele, kuna ei ole varem standardit IFRS 9 rakendanud ning kindlustustegevusega seotud kohustuste raamatupidamisväärtus moodustab üle 90% ettevõtte kohustuste raamatupidamisväärtusest.

IFRS 9 asendab standardi IAS 39 „Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine“, v.a see, et standardi IAS 39 erand, mis puudutab finantsvarade või -kohustuste portfelli intressimäärariskile avatud positsiooni õiglase väärtuse riskimaandamist, jääb kehtima ning ettevõtted võivad valida, millist arvestusmeetodit kasutada: kas rakendada standardi IFRS 9 riskimaandusarvestuse nõudeid või jätkata praegu kehtivate standardi IAS 39 nõuete rakendamist kõigi instrumentide riskimaandamise arvestusel.

Kuigi finantsvarade mõõtmisel lubatud mõõtmisalused – korrigeeritud soetusmaksumus, õiglase väärtus läbi muu koondkasumi ja õiglase väärtus läbi kasumi või kahjumi – sarnanevad standardi IAS 39 mõõtmisalustega, on kriteeriumid, mille alusel finantsvarasid õigesse mõõtmiskategooriasse liigitatakse, oluliselt erinevad.

Finantsvara mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kui on täidetud järgmised kaks tingimust:

- vara hoitakse ärimudelil, mille eesmärk on hoida varasid, et saada neist tulenevaid lepingulisi rahavoogusid;

- kindlaksmääratud kuupäevadel tulenevad lepingulistest tingimustest rahavood, mis sisaldavad ainult põhiosamakseid ja intressimakseid tasumata põhiosalt.

Lisaks võib ettevõtte teha selliste omakapitaliinstrumentide puhul, mida ei hoita kauplemiseesmärgil, tagasivõtmatu otsuse kajastada hilisemaid õiglase väärtuse muutusi (sh kursikasumeid ja -kahjumeid) muu koondkasumi hulgas. Neid muutusi ei liigitata mingil juhul ümber kasumisse või kahjumisse.

Õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavate võlainstrumentide puhul kajastatakse intressitulu, oodatav krediidikahjum ning kursikasumid ja -kahjumid kasumis või kahjumis sama moodi kui korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate varade puhul. Muud kasumid ja kahjumid kajastatakse muus koondkasumis või -kahjumis ning liigitatakse ümber kasumisse või kahjumisse kajastamise lõpetamisel.

Standardi IFRS 9 väärtuse languse mudel asendab standardi IAS 39 tekkinud kahjumi mudeli eeldatava krediidikahjumi mudeliga, mis tähendab seda, et enam ei pea enne väärtuse langusest tuleneva allahindluse kajastamist olema toimunud kahjujuhtum.

Standardis IFRS 9 on sätestatud uus üldine riskimaandusarvestuse mudel, mis seob riskimaandusarvestuse tihedamalt riskijuhtimisega. Riskimaandussuhete liigid – õiglane väärtus, rahavoog ja netoinvesteering välismaises äriüksuses – jäävad samaks, aga nõutakse lisaotsuseid.

Standardis on sätestatud uued nõuded riskimaandusarvestuse alustamiseks, jätkamiseks ja lõpetamiseks ning riskimaandamise objektiks olevate instrumentidena on lubatud määratleda täiendavaid riskile avatud positsioone.

Seoses ettevõtte riskijuhtimisega ja riskimaandamisega tuleb avalikustada hulk lisainformatsiooni.

Esmakordsel rakendamisel mõjutab uus standard arvatavasti oluliselt ettevõtte raamatupidamisaruannet, sest ettevõtte hinnangul muutub finantsinstrumentide liigitamine ja mõõtmine. Ettevõtte plaanib IFRS 9 rakendada koos standardiga IFRS 17 aastal 2023.

Käesolevas etapis on veel ebaselge, kui suurt osa ettevõtte võlakirjadest hakatakse mõõtma õiglases väärtuses läbi kasumi või kahjumi, õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi või korrigeeritud soetusmaksumuses, sest see oleneb ärimudeli testi tulemustest. Oluline osa võlakirjadest liigitatakse arvatavasti IFRS 9 alusel ümber õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi kajastatavasse kategooriasse või eemaldatakse sealt.

IFRS 17 „Kindlustuslepingud“

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem; rakendatakse edasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine (Euroopa Liit ei ole seda veel vastu võtnud).

IFRS 17 vahetab välja standardi IFRS 4, mis võeti 2004. aastal kasutusele ajutise standardina. IFRS 4 on võimaldanud ettevõtetel jätkata kindlustuslepingute arvestamist riigisiseste raamatupidamisstandardite alusel, mistõttu erinevaid lähenemisviise on palju.

IFRS 17 lahendab standardi IFRS 4 põhjustatud võrdlusprobleemid, sest nõuab, et kõikide kindlustuslepingute arvestus toimuks järjepidevalt ühtmoodi, mis on kasulik nii investoritele kui ka kindlustusettevõtetele. Kindlustuskohustusi hakatakse soetusmaksumuse asemel arvestama hoopis jooksvas väärtuses.

Ettevõtte hinnangul mõjutab uus standard esmakordsel rakendamisel oluliselt ettevõtte raamatupidamisaruannet, sest ettevõtte põhitegevusalaks on kahjukindlustus. Muutuvad nii hindamismudelid kui ka kindlustuslepingute liigitamine (kasumlikud ja kahjumlikud) ning portfelli agregeerimise nõuded.

Lisa 2. Riskiprofiil

Munich Re grupi osana pühendub ERGO väärtuse loomisele riskist. ERGO riskijuhtimine hõlmab kõiki strateegiaid, meetodeid ja protsesse, mille abil tuvastada, analüüsida, hinnata, kontrollida ja monitoorida nii pika- kui ka lühiajalisi riske, mis ERGOt ohustavad või võivad tulevikus ohustada.

Selle eesmärgi saavutamise huvides on riskijuhtimine meie ettevõtte juhtimise lahutamatu osa. Riskijuhtimisfunktsioon on loodud selleks, et saavutada Munich Re strateegilised põhieesmärgid riskijuhtimise seisukohast:

- säilitada finantstugevus, tagamaks, et kohustused klientide vastu saaksid täidetud;
- kaitsta ja suurendada aktsionäride investeringu väärtust;
- kaitsta Munich Re, selle allüksuste ja iga äriüksuse mainet.

Kuna risk on meie äri, peame nende eesmärkide saavutamiseks võtma õiget liiki riske sobivas suuruses. See on meie riskijuhtimise eesmärk. Ärimudeli loogika avab ettevõtte mitmesugustele riskidele ning seab riskiteadlikkuse ja kaalutletud riskijuhtimise ettevõtte prioriteetideks. Ettevõttes pööratakse suurt tähelepanu riskijuhtimise süsteemi täiustamisele. Oluline osa ERGO riskijuhtimissüsteemist on ettevõtte oma riski ja maksevõime hindamine, mis hõlmab kõiki lühi- ja pikaajaliste riskide tuvastamiseks, hindamiseks, jälgimiseks, juhtimiseks ja aruandluseks kasutatavaid protsesse ja protseduure. Oma riski ja maksevõime hindamine ühendab nii jooksva aruandlusperioodi kui ka tulevaste aruandlusperioodide äristrateegia, riskistrateegia ja kapitalijuhtimise. Järgmistes peatükkides kirjeldame ERGO ärimudelil tulenevaid peamisi riske.

2.1. Kindlustustegevuse riskid

Kindlustuskeskkonda reguleerivad võlaõigusseadus ja kindlustustegevuse seadus. Erinormina kohaldatakse liikluskindlustuse seadust. Kuivõrd Balti riigid kuuluvad Euroopa Liitu, peavad kõik

normid olema kooskõlas Euroopa Liidu vastavate direktiividega. Kohaldatavate normide muutmine või potentsiaalne muutmine seadusandja poolt toob endaga kaasa äritegevuse suurema riski.

Ettevõtte riskijuhtimissüsteemi oluline osa on kindlustusriskide juhtimine. Selleks, et tagada tasakaalustatud kindlustusportfell, on kehtestatud hinnastamis- ja kindlustuseeskirjad, mida regulaarselt uuendatakse. Kindlustusriski juhtimise põhielemendid on riskiarengute pidev jälgimine ja tehniliste eraldiste arvutamiseks kasutatavate aktuaarsete eelduste pidev ülevaatamine. Kindlustusmakseid ja -eraldisi arvutatakse hoolikalt valitud aktuaarsete eelduste alusel. Ka muudatuste riski ja kontsentratsiooniriski omavaheline suhe võib kaasa tuua märkimisväärse kahjuvõimaluse. Sellist liiki riskide jälgimisel kasutatakse stsenaariumi- ja mudelanalüüse, mis annavad teavet maksimaalse võimaliku kohustuse kohta. Kaitseks selliste riskide vastu ja tulude kõikumise piiramiseks kasutatakse edasikindlustust.

Kindlustusriski maandamise põhimõtted

Ettevõtte kindlustustegevus eeldab riski, et kindlustuslepinguga otseselt seotud isiku või varaga toimub kahjujuhtum. Selline risk võib olla seotud isiku vara-, vastutuse-, tervise-, õnnetusjuhtumi-, finants- või muu kahjuga, mis tuleneb kindlustusjuhtumist ja mille aeg ning raskusaste on kindlustuslepingu sõlmimise ajal teadmata.

Ettevõtte on samuti avatud kindlustus- ja investeerimistegevusest tulenevatele tururiskidele.

Ettevõtte kasutab kindlustusriski juhtimiseks riski aktsepteerimise õiguse piiranguid, uute ja limiite ületavate tehingute kooskõlastamise protseduure, hinnakujunduse juhendeid ning edasikindlustuse tsentraliseeritud juhtimist.

Ettevõtte kasutab mitut individuaalsete ja üldiste kindlustusriskide hindamise ja jälgimise meetodit. Need hõlmavad riskide mõõtmise sisemisi mudeleid, tundlikkusanalüüse, stsenaariumianalüüse ja stressiteste.

Hinna kujundamisel ja kindlustustehniliste eraldiste arvutamisel kasutatakse tõenäosusteooriast tuntud meetodeid. Peamine risk seisneb võimaluses, et kahjunõuete sagedus ja tõsidus on eeldatust suuremad. Kindlustusjuhtumid on oma loomult juhuslikud ning juhtumite tegelik arv ja tõsidus aasta jooksul võivad erineda statistiliste meetoditega arvatatud hinnangutest.

Kindlustusteenustega seotud võtmeriskid on sõlmimisrisk ja konkurentsirisk. Ettevõtte puutub kokku ka poliisiomanike ebaausa tegevuse riskiga.

Sõlmimisrisk on risk, et ettevõtte ei oska kindlustusjuhtumi tõenäosust ja võimaliku kahju suurust adekvaatselt määrata, mistõttu leitakse ebapiisav arvestuslik kindlustusmaks. Konkreetse kindlustuslepingu riski võivad mõjutada kindlustusvõtja ja kindlustuskoha asukoht, võetud ohutusmeetmed, kindlustusvõtja tegevusala, kindlustatava vara vanus jms. Kindlustusriskiga proportsionaalse kindlustusmakse arvutamisel lähtutakse nii samasuguse kindlustusriski teadaolevast kahjustatistikast kui ka iga riski eripärast. Kui kindlustusriski süstemaatiliselt

alahinnatakse, tekib oht, et tulevikus ei ole ettevõttel võimalik kahjusid hüvitada ja kindlustuslepingust johtuvaid kohustusi täita.

Kindlustusvõtja nõuetest tulenev risk hõlmab võimalust, et kindlustusvõtja esitab valesid või sobimatuid nõudeid, püüab suurendada kahju või liialdab kahjuhüvitise nõudmisel. Siia võib liigitada ka teadliku või ebateadliku alakindlustusega lepingute sõlmimise.

Eelduste määramise protsess on mõeldud andma kõige tõenäolisemale või eeldatavale tulemusele neutraalseid hinnanguid. Eelduste määramisel kasutatakse ettevõttesiseseid ja -väliseid andmeallikaid, mis põhinevad iga-aastastel üksikasjalikel uuringutel. Eeldusi kontrollitakse, et tagada nende vastavus seotud teenuste turuhindadele või muule avaldatud infole. Erilist tähelepanu pööratakse ajas muutuvatele eeldustele. Piisava info puudumise korral lähtutakse konservatiivsuse põhimõttest.

Kindlustusriskide juhtimise strateegia

Ettevõtte *underwriting*'u strateegia eesmärk on saavutada kindlustuslepingute mitmekesisus, tagamaks portfelli tasakaalustatust. Samasuguste kindlustusriskide suure portfelli puhul suudab ettevõtte usutavasti tagada tulemuste parema ennustatavuse.

Kindlustusriski juhtimise põhimõtted on kirjeldatud ettevõtte riskistrateegias. Tagamaks soovitud riskide valikut kindlustusportfellis, on kindlustusstrateegia viidud riskijuhini (*underwriter*) detailsete riskivõtuõiguste kaudu. Nendega määratakse kindlaks, mis liigis, mahus ja tööstusharus võib iga riskijuht riske võtta. Enamik kahjukindlustuslepinguid on aastased ja riskijuhil on õigus lepingu pikendamisest loobuda või muuta lepingu uuendamisel selle tingimusi.

Kindlustusteenuste kujundamisel ja uuendamisel lähtutakse ettevõtte reeglistikust, milles on ette nähtud kindlustusteenuste raamistik, kindlustusriskide definitsioonid ja välistatavate kindlustusriskide või -objektide määratlused. Kontrollimaks riskivõtuõigustest kinnipidamist ja tuvastamaks võimalikke hälbeid, koostatakse kvartaliaruandeid kindlustusliikide ja -teenuste kaupa.

Tavakindlustuslepingud

Vastutuskindlustus

Vastutuskindlustust peetakse pikaajaliseks kindlustusliigiks, kuna ühe konkreetse kindlustusjuhtumi nõuete käsitlemine ja hüvitamine kestab suhteliselt pikka aega. Nõuetest teatamise tähtaeg oleneb kindlustuslepingu kattest ja tingimustest. Kahjukäsitluse kiirus on seotud nõuete esitamise kiiruse, samuti spetsiifilise kindlustuskatte, õigusemõistmise ja kindlustustingimustega.

Vastutuskindlustuse lepingute aluseks on enamasti *claims made* (esitatud nõuded) või *act committed* (tehingu tegemine). Peamine erand on liikluskindlustus, mille puhul on vastutus seotud kindlustatud juhtumite toimumise ajaga. Vastutuskindlustuse lepingutes määratakse vastutuse ulatus ka geograafiliselt. Enamasti piiratakse vastutuse ulatus riigiga, kus asub kindlustuskatet pakkuv ettevõtte.

Liikluskindlustus on suurema ohu allika vastutuskindlustus ja katab kahjud, mille võib kaasa tuua sõiduki omamise või kasutamisega seotud tegevus. Liikluskindlustus kehtib ka väljaspool Balti riike ja katab liikluskahjusid, mis on toimunud Euroopa Liidu riikides ja roheline kaardi konventsiooni maades. Kahjude hüvitamisel rakendatakse selle riigi vastutuse limiite, kus liiklusõnnetus toimus. Mõnes riigis on vastutus limiteerimata, mistõttu on liikluskindlustuse lepingute puhul põhimõtteliselt tegemist piiramata vastutusega lepingutega. See tähendab, et poliisid tehakse piiranguteta, kuigi tariifide määramisel hinnatakse suurima võimaliku nõude reaalselt väärtust.

Liikluskindlustus katab kolmandatele isikutele tekitatud vara- ja isikukahjud ning lokaalselt lisaks kahjujuhtumi põhjustanud sõidukijuhi ravikulud. Seega on kahjude iseloom erinev. Varakahju käsitletakse kiiresti, kuid isikukahju käsitlemine võib kesta aastaid. Isikukahju perioodiliste hüvitiste puhul (pensionid) on kindlustusandjal keelatud hüvitada kahju ühekordse kokkuleppelise hüvitisena. Balti riikides toimunud liiklusõnnetuste puhul ei kata liikluskindlustus saamata jäänud tulu. Kuivõrd isikukahjude käsitlemise aeg on pikem ja isikukahjud on otseselt seotud mitme muu sotsiaalmajandusliku teguriga, kasvab nende osatähtsus kiiresti.

Liikluskindlustuse leping on tähtajatu, poliisi maksimaalne kehtivusaeg on 12 kuud. Eripäraks on, et poliisi kehtivuse lõppemisega kaob seltsi vastutus ainult juhul, kui kindlustusvõtja on sõlminud uue kindlustuslepingu. Kindlustusandjal ei ole õigust keelduda lepingu sõlmimisest, see aga suurendab nõudeid riskihindamisele.

Vastutuskindlustus on tavaliselt suurim kahjueraldiste määramatuse allikas. Pikema teatamisviivitusega nõuded põhjustavad suuremat hindamisrisiki. Pika peiteajaga nõuded suurendavad samuti võimalikku tunnustamisviivitust, st viivitust teatud tüüpi poliisi teatud turul väljaandmise ja äratundmise vahel, mistõttu on sellistel poliisidel potentsiaalne kohustuste massilise täitmata jätmise või varjatud nõude risk. Vastutuskindlustuse teenused on tavaliselt pika teatamisviivitusega ja mitut poolt hõlmavad, nõuete esitajaid võib olla mitu ning nõudesummad võivad olla suured. Seetõttu on vastutuskindlustuses märksa raskem eraldiste suurust hinnata kui ilma nende omadusteta kindlustusliikide puhul.

Varakindlustus

Ettevõtte pakub varakindlustust Balti riikides paiknevate objektide omanikele. Varakindlustus kaitseb kindlustusvõtjat tema materiaalse vara kahjustumisest põhjustatud varalise kaotuse vastu või vara kahjustumisest põhjustatud ärikatkestuse tagajärjel tekkinud varalise kaotuse vastu, võttes arvesse kindlustussummadest ja -tingimustest tulenevaid limiite ning piiranguid.

Juhtum (nt tulekahju või murdvargus), mis põhjustab ehitiste või nendes asuva vara kahjude katmise nõude, tekib tavaliselt ootamatult ning selle põhjus ja aeg on üldjuhul kergesti määratavad. Nõudest teatatakse enamasti kiiresti ja nõude saab täita viivituseeta. Viivituse võivad tekitada kahju põhjuse väljaselgitamine, vara taastamine ja selleks ettevalmistuste tegemine.

Varakindlustust nimetatakse lühiajaliseks, sest kulude suurenemine ajas ja investeeringu tasuvus pole arvestatava tähtsusega. Nii vastandub varakindlustus pikaajalistele kindlustusliikidele (nt vastutuskindlustus), mille puhul lõpliku nõude hinna määramine võtab kauem aega, muutes kulud ja investeeringu tasuvuse tunduvalt tähtsamaks.

Mere- ja transpordikindlustus

Selle nimetuse alla koonduvad veesõidukitega ja kaupade veoga seotud kindlustusliigid, nagu veosekindlustus, vedaja vastutuskindlustus ja ekspedeerija vastutuskindlustus. Nimetatud kindlustusliigid kätkevad endas nii vara- kui ka vastutuskindlustusele iseloomulikke jooni. Vastutuskindlustusele omaselt on kahjudest teadasaamine ja nende käsitlemine pikaajaline protsess. Spetsiifilise riskina esinevad nõuded, mis on seotud tollieeskirjade rikkumisega. Varakindlustusega seotud riskide asjaolud on ebamäärasemad, sest tulenevad kindlustuskatte kehtivusest ka väljaspool Balti riikide piire.

Hinnastamisriskid

Kahjukindlustuse maksed arvutatakse tavaliselt üheks aastaks, lähtudes kehtivatest kindlustustariifidest. Kindlustustariifide piisavust kontrollitakse pidevalt. Tariifide muutmise võivad põhjustada muutused kahjustatistikas ja turu suundumused, samuti kindlustuskatte laienemine või kitsenemine. Tariifide muutmise korral toimib ettevõttes rutiinne protseduur. Kuna tariifid on arvutatud matemaatilistest eeldustest lähtudes, on olemas risk, et kahjunõuete sagedus ja tõsidus on eeldatust suuremad. Selle riski maandamiseks kontrollitakse kasutatud eelduste paikapidavust korrapäraselt aruandluses.

Teine kindlustusteenuse hinnastamise risk on seotud müügiga. Kuna kindlustusteenuse lõpphind on väga mitmest riskiasjaolust ja mõni neist on subjektiivne, on olemas riskiasjaolude tahtliku või mittetahtliku muutmise oht. Niisuguse riski maandamiseks on ettevõtte välistanud hinnaga manipuleerimise võimaluse masstoote kindlustuslepingu sõlmimisel. Kindlustusliikides, mille puhul on vaja hinnata iga kindlustusobjekti selle individuaalsetest omadustest lähtuvalt, hõlmab kindlustuslepingu sõlmimine riski hindamist ja järelevalvet kindlustusosakonna poolt.

Kahjukäsitlusega seotud riskid

Ettevõtte kahjukäsitluse märksõnad on läbipaistvus ja konservatiivsus. Läbipaistvus kätkeb endas protsessi selgust ja eeskirjadele vastavust, mis ühelt poolt vastab ettevõtte kliendi huvidele ja teisalt võimaldab kahjukäsitlusprotsessi täpselt kontrollida. Sularahariski puudumine, kvaliteedikontrolli põhimõtete järgimine, kahjukäsitlusprotsessi etappideks jagamine ja allkirjaeeskirjadest kinnipidamine võimaldavad maandada protsessist tulenevaid riske.

Konservatiivsuse põhimõttest lähtuvalt hinnatakse iga teatatud nõuet eraldi, arvestades nõude asjaolusid, kahju käsitlemisel kogutud infot ja samasuguste nõuete suuruse ajaloolist tõendusmaterjali. Äritegevuse iseloomu tõttu on mingi kindla nõude tõenäolist tulemust ja teatatud nõuete lõplikku kulgu väga raske ennustada. Seetõttu vaadatakse juhtumipõhiseid hinnanguid

regulaarselt üle ja uuendatakse neid lisainfo saamisel. Siiski võivad lõplikud kohustused edasise arengu toimet varieeruda. Paljude kahjude puhul on lõplikku hinda mõjutavaid tegureid keeruline hinnata. Niisamuti on erinev tegevusliikide kaupa eraldiste hindamise raskus, mis on olemas kindlustuslepingust, nõude keerukusest ja mahust, toimumiskuupäeva määramisest ning teatamisviivitusest.

Reserveerimise riskid

Ettevõtte ohustatus latentse ehk varjatud kehavigastuse kahju nõuetest tuleneb põhiliselt liikluskindlustuse, vähemal määral ka õnnetusjuhtumikindlustuse lepingutest. Ettevõtte hinnang oma lõplikele kohustustele selliste riskide korral sisaldab juhtumipõhiseid eraldisi ja eraldisi aset leidnud, kuid veel teatamata (IBNR) kohustuste tarvis.

IBNRi eraldis määratakse mitmesuguste statistiliste meetodite abil, võttes arvesse kahjude arengut, sagedust ja raskust, nt ahel-redel-meetod ja Bornhuetteri-Fergusoni meetod. Sellised meetodid ekstrapoleerivad makstud ja ilmnunud nõuete arengut, nõude keskmist kulu ja lõplikku nõuete arvu iga õnnetusaasta kohta, tehes seda varasemate aastate vaadeldud arengu ja oodatavate kahjusuhete põhjal.

Kasutatavad ja eelmistest aastatest muutmata jäänud võtmemeetodid on:

- ahel-redel-meetodid, mis põhinevad ajaloolistel andmetel, hindamaks makstud ja arvestatud kahjude proportsiooni;
- oodatud kahjusuhete meetodid, mis põhinevad ettevõtte kahjusuhete ootustel kindlustusliigi suhtes.

Tegelik meetod või meetodite segu, mida kasutatakse, varieerub olenevalt vaadeldava juhtumi aastast, kindlustusliigist ja vaadeldud nõuete ajaloolisest kujunemisest.

Kuna need meetodid põhinevad nõuete kujunemise ajaloolisel infol, eeldatakse, et nõuete arengu ajalooline muster esineb tulevikus uuesti. On põhjusi, miks see ei pruugi nii olla ja millega meetodite modifitseerimise kaudu võimaluse korral arvestatakse. Sellised põhjused hõlmavad:

- muudatusi protsessides, mis mõjutavad makstud ja arvestatud nõuete arengut või kajastamist (nt muudatused eraldiste moodustamise protseduurides);
- majanduslikke, juriidilisi, poliitilisi ja sotsiaalseid suundumusi, mille tulemuseks on eeldatust erinev inflatsioonitase;
- kindlustusliikide osakaalu muudatusi;
- juhuslikke kõikumisi, kaasa arvatud suurte kahjude mõju.

IBNRi eraldisi hinnatakse kõigepealt brutotasemel, edasikindlustushüvitiste suuruse hindamiseks tehakse eraldi arvutus.

ERGO kasutab tehniliste eraldiste arvutamisel parima aktuaarse hinnangu printsiibi meetodikat. Lähtudes sellest printsiibist, moodustatakse kahjueraldised suuruses, mis on tuleviku tõenäoliste väljaminevate rahavoogude summa. Kahjueraldiste tulevikus väljamakstav summa sisaldab peale

otseste kahjuhüvitiste ka kahju käsitlemise ja teisi võimalikke kulusid, samuti tulevikus tõenäoliselt laekuvaid regressmaksid ja jääkvara müügi tulu.

Kontsentratsiooniriskid

Kindlustusprotsessis võib kontsentratsioonirisk tekkida siis, kui mingi juhtum või juhtumite jada mõjutab tugevasti ettevõtte kohustusi. Niisugune kontsentratsioon võib tekkida ühe kindlustuslepingu või suure arvu seotud lepingute tõttu.

Selliste juhtumite tõttu tekkinud kahjude kajastamine peegeldab täpselt toimunut. Ettevõtet mõjutavad rahavood, mis tulenevad kõrge raskusastmega riskist, näiteks üleujutusest, võivad siiski tavapärase kindlustusjuhtumi rahavoogudest oluliselt erineda.

Kahjukindlustusega tegelev ettevõtte pakub kindlustuskaitset mitme riski puhul. Ettevõttele on väga tähtis riskide geograafiline kontsentratsioon, sest välistegurid, näiteks halb ilm, võivad negatiivselt mõjutada suurt osa ettevõtte mingi geograafilise piirkonna kindlustatud objektidest. Nõudeid põhjustavad ohud, näiteks torm, üleujutus, tulekahju, plahvatus ja kuritegevuse kasv, võivad esineda piirkonniti. See aga tähendab, et ettevõtte peab juhtima oma geograafilist riskihajutamist väga ettevaatlikult. Geograafilise kontsentratsiooniriski hindamiseks ja vähendamiseks on ettevõtte kasutusele võtnud tänapäevased geoinfo analüüsivahendid.

Geograafiliselt jagunevad kohustused kindlustuslepingutest alljärgnevalt.

<i>Eurodes</i>	2019			2018		
	Bruto-eraldised	Edasi-kindlustaja osa	Neto-eraldised	Bruto-eraldised	Edasi-kindlustaja osa	Neto-eraldised
Eesti	49 724 167	5 919 040	43 805 127	43 619 992	3 132 952	40 487 040
Läti	39 560 337	5 584 101	33 807 581	31 863 816	2 193 177	29 670 639
Leedu	82 639 943	5 009 783	77 798 815	77 560 932	3 904 178	73 660 754
Kokku	171 924 447	16 512 924	155 411 523	153 044 740	9 230 307	143 818 433

Katastroofide mõju

Kindlustusportfelli puudutav suurim tõenäoline juhtum on looduskatastroof, näiteks üleujutus või torm. Eestis on 2005. aasta 9. jaanuari tormi sarnane või tõsisem loodusnähtus tõenäoline üksnes kord 20 aasta jooksul. Piiramaks võimaliku katastroofi kahju ettevõttele, on ostetud looduskatastroofi edasikindlustuse leping kogumahuga 26 miljonit eurot ja omavastutusega 3,0 miljonit eurot. Samuti vähendab ettevõtte pidevalt kindlustusriskide kontsentreerumise riski, hajutades võetud kindlustusriske üle kogu Eesti ja piirates ühest riskist tulenevat lepingulist vastutust looduskatastroofi korral.

Suurimad üksikjuhtumitest tulenevad kahjud on seotud liikluskindlustuse ja varakindlustuse lepingutest lähtuvate riskidega. Ettevõtte on ostnud mitteproportsionaalse riskipõhise

edasikindlustuskatte, limiteerides oma netovastutuse varakindlustuses 1,0 miljoni euroga kindlustuslepingu kohta ja liikluskindlustuses 1,0 miljoni euroga kindlustusjuhtumi kohta.

Edasikindlustuse strateegia

ERGO Insurance SE kindlustab edasi osa riskidest, millele ta pakub kindlustuslepingute alusel kindlustuskatet. Edasikindlustuse eesmärk on vähendada ettevõtte osalust kahjudes ja riskide hajutamiseks piirata netokahjumi potentsiaali. Põhilised edasikindlustuse lepinguvormid on riskipõhine obligatoorne mitteproportsionaalne ja riskipõhine obligatoorne proportsionaalne edasikindlustus, millele lisandub kindlustusportfelli tervikriske mõjutav katastroofi edasikindlustus. Riskid, mis ületavad obligatoorsete edasikindlustuslepingute limiite summalt või pakutava kindlustuskatte ulatuse poolest, kindlustatakse edasi fakultatiivselt.

Edasikindlustuslepingud sõlmitakse põhimõttel, et netokahju ei ületaks 1,0 miljonit eurot ühe objekti ega ühe juhtumi kohta. Looduskatastroofi täiendava edasikindlustuslepingu omavastutus on 3,0 miljonit eurot. Edasikindlustuslepingute üldine välistus on tuumaenergiast tulenev kahju.

Edasikindlustuslepingute omavastutuse jagunemine liikide kaupa 31.12.2019 seisuga.

Kindlustusliik	Omavastutus eurodes
Varakindlustus ja tehniliste riskide kindlustus	1 000 000
Liikluskindlustus	1 000 000
Vastutuskindlustus, veose- ja laevakindlustus, vedaja vastutuskindlustus, reisikindlustus	500 000
Õnnetusjuhtumikindlustus, loomakindlustus, sõidukikindlustus ja garantiikindlustus	300 000

Kahjude kujunemine

Kahjude kujunemise tabel võimaldab võrrelda finantsaruannetes sisalduvaid maksmata nõuete hinnanguid eelnenud aastate kahjudega. Vastav analüüs näitab ettevõtte võimet hinnata nõuete kogusummat. Tabel annab ülevaate kumulatiivsete nõuete hinnangutest (makstud hüvitised ja juhtumipõhised eraldised ning IBNR, välja arvatud makstud kahjukäsitluskulud ja kahjukäsitluskulude eraldis) ning näitab, kuidas on kahjuaastate kaupa esitatud nõuete hinnangud järjestikuste aruandeaastate lõpus muutunud. Hinnanguid suurendatakse või vähendatakse juhtumipõhiselt sedamööda, kuidas makstakse välja kahjusid ja saadakse rohkem infot maksmata nõuete raskuse ja sageduse kohta.

Eraldise praegusi hinnanguid ja eelmiste aastate eraldise kumulatiivset suurust võivad mõjutada mitmesugused tegurid. Kuigi tabelis olev info pakub ülevaadet eelmistel aastatel tehtud maksmata nõuete hinnangute adekvaatsusest, ei anna see otsest alust rakendada mineviku ülejääke või puudujääke praegustele maksmata kahjude summadele. Ettevõtte usub, et 2019. aasta lõpus tasumata kogunõuete hinnangud on adekvaatsed, kuid reserveerimisprotsessi olemusliku ebakindluse tõttu ei saa tagada, et need summad oleksid lõplikud.

Kahjude kujunemise analüüs, bruto (31.12.2019 seisuga)

Eurodes	Kahju tekkimise aasta					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kumulatiivsete kahjude hinnang						
Kahju tekkimise aasta lõpuks	64 433 543	72 990 244	83 980 608	91 153 852	103 666 793	115 127 307
Üks aasta hiljem	64 306 855	65 771 093	82 607 595	89 565 397	106 251 125	
Kaks aastat hiljem	61 875 565	65 495 499	83 469 185	89 422 538		
Kolm aastat hiljem	60 924 844	65 535 533	83 112 591			
Neli aastat hiljem	60 650 972	65 350 913				
Viis aastat hiljem	60 769 628					
Kumulatiivsed hüvitised kuni 31.12.2019	57 583 989	63 754 556	77 578 064	82 465 936	90 190 795	72 544 523
Rahuldamata nõuete eraldis (sh IBNR) 31.12.2019 seisuga	3 185 639	1 596 356	5 534 527	6 956 602	16 060 330	42 582 784

Varasemate juhtumiaastate rahuldamata nõuete eraldis oli 31.12.2019 seisuga 15 405 788 eurot (2018. a 10 118 583 eurot).

Kahjude sensitiivsuse analüüsis on hinnatud kahjureservide 5% suuruse muutuse mõju neto kahjusuhte, netokasumile ja omakapitalile.

Kahjude sensitiivsuse analüüsi tulemused

	31.12.2019		31.12.2018	
	Neto kahjusuhte muutus %	Mõju netokasumile ja omakapitalile eurodes	Neto kahjusuhte muutus %	Mõju netokasumile ja omakapitalile eurodes
Liikluskindlustus	3,7	-2 736 773	3,5	-2 493 299
Sõidukikindlustus	0,5	-218 959	0,5	-212 962
Eraisiku varakindlustus	0,4	-53 416	0,8	-90 911
Juriidilise isiku varakindlustus	3,3	-284 234	1,6	-117 770
Teised liigid	1,9	-738 611	2	-678 660

Kahjude sensitiivsuse analüüsis hinnatakse mitmesuguste meetoditega leitud kahjueraldiste hinnangute volatiilsust ning selle mõju kahjusuhte ja netotulemusele. Kindlustusmaksete mahu vähenemisel 5% võrra oleks 2019. aastal olnud mõju tehnilisele tulemusele –1,0 miljonit eurot.

Kohustuste piisavuse test

Ettevõtte on 31.12.2019 finantsseisundi aruandes kajastatud kindlustustehnilisi kohustusi hinnanud kohustuste piisavuse testiga.

Testiga on leitud, et mitte üheski kindlustusliigis ei ületanud lepingulised kohustused finantsseisundi aruandes arvele võetud kindlustustehnilisi eraldisi. Sellest tulenevalt ei vähendatud nende kindlustusliikide kapitaliseeritud sõlmimiskulusid (vt lisa 11) ega moodustatud möödumata riskide täiendavat eraldist sarnaselt eelmise aastaga. Üksikasjalik info kindlustustehniliste kohustuste kohta on esitatud lisa 21.

2.2. Turu-, krediidi- ja likviidsusriskide juhtimine

Finantsvaraga seotud riskide juhtimise põhimõtted on määratud ettevõtte riskijuhtimispoliitikaga ning neid põhimõtteid järgitakse eelnevalt määratud riskivalmiduses, strateegilises varapaigutuses ja spetsiifilistes riskijuhtimisprotsessides.

Varadega seotud riskide juhtimiseks töötatakse igal aastal välja investeerimispoliitika. Strateegia elluviimist ja piirangutest kinnipidamist kontrollitakse mitmel tasandil. Taktikalised otsused on teinud ja viinud ellu ERGO poolt palgatud investeringujuhtimisettevõtte MEAG. Investeeringute vastavust strateegiale jälgib varade ja kohustuste juhtimise meeskond (ALM Team), samuti osaleb jälgimisprotsessis riskijuhtimisfunktsiooni meeskond. Probleemide korral sekkuvad juhtimisotsuste tegemisse varade ja kohustuste juhtimise meeskond, mis ühendab investeerimisega seotud isikuid nii Eestist kui ka Saksamaalt, ning ettevõtte juhatus. Paljud ERGO kontserni liikmed on samuti seotud investeringuriskide planeerimise, jälgimise ja juhtimisega.

Krediidirisk

Investeeringute krediidirisk on oht, et väärtpaberi emitent ei täida oma maksekohustusi. Riski tõenäosust on vähendatud kõrge reitinguga emitentide väärtpaberite soetamisega. Allpool olevas tabelis on esitatud võlakirjaportfelli jaotus erineva reitinguga emitentide vahel. Fikseeritud tulususega väärtpaberite kaalutud keskmine reiting oli 2019. aasta lõpul A- (2018. a A-). Muude finantsvarade krediidiriski loeb ettevõtte nende väikese osakaalu tõttu väikeseks.

Kindlustustegevuses on ettevõtte avatud eelkõige kindlustusvahendajate ja edasikindlustusandjate krediidiriskile, mis tuleneb edasikindlustusest ja kindlustustegevuses saada olevate nõuete tasumata jätmisest. Igas valdkonnas rakendatakse riskijuhtimist, et kaitsta ettevõtte finantspositsiooni. Ettevõttes välja töötatud regulatsioonid võimaldavad pidevalt hallata neid nõudeid, mille puhul partnerid on jätnud oma kohustused täitmata. Nõue, mis ületab 60 päeva, hinnatakse alla.

Edasikindlustusest tuleneva krediidiriski maandamiseks sõlmib ettevõtte obligatoorseid edasikindlustuslepinguid vaid selliste edasikindlustusandjatega, mille omakapital on vähemalt 250 miljonit eurot ja reiting kõrgem kui A- (Standard & Poor'si järgi). Fakultatiivseid edasikindlustuslepinguid sõlmitakse vaid selliste edasikindlustusandjatega, mis kuuluvad ERGO grupi vastava osakonna poolt heakskiidetud nimekirja. Samuti ei tohi ühele edasikindlustusandjale edasi antud maksed ületada 10% ERGO aasta brutokindlustusmaksetest.

Tabelis esitatud varadel on vähemalt ühe nimetatud reitinguagentuuri vastavasse rühma kuuluv reiting.

	2019	Standard & Poor's	AAA	AA	A	BBB	BB	Reitingut ei ole	Kokku
<i>Eurodes</i>		Moody's	Aaa	Aa	A	Baa	Ba	Reitingut ei ole	
Võlakirjad õiglases väärtuses			84 132 328	30 419 541	21 859 897	27 274 160	4 128 293	0	167 814 219
Võlakirjade osakaal			50,13%	18,13%	13,03%	16,25%	2,46%	0,00%	100,00%
Edasikindlustuse varad			0	12 275 435	2 879 494	5 187	0	1 352 808	16 512 924
Edasikindlustuse varade osakaal			0,00%	74,34%	17,44%	0,03%	0,00%	8,19%	100,00%

	2018	Standard & Poor's	AAA	AA	A	BBB	BB	Reitingut ei ole	Kokku
<i>Eurodes</i>		Moody's	Aaa	Aa	A	Baa	Ba	Reitingut ei ole	
Võlakirjad õiglases väärtuses			70 630 965	24 353 905	22 688 870	23 337 316	5 284 829	0	146 295 885
Võlakirjade osakaal			48,28%	16,65%	15,51%	15,95%	3,61%	0,00%	100,00%
Edasikindlustuse varad			0	4 888 597	591 332	2 653	0	3 747 725	9 230 307
Edasikindlustuse varade osakaal			0,00%	52,96%	6,41%	0,03%	0,00%	40,60%	100,00%

Muud finantsvarad on samuti krediidiriskile avatud. Tabelis on esitatud finantsvarade vanuseline jaotus, mis iseloomustab nende krediidikvaliteeti. Nõuded, mis on vanemad kui 180 päeva, hindab ettevõtte 100% alla.

	31.12.2019	Maksetähtpäev ei ole veel saabunud	Alla 30 päeva	30 kuni 60 päeva	60 kuni 180 päeva	Kokku
<i>Eurodes</i>						
Nõuded klientidele		16 927 639	2 562 662	257 806	323 877	20 071 984
Nõuded vahendajatele		778 766	855 803	10 828	148 711	1 794 108
Nõuded edasikindlustusandjatele		7 970	1 123 543	0	676 816	1 808 329
Muud nõuded		322 214	-204 262	45 519	126 069	289 540
Laenu nõuded		1 380 000	0	0	0	1 380 000
Viitlaekumised – intressinõuded		34 310	0	0	0	34 310
Kokku		19 450 899	4 337 746	314 153	1 275 473	25 378 271

	31.12.2018	Maksetähtpäev ei ole veel saabunud	Alla 30 päeva	30 kuni 60 päeva	60 kuni 180 päeva	Kokku
<i>Eurodes</i>						
Nõuded klientidele		17 981 213	1 877 805	214 506	278 150	20 351 674
Nõuded vahendajatele		653 763	698 109	1 620	146 718	1 500 210
Nõuded edasikindlustusandjatele		2 601	83 063	658 606	397 169	1 141 439
Muud nõuded		247 090	0	64 573	118 322	429 985
Laenu nõuded		1 380 000	0	0	0	1 380 000
Viitlaekumised – intressinõuded		154 274	0	0	0	154 274
Kokku		20 418 941	2 658 977	939 305	940 359	24 957 582

Tururisk

Turuhindade kõikumisest tulenev investeerimisportfelli väärtuse vähenemine on kõige tähtsam finantsvaradega seotud risk.

Tururiski mõju investeringutele jälgitakse pidevalt, kasutades nelja mudelit. Esimene (NLL, *Net Loss Limit*) jälgib tõenäosust saavutada tulemus, mis ületaks aktuaaride kehtestatud vähimat nõutavat investeringutulemust. Teise mudeli puhul (CVaR, *Credit Value at Risk*) mõõdetakse kahjumit, mida krediidiriski kandvad varad võivad kanda emitendi krediidireitingu halvenemise tõttu. Kolmas mudel (MVaR, *Market Value at Risk*) mõõdab olemasoleva investeerimisportfelli väärtuse võimalikku kahanemist ühe aasta jooksul. Neljas mudel (InvALM, *Investment Asset / Liability Mismatch*) ühendab kaks eespool nimetatud mudelit (CvaR, MVaR) ja ettevõtte kohustuste poole ning jälgib, kuivõrd võivad turusündmused mõjutada ettevõtet seetõttu, et varade poolel võetud riskid ületavad kohustustest tulenevat riskineutraalset positsiooni. Selgelt määratletud protsessid tagavad ettevõtte õigeaegse reageerimise kapitalituru olulistele muutustele.

Tururiski hulka kuulub ka tulevikukohustuste, eriti pikaajaliste kohustuste nagu liikluskindlustuspensionide võimalik suurenemine inflatsiooni tõttu. Selle riski maandamiseks on pensionieraldiste määramisel arvestatud eeldatava inflatsiooniga ja muud tüüpi juhtumipõhiseid kahjueraldiseid ei ole diskonteeritud. Äritegevuse eripära ja pikaajaliste kohustuste väikese osakaalu tõttu hindab ettevõtte tururiski mõju mõõdukalt väikeseks.

(a) Intressimäära risk

Intressimäära risk on risk, et finantsinstrumendi õiglase väärtus või tulevased rahavood kõiguvad turu intressimäärade muutuste tõttu.

Ettevõtte investeringutes on ülekaalus fikseeritud tulumääraga väärtpaberid. Intressimäärade muutus mõjutab vastavate investeringute turuväärtust. Fikseeritud tulumääraga müügivalmis võlakirjade kaalutud keskmine tootlus lunastustähtpäevani (*yield to maturity*) oli 31.12.2019 seisuga -0,28% (31.12.2018 seisuga -0,1%).

Intressimäära riskiga seotud varad jagunevad intressimäärade kaupa järgmiselt.

Eurodes	31.12.2019		31.12.2018	
	Soetusmaksumus	Õiglase väärtus	Soetusmaksumus	Õiglase väärtus
Fikseeritud tulumääraga võlakirjad				
Intressimäär 0,00–2,50%	126 862 795	127 031 073	98 778 440	98 653 664
Intressimäär 2,51–3,50%	7 535 793	7 566 769	7 987 299	7 975 234
Intressimäär 3,51–4,50%	22 897 019	23 055 840	21 899 455	21 937 994
Intressimäär 4,51–5,50%	8 437 006	8 559 703	10 654 551	10 806 540
Intressimäär 5,51–6,50%	1 566 834	1 600 834	589 617	588 484
Kokku fikseeritud tulumääraga võlakirjad	167 299 447	167 814 219	139 909 363	139 961 915
Ujuva tulumääraga võlakirjad	0	0	6 261 993	6 333 970
Kokku	167 299 447	167 814 219	146 171 356	146 295 885

Kui 31. detsembril 2019 oleks intressikõver (*yield curve*) kasvanud või kahanenud ühtlaselt kõigi tähtaegade puhul 100 baaspunkti võrra, oleks ettevõtte omakapital kahanenud või kasvanud 3,15 miljoni euro (2018. a 2,6 miljoni euro) võrra. Suurenenud risk tuleneb võlakirjaportfelli mahu ja

kestuse (*modified duration*) suurenemisest. Mõju kasumiaruandele ei ole, sest õiglases väärtuses kajastatavad väärtpaberid on liigitatud müügivalmis finantsvaraks ja nende õiglase väärtuse muutust kajastatakse muu koondkasumi või -kahjumi osana.

(b) Muu hinnarisk

Muu hinnarisk on risk, et finantsinstrumendi õiglase väärtus või tulevased rahavood kõiguvad turuhindade muutuste tõttu (muud kui intressimäära riskist või valuutariskist tulenevad muutused), olgu need muutused põhjustatud üksikule finantsinstrumendile või selle emiteerijale omastest teguritest või teguritest, mis mõjutavad kõiki samasuguseid finantsinstrumente, millega turul kaubeldakse.

Kui 31.12.2019 oleks aktsia- ja võlakirjafondide väärtus kasvanud või kahanenud 10%, oleks ettevõtte omakapital kasvanud või kahanenud 2,4 miljoni euro (2018. a 2 miljoni euro) võrra. Suurenenud risk on tingitud võlakirjafondide soetamisest aasta jooksul.

Muutused eri piirkondade majanduses võivad mõju avaldada ka nende piirkondade finantsvarade õiglasele väärtusele. Finantsinvesteeringud jagunevad emitendi päritoluriigi kaupa järgmiselt.

<i>Eurodes</i>	31.12.2019	31.12.2018
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid		
Ameerika Ühendriigid	2 808 349	0
Austraalia	5 155 392	2 838 225
Austria	0	866 631
Belgia	0	2 057 022
Bulgaaria	850 628	0
Kanada	5 102 396	4 159 236
Tšehhi	647 089	667 453
Taani	3 022 118	13 218 863
Eesti	491 239	480 719
Soome	0	1 018 089
Prantsusmaa	28 320 778	22 047 356
Saksamaa	37 069 886	23 206 965
Suurbritannia	6 715 743	13 116 540
Ungari	0	1 943 210
Iirimaa	0	761 760
Itaalia	0	6 129 951
Korea	3 868 496	2 524 838
Läti	1 267 794	2 811 849
Leedu	1 351 339	3 082 941
Mehhiko	632 896	2 787 122
Maroko	3 243 580	0
Holland	2 559 254	1 316 879
Uus-Meremaa	6 041 772	4 017 812
Norra	706 215	1 410 006
Poola	4 839 910	2 534 607
Horvaatia	4 804 714	2 825 888
Hispaania	22 437 204	9 499 295
Šveits	4 210 019	3 123 701
Euroopa Investeerimispank	0	2 619 415
Makedoonia	4 128 292	2 458 941
Singapur	3 840 479	1 109 830
Rumeenia	0	2 493 107
Portugal	5 041 487	1 839 498
Indoneesia	3 698 531	2 667 908
Hiina	4 958 619	4 660 226
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid kokku	167 814 219	146 295 885
Aktsiad ja osakud		
Iirimaa	24 443 619	20 396 844
Leedu	43 443	43 443
Aktsiad ja osakud kokku	24 487 062	20 440 287
Laenud		
Valgevene	1 380 000	1 380 000
Laenud kokku	1 380 000	1 380 000
Finantsinvesteeringud kokku	193 681 281	168 116 172

(c) Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumendi õiglane väärtus või tulevased rahavood kõiguvad vahetuskursside muutuste tõttu.

Ettevõtte kohustused eri valuutades on kaetud varadega vastavates valuutades. Valuutariski maandamiseks jälgib ettevõtte, et katmata valuutaposisioon ei ületaks 5% varadest. Valuutariskile on avatud järgmised varad ja kohustused.

<i>Eurodes</i>	31.12.2019	31.12.2018
	USD	USD
Nõuded kindlustustegevusest ja muud nõuded	81 686	36 872
Finantsinvesteeringud – müügivalmis võlakirjad	3 152 371	0
Muud kohustused otsesest kindlustustegevusest	0	626
Kohustused edasikindlustusest	97 443	24 627
Kokku	3 331 500	62 125

Likviidsusrisk

Ettevõtte peab olema alati suuteline täitma oma maksekohustusi. Seda tagab likviidsusplaneerimine, mis on fikseeritud varade ja kohustuste juhtimise mudelis.

Maksekohustuste täitmiseks on tarvis täpselt tunda ettevõtte passivaid ehk kohustusi ja soetada sobiv investeerimisportfell. Selle tagab aktuaaride ja investeeringute juhi ning aktive ja passivate juhtimise meeskonna koostöö.

Ettevõtte võlakirjaportfelli koostamisel võetakse alati arvesse kohustuste keskmist kestust, püüdes muuta aktive ja passivate kestust (*modified duration*) võimalikult ühesarnaseks (*duration matching*). Lisaks on suur osa ettevõtte varadest investeeritud suure likviidsusega väärtpaberitesse, mis tagab rahaliste vahendite olemasolu ka äärmuslikes oludes. Likviidseid vahendeid oli ettevõttes aasta lõpul 205 miljonit eurot (2018. a 178 miljonit eurot), sealhulgas müügivalmis võlakirju 167,8 miljoni euro väärtuses (2018. a 146,3 miljonit eurot), aktsiaid ja osakuid 24,5 miljoni euro väärtuses (2018. a 20,4 miljonit eurot), laene 1,4 miljoni euro väärtuses (2018. a 1,4 miljonit eurot) ning raha 11,7 miljonit eurot (2018. a 9,7 miljonit eurot).

Kogu müügivalmis võlakirjaportfelli ja võlakirjafondide kaalutud keskmine kestus oli aasta lõpul 2,02 (2018. a 1,94) aastat. Investeeringute mitterahalisi liikumisi ei toimunud.

Ettevõtte nõuded ja kohustused, v.a kindlustuslepingutest tulenevad kohustused, on lühiajalised, st kuni ühe aasta pikkused.

Likviidsusriskile avatud varad ja kohustused jagunevad ajaliselt järgmiselt.

Eurodes

	31.12.2019	Lisa	Tähtajata	Alla ühe aasta jooksul	Ühe kuni kahe aasta jooksul	Kahe kuni viie aasta jooksul	Viie kuni kümne aasta jooksul	Üle kümne aasta jooksul	Kokku
Neto rahuldamata nõuete eraldistest tulenevad tuleviku väljamaksekohustused	21		0	35 409 565	24 824 207	11 688 519	5 700 624	3 016 952	80 639 867
Sh kindlustuspensionide netoväljamaksed	21		0	2 646 654	2 928 054	3 160 909	2 162 918	1 076 173	11 974 708
Finantsvarad (finantsinvesteeringud ning raha ja raha ekvivalendid)	14, 17	36 176 298		3 876 476	73 933 800	91 383 943	0	0	205 370 517
Muud finantsvarad	16		0	24 009 395	0	0	0	0	24 009 395
Muud finantskohustused	23, 24, 28		0	27 812 084	0	0	6 000 000	0	33 812 084
Netotulemus (varad miinus kohustused)		36 176 298		-35 335 778	49 109 593	79 695 424	-11 700 624	-3 016 952	114 927 961

Eurodes

	31.12.2018	Lisa	Tähtajata	Alla ühe aasta jooksul	Ühe kuni kahe aasta jooksul	Kahe kuni viie aasta jooksul	Viie kuni kümne aasta jooksul	Üle kümne aasta jooksul	Kokku
Neto rahuldamata nõuete eraldistest tulenevad tuleviku väljamaksekohustused	21		0	27 456 468	19 348 127	14 625 433	7 366 693	3 075 341	71 872 062
Sh kindlustuspensionide netoväljamaksed	21		0	1 719 741	1 990 300	2 701 636	2 634 750	1 887 125	10 933 552
Finantsvarad (finantsinvesteeringud ning raha ja raha ekvivalendid)	14, 15	30 183 748		22 381 518	46 301 089	78 993 279	0	0	177 859 633
Muud finantsvarad	16		0	23 583 511	0	0	0	0	23 583 511
Muud finantskohustused	23, 24, 28		0	15 663 340	0	0	6 000 000	0	21 663 340
Netotulemus (varad miinus kohustused)		30 183 748		2 845 221	26 952 962	64 367 846	-13 366 693	-3 075 341	107 907 742

2.3. Kapitali juhtimine

Ettevõtte juhtkonna eesmärk on juhtida kapitali nii, et oleksid tagatud investorite, kreditoride ja kindlustusvõtjate huvid ning säiliks ettevõtte jätkusuutlikkus. Juhatus jälgib pidevalt omakapitali tootlikkust, mida väljendab kasumi ja perioodi keskmise omakapitali suhe. 2019. aasta tootluseks kujunes 18,2% (2018. a 15,9%).

Põhjalik kapitalijuhtimise planeerimine, regulaarne jälgimine ning riskilimiitide ja -hoiatuste süsteem võimaldab ettevõttel varakult tuvastada kapitalipuhvri vähenemist ja võimalikke puudujääke. Kapitalijuhtimise plaani osa on planeerimisprotsessi ajal tehtavad finants- ja solventsusprognosid, mis on omakorda osa kindlustusandja oma riski ja maksevõime hindamise raportist.

Kapitalijuhtimise plaanis võetakse arvesse ka planeeritavaid muudatusi omavahendites. Üldise maksevõimevajaduse hindamine kujutab endast kindlustusandja tulevikuvaadet oma riskiprofiilile ning määrab kindlaks kapitali ja muud rahalised vahendid, mis on vajalikud nende riskide juhtimiseks.

Kindlustusettevõtete kapitalinõuete arvestus muutus olulisel määral koos 01.01.2016 jõustunud kindlustustegevuse seadusega. Ettevõtte omavahendid vastavad seaduses kehtestatud kapitalinõuetele.

Järgnevas tabelis on eraldi iga taseme kohta esitatud andmed olemasolevate omavahendite struktuuri kohta.

Eurodes

Põhiomavahendid	31.12.2019	31.12.2018	Tase
Lihtaktsiakapital (sh omaaktsiad)	6 391 391	6 391 391	Esimene tase – piiranguteta
Korrigeerimisreserv	61 984 810	54 500 295	Esimene tase – piiranguteta
Allutatud kohustised	6 000 000	6 000 000	Teine tase
Edasilükkunud tulumaksu varad	273 452	215 412	Kolmas tase
Põhiomavahendid kokku	74 649 653	67 107 098	

2.4. Strateegilised riskid

Strateegilised riskid võivad tekkida valedest äriotsustest või juba tehtud otsuste ebaadekvaatsusest rakendamisest. Lisaks kajastame strateegilistes riskides vastumeelsust muutuva keskkonnaga kohanemise suhtes (nt muutused õiguskeskkonnas).

Peamised strateegilised riskid tulenevad konkurentsitihedast turukeskkonnast: konkurents turul ajendab hinnakonkurentsi ja avaldab negatiivset mõju üldisele kasumlikkusele. Riskiallikaks on ka demograafiline olukord ning tarbijate muutunud käitumine: rahvastiku jätkuv vananemine võib tekitada vajaduse meie pakutavatest teistsuguste teenuste järele ja võimalike klientide arv väheneb pidevalt. Lisaks tekitab klientide muutunud käitumine senisest suurema digiteerimise vajaduse.

Strateegilisi riske maandatakse riskijuhtimise protsesside kaasamisega strateegiliste otsuste tegemisel, eriti planeerimisprotsessis tehtavate ettevalmistuste ja otsuste puhul.

Strateegiliste riskide juhtimise raames tuvastatakse suurimad riskid, neid hinnatakse juhatuses ja monitooritakse juhatuse tasemel. Vajaduse korral algatatakse juhatuse tasemel asjakohased maandamismeetmed. Selliste riskide puhul määratakse isik, kes vastutab meetmete võtmise eest.

2.5. Operatsiooniriskid

Operatsiooniriskid on vältimatult seotud ettevõtte äritegevusega. Neid tuleb maandada või võimaluse korral vältida, kui see on majanduslikult mõistlik. Operatsiooniriskide põhjuseks on vead protsessides, puudused side- või infotehnoloogias, välised mõjurid, nagu looduskatastroofid ja juriidilised riskid.

ERGO keskendub operatsiooniriskide juhtimisel järgmistele valdkondadele:

- ressursid, eriti infotehnoloogia ja taristu;
- personal ja protsessid;
- projektid.

Operatsiooniriskide juhtimine põhineb kvalitatiivsel ja kvantitatiivsel hindamisel. Ettevõtte juhib äriprotsessidega seotud riske vastavate protsesside ja kasutatud IT-rakenduste adekvaatse kontrollimise kaudu. Ettevõtte taseme kontrollitegevused tagavad ühtlasi vastavuse õigusaktidele.

Sisekontrollisüsteemi kaudu on ettevõtte tuvastanud, analüüsinud ja hinnanud nii ettevõtteüleised kui ka tähtsamate protsesside riskid, sh IT-riskid. Kokku on lepitud riskide kontrolli parandamise ning riskide maandamise meetmed. Ettevõtte sisekontrollisüsteemi ja riskijuhtimisse on peale igapäevategevuse riskide kaasatud ka vastavuse ja finantsaruandluse riskid. Kasutatav meetod võimaldab selgelt tuvastada ka eri osakondi ja protsesse läbivaid riske. Operatsiooniriske tuvastatakse, analüüsitakse ja hinnatakse regulaarselt.

Maandame oma äriprotsessidest tulenevaid riske protsessi, IT ja ettevõtte taseme kontrollitegevustega. Protsessi taseme kontrollitegevused võivad olla õiguste süsteemid, nelja silma põhimõte, kohustuste lahusus, eeskirjad jne. IT kontrollitegevuste näideteks on varunduslahendused, juurdepääsukontrollid ja eriolukordades tegutsemise planeerimine. Ettevõtte taseme kontrollitegevuste eesmärk on hinnata, kas adekvaatset kontrollikeskkonda puudutavad nõuded on täidetud.

Oluliste äriprotsesside ning süsteemide talitluspidevuse eri- või kriisiolukorras tagavad hästi määratletud eriolukordade juhtimine, nõuetekohane kriisijuhtimise struktuur ja adekvaatsed taastamise kontseptsioonid. Talitluspidevuse süsteeme testitakse korrapäraselt.

Personaliriski maandamiseks on ettevõttes koostatud huvide konflikti vältimise juhendid. Korporatiivsete väärtegade vastu võideldakse volituste andmisega, töökohustuste eraldamisega, tööeeskirjade kehtestamisega ja äritehingute pistelise kontrolliga.

Kuigi operatsiooniriske juhitakse peamiselt ülalkirjeldatud protsesside abil, võib mõnel riskil (kas üksi või kombinatsioonis teistega) olla väga suur mõju kas mõnele konkreetsele protsessile või ettevõttele tervikuna, mis võib ohustada ettevõtte võimet tavapärasest äritegevust jätkata (ärikatkestus). Seetõttu hinnatakse olulisi riskijuhtumeid eraldi, et suurendada teadlikkust sellistest juhtumitest ja näidata paremini nende võimalikku mõju.

2.6. Maineriskid

Mainerisk on risk, et ERGO äritavasid või tegevust puudutav negatiivne avalik teave, paikapidav või mitte, põhjustab olukorra, kus usaldus asutuse vastu kaob. Mainerisk võib tekkida mõne teise riski (nt operatsiooniriski, strateegilise riski või kontsentratsiooniriski) realiseerumisest või koos teiste riskidega, seetõttu kontrollitakse maineriske kaudselt, teiste riskiliikide kaudu.

Maineriskid võivad esineda mitmel viisil: otse ettevõtte enese tegevuse tulemusena, kaudselt töötaja tegevuse tõttu või riivamisi kolmandate isikute kaudu.

ERGO on määratlenud kaks maineriski alamkategoriat:

- andmed ja teave;
- kommunikatsioonirisk.

Konfidentsiaalse teabe volitamata avalikustamisega seotud mainerisk suureneb, sest ühiskonna teadlikkus isikuandmete avalikustamise valdkonnas kasvab ning Euroopa Liidu liikmesriikides rakendatakse uusi andmekaitse eeskirju.

Maineriski tuvastatakse kolmel viisil:

- erakorraliste aruannete koostamine;
- korrapärane kvartaalne suhtlus riskijuhtimismeeskonna ning asjassepuutuvate poolte, nt vastavuskontrolli, siseauditi ja korporatiivkommunikatsiooni meeskonna vahel;
- sisekontrollisüsteem, kus iga operatsiooniriski puhul hinnatakse ka võimalikku mainekahju.

Riskivõtjad – protsesside omanikud – määravad meetmed, sh rakenduskava, riski miinimumini vähendamiseks ja juhtimiseks. Olenevalt asjakohasusest ja olulisusest võidakse pidada nõu teiste asjassepuutuvate pooltega, nagu vastavuskontrolli või siseauditi meeskond, ning informeerida neid määratud meetmetest. Kõige tähtsamate maineriskide maandamise meetmeid arutab ja kinnitab kohalik juhatus. ERGO Group AG juhatus, Munich Re juhatus või asjassepuutuvaid komiteesid informeeritakse võetud meetmetest vastavalt vajadusele.

Suurimad maineriskid lisatakse ettevõtte riskiprofiili ja nende kohta koostatakse kvartaalseid riskiaruandeid. Rakendatud on erakorraline aruandlus, tagamaks, et (potentsiaalsetest) maineriskidest teavitataks viivitamatult.

Kontrollijad – vastavuskontrolli ja siseauditi meeskond – hindavad maineriski oma meetodika kohaselt ning annavad tuvastatud tegelikest või eeldatavatest maineriskidest aru riskijuhtimismeeskonnale ja teistele vastutavatele sidusrühmadele.

Lisa 3. Kindlustuspreemiad

Alljärgnevas tabelis on esitatud bruto- ja netopreemiaid puudutavad näitajad kindlustusliikide kaupa võrdlevalt 2019.jah ja 2018. aasta kohta.

<i>Eurodes</i>	2019			2018		
	Bruto-preemiad	Edasi-kindlustuse osa	Neto teenitud preemiad ¹	Bruto-preemiad	Edasi-kindlustuse osa	Neto teenitud preemiad ¹
Liikluskindlustus	74 969 228	942 740	74 637 284	76 769 383	1 228 757	72 063 398
Õnnetusjuhtumikindlustus	7 655 800	24 665	7 329 999	7 072 364	25 592	6 750 400
Reisikindlustus	5 174 394	84 790	4 901 986	3 891 252	69 351	4 105 816
Tehniliste riskide kindlustus	6 083 564	253 130	5 582 350	5 631 412	280 023	5 046 204
Eraisiku varakindlustus	13 435 221	176 014	12 778 967	12 264 580	203 742	11 691 263
Juriidilise isiku varakindlustus	11 209 609	2 802 729	8 149 867	10 089 344	2 592 046	7 178 682
Põllumajandusriskide kindlustus	2 691 625	242 686	2 224 661	2 080 900	438 355	1 502 557
Sõidukikindlustus	48 442 571	398 901	47 585 025	45 940 594	21 896	44 899 830
Vastutuskindlustus	8 264 961	1 576 200	6 119 578	6 964 465	1 230 927	5 151 076
Veosekindlustus	1 501 021	107 382	1 428 072	1 411 263	142 452	1 337 360
Vedaja vastutuskindlustus	2 650 453	29 872	2 603 764	2 712 156	15 569	2 747 453
Veesõiduki ja veesõiduki omaniku vastutuskindlustus	1 900 403	79 524	1 124 340	588 725	37 548	522 566
Garantiikindlustus	3 628 448	1 542 311	1 689 321	2 884 438	1 229 815	1 231 079
Raudtee veerevkoosseisu kindlustus	85 473	88 123	836 105	1 141 415	203 580	933 360
Abistamiskulude kindlustus	2 937 420	0	2 645 416	1 885 399	0	1 797 229
Finantsriskide kindlustus	590 173	84 926	429 082	508 851	165 133	316 174
Töökaotuskindlustus	341 432	0	332 469	211 881	0	212 012
Õigusabikulude kindlustus	1 637 973	0	1 647 304	1 822 300	0	1 859 214
Kokku kindlustustegevusest	193 199 769	8 433 993	182 045 590	183 870 722	7 884 786	169 345 673
Juriidilise isiku varakindlustus	109 099	0	0	-43 731	0	-43 731
Kokku edasikindlustustegevusest	109 099	0	0	-43 731	0	-43 731
Kokku	193 308 868	8 433 993	182 045 590	183 826 991	7 884 786	169 301 942

¹ Neto teenitud preemiad = bruto kindlustusmaksed – edasikindlustuse maksed – netomuutus ettemakstud preemiate eraldises ning muutus möödumata riskide eraldises.

Valuutade kaupa jagunevad brutopreemiad järgmiselt.

<i>Eurodes</i>	2019	2018
EUR	193 217 005	183 715 030
USD	91 863	111 961
Kokku	193 308 868	183 826 991

Geograafiliselt jagunevad brutopreemiad järgmiselt.

<i>Eurodes</i>	2019	2018
Eesti	61 553 427	57 314 444
Läti	36 909 953	34 399 227
Leedu	94 736 389	92 157 051
Kokku kindlustustegevusest	193 199 769	183 870 722
Poola	109 099	0
Venemaa	0	-43 731
Kokku edasikindlustustegevusest	109 099	-43 731
Kokku	193 308 868	183 826 991

Lisa 4. Komisjonitasu tulu

<i>Eurodes</i>	2019	2018
Edasikindlustuse komisjonid	1 064 950	871 611
Edasikindlustaja kasumis osalemine	213 287	125 013
Edasikindlustuse osa sõlmimisväljaminekutes	-159 051	-82 569
Kokku	1 119 186	914 055

Lisa 5. Investeeringute tulu

<i>Eurodes</i>	2019	2018
Intressitulu		
laenudelt	70 499	102 917
pangahoiustelt	358	426
müügivalmis võlakirjadelt	237 318	380 378
Intressitulu kokku	308 175	483 721
Dividenditulu	121 267	213 288
Neto realiseerunud tulu		
aktsiatelt ja fondiosakutelt	0	-154 039
müügivalmis võlakirjadelt	46 370	270 924
Neto realiseerunud tulu kokku	46 370	116 885
Kokku	475 812	813 895

Lisa 6. Muud äritulud

<i>Eurodes</i>	2019	2018
Tulu põhivarade müügist	143 087	83 943
Teenustasud	980 647	1 060 647
Tulu kindlustuslepingute vahendamisest	124 660	121 819
Tulu valuutakursi muutustest	234 739	231 331
Renditulu	22 052	139 021
Muud	215 584	358 190
Kokku	1 720 769	1 994 951

Lisa 7. Kahjunõuded ja hüvitised

Alljärgnevas tabelis on esitatud makstud hüvitisi ja kahjusid puudutavad näitajad kindlustusliikide kaupa võrdlevalt 2019. ja 2018. aasta kohta.

Eurodes	2019				2018			
	Makstud kahjud ¹	Kahju-eraldise muutus	Edasi-kindlustaja osa kahjunõuetes	Neto kahjunõuded	Makstud kahjud ¹	Kahju-eraldise muutus	Edasi-kindlustaja osa kahjunõuetes	Neto kahjunõuded
Liikluskindlustus	45 329 374	7 726 487	-3 066 715	49 989 145	41 230 687	11 252 704	-1 083 091	51 400 300
Õnnetusjuhtumikindlustus	3 184 553	172 719	0	3 357 272	3 182 803	-55 679	0	3 127 125
Reisikindlustus	2 721 918	-223 853	23 622	2 521 687	2 363 377	48 955	21 025	2 433 356
Tehniliste riskide kindlustus	3 936 010	-548 113	0	3 387 898	3 474 976	310 964	-1 324	3 784 615
Eraisiku varakindlustus	6 906 179	-749 908	0	6 156 271	5 481 143	167 198	0	5 648 342
Juriidilise isiku varakindlustus	5 805 326	6 040 456	-3 313 267	8 532 514	5 662 136	-721 311	-130 682	4 810 230
Põllumajandusriskide kindlustus	1 857 719	-86 576	0	1 771 143	3 657 238	-30 033	-2 010 008	1 617 197
Sõidukikindlustus	31 666 571	152 017	-124 485	31 694 102	28 557 330	-775 643	1 159	27 782 846
Vastutuskindlustus	2 119 534	133 207	-56 004	2 196 737	2 185 548	2 011 203	-33 002	4 163 750
Veosekindlustus	337 395	119 651	40 938	497 984	299 950	-36 104	-136	263 710
Vedaja vastutuskindlustus	1 221 918	213 483	200	1 435 601	1 400 219	-264 501	-65	1 135 652
Veesõiduki kindlustus ja veesõiduki omaniku vastutuskindlustus	230 849	722 657	0	953 506	169 389	-39 492	0	129 897
Garantiikindlustus	1 768 209	1 606 119	-1 979 512	1 394 816	86 168	134 439	-78 183	142 424
Raudtee veerevkoosseisu kindlustus	329 279	-141 736	0	187 543	230 303	-80 354	42	149 991
Abistamiskulude kindlustus	1 542 482	3 590	0	1 546 071	1 106 087	19 965	0	1 126 051
Finantsriskide kindlustus	98 824	442 040	-18 451	522 412	354 250	-41 465	0	312 699
Töökaotuskindlustus	58 145	4 454	0	62 600	21 442	31 391	0	52 834
Õigusabikulude kindlustus	668 112	16 833	0	684 945	672 361	59 923	0	732 284
Kokku	109 782 395	15 603 527	-8 493 675	116 892 247	100 135 407	11 992 159	-3 314 266	108 813 300

¹ Makstud kahjud sisaldavad väljamakstud hüvitisi, kahjukäsitluskulusid ning regressidest ja jääkvarast saadud tulusid.

Kahjukäsitluskulud

<i>Eurodes</i>	2019	2018
Töötasu	3 957 807	3 585 635
Sotsiaalkindlustus	595 158	1 091 836
Kulum	547 641	440 304
Ostetud teenused	4 005 411	3 591 749
Muud tööjõukulud	100 500	79 051
Lähetuskulud	45 318	41 163
Ametiautode kulud	38 060	50 823
Koolituskulud ja muud personalikulud	64 789	55 475
Rent ja kommunaaltasud	68 609	100 043
Kontorikulud	166 461	132 888
Sidekulud (sh mobiiltelefonikulud)	67 809	83 513
IT-kulud	463 010	461 935
Muud	653 532	719 904
Kokku	10 774 105	10 434 319

Alljärgnevas tabelis on esitatud regresside laekumisest ja jääkvara müügist saadud tulud kindlustusliikide kaupa võrdlevalt 2019. ja 2018. aasta kohta.

<i>Eurodes</i>	2019	2018
Liikluskindlustus	2 414 763	1 915 162
Õnnetusjuhtumikindlustus	3 614	2 289
Reisikindlustus	60 302	13 522
Tehniliste riskide kindlustus	88 641	22 745
Eraisiku varakindlustus	690 592	624 158
Juriidilise isiku varakindlustus	295 001	299 829
Sõidukikindlustus	2 152 525	4 173 965
Vastutuskindlustus	2 408 864	128 037
Veosekindlustus	43 195	26 957
Vedaja vastutuskindlustus	241 338	8 416
Veesõiduki ja veesõiduki omaniku vastutuskindlustus	42 664	50 200
Garantiikindlustus	5 770	118 692
Abistamiskulude kindlustus	78 300	7 334
Raudtee veerevkoosseisu kindlustus	3 233	197 655
Muu varakindlustus	-18 866	-12 847
Õigusabikulude kindlustus	36 533	20 657
Kokku	8 546 469	7 596 773

Katastroofid ja suured kahjud 2019. aastal

2019. aastal ei toimunud ühtegi suure mõjuga looduskatastroofi. Suurim ettevõttele teada antud kahjujuhtum oli juriidiliste isikute varakindlustuse juhtum Lätis brutosummas 4,0 miljonit eurot.

Lisa 8. Kulud

<i>Eurodes</i>	Lisa	2019	2018
Sõlmimiskulud		44 031 720	40 649 475
Töötasud		10 929 762	8 550 168
Sotsiaalkindlustus		1 376 288	3 442 313
Kulum		2 059 854	1 495 429
Teenused ja komisjonitasud		23 378 237	20 602 403
Kapitaliseeritud sõlmimiskulude muutus		-701 186	-653 063
Muud tööjõukulud		429 919	349 682
Lähetuskulud		125 298	96 681
Ametiautode kulud		294 243	323 874
Koolituskulud ja muud personalikulud		270 921	171 237
Rent ja kommunaaltasud		1 088 439	1 869 210
Kontorikulud		611 009	669 148
Sidekulud, sh mobiiltelefonikulud		279 648	350 022
IT-kulud		1 566 527	1 314 168
Turunduskulud		1 205 186	1 265 234
Muud		1 117 575	802 969
Administratiivkulud		8 622 979	8 095 401
Töötasud		4 652 772	3 949 247
Sotsiaalkindlustus		791 103	1 101 409
Kulum		799 045	580 776
Muud tööjõukulud		173 769	160 296
Lähetuskulud		237 853	170 779
Ametiautode kulud		56 195	53 434
Koolituskulud ja muud personalikulud		164 147	121 352
Rent ja kommunaaltasud		576 947	763 177
Kontorikulud		113 279	130 904
Sidekulud, sh mobiiltelefonikulud		46 200	54 138
IT-kulud		699 209	928 520
Muud		312 460	81 369
Muud tegevuskulud		2 157 004	2 113 715
Eesti Liikluskindlustuse Fondi liikmemaks		2 157 004	2 113 715
Investeeringute kulud		349 419	341 696
Töötasud		44 758	87 026
Sotsiaalkindlustus		13 895	21 632
Ostetud teenused		83 460	75 730
Muud tööjõukulud		2 780	1 911
Lähetuskulud		13 799	16 051
Koolituskulud ja muud personalikulud		1 425	1 210
Rent ja kommunaaltasud		10 960	8 544
Kontorikulud		1 445	147
Sidekulud, sh mobiiltelefonikulud		2 070	2 816
IT-kulud		68	24
Muud teenused		29 339	24 066
Muud kulud		145 420	102 539

<i>Eurodes</i>	Lisa	2019	2018
Muud ärikulud		1 385 814	2 134 044
Finantsinspektsiooni tasud ja liitude liikmemaksud		303 154	274 293
Kindlustuslepingute vahendamise kulu		119 271	115 843
Auditi- ja õiguskulud		134 184	131 691
Kahjum põhivara müügist		0	96 851
Immateriaalsete varade mahakandmine	12	0	580 296
Materiaalsete varade mahakandmine	10	0	14 929
Makstud intress		205 008	205 008
Intressid rendikohustustelt	26	41 713	0
Ruumide rendile andmisega seotud kulud		29 902	45 608
Riigilõivud ja viivised		38 778	44 657
Kulu valuutakursi muutustest		193 679	284 133
Muud		320 125	340 735

Lisa 9. Valuutakursi muutused

Kasumiaruandes kajastatud netosumma valuutakursi muutustest oli aruandeaastal kasum 69 893 eurot (2018. a kahjum 52 802 eurot). Sellest on välja arvatud summa, mis on tekkinud finantsvaradelt õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande.

Lisa 10. Materiaalne põhivara

ERGO Insurance SE põhivaradena on kajastatud ettevõtte tegevuses kasutatavad varad, mille kasutusaeg on üle ühe aasta, ning ettevõtte enda kasutuses olevad maa ja ehitised. Kulumit arvestatakse lineaarmedodil.

Täielikult amortiseerunud, kuid kasutuses olev põhivara moodustas 31.12.2019 seisuga soetusmaksumuses 3 328 737 eurot (31.12.2018 seisuga 3 087 572 eurot). ERGO Insurance SEs on arvel ainult ettevõtte kasutuses olev põhivara.

Üksikasjalik teave kasutusõiguse alusel kasutatavate varade kohta, mis ei vasta kinnisvarainvesteeringu kriteeriumidele, on toodud lisas 26 „Rendilepingud“.

Põhivara rühm		Maa	Ehitised	Renditud ruumide parandused	Seadmed ja muu põhivara	Kokku
Soetusmaksumus						
	31.12.2017	1 039 288	7 605 504	854 036	5 025 470	14 524 298
Soetatud põhivara		0	0	21 671	223 410	245 081
Müüdnud põhivara		0	-158 341	0	-102 086	-260 427
Mahakantud põhivara		0	0	-21 468	-783 016	-804 484
	31.12.2018	1 039 288	7 447 163	854 239	4 363 778	13 704 468
Kasutusõiguse alusel kasutatava vara kajastamine IFRS16 esmakordsel rakendamisel 01.01.2019						
		0	6 077 396	0	413 000	6 490 396
Soetatud põhivara		0	921 419	20 946	320 639	1 263 004
Müüdnud põhivara		0	-130 683	0	-68 861	-199 544
Mahakantud põhivara		0	0	0	-313 790	-313 790
	31.12.2019	1 039 288	14 315 295	875 185	4 714 766	20 944 534
Akumuleeritud kulum						
	31.12.2017	0	2 478 985	498 511	3 923 858	6 901 354
Arvestatud kulum		0	159 627	70 340	441 140	671 107
Müüdnud põhivara		0	-57 450	0	-66 529	-123 979
Mahakantud põhivara		0	0	-5 981	-671 695	-677 676
	31.12.2018	0	2 581 162	562 870	3 626 774	6 770 806
Arvestatud kulum		0	1 477 584	68 149	495 487	2 041 220
Müüdnud põhivara		0	-55 600	0	-59 867	-115 467
Mahakantud põhivara		0	0	0	-296 944	-296 944
	31.12.2019	0	4 003 146	631 019	3 765 450	8 399 615
Jääkväärtus						
	31.12.2018	1 039 288	4 866 001	291 369	737 004	6 933 662
	31.12.2019	1 039 288	10 312 149	244 166	949 316	12 544 919

Lisa 11. Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud

<i>Eurodes</i>	2019	2018
Saldo 1. jaanuaril	7 934 493	7 283 616
Amortiseeritud osa	-7 134 929	-6 659 647
Lisandumised uutest lepingutest	7 836 116	7 310 524
Saldo 31. detsembril	8 635 680	7 934 493

Lisa 12. Muu immateriaalne põhivara

<i>Eurodes</i>	Tarkvara ja litsentsid
Soetusmaksumus	
31.12.2017	14 328 524
Soetatud tarkvara ja litsentsid	2 163 716
Sisemiselt arendatavate IT-projektide soetamine	5 945
Mahakantud tarkvara ja litsentsid	-2 266 653
31.12.2018	14 231 532
Soetatud tarkvara ja litsentsid	676 183
Sisemiselt arendatavate IT-projektide soetamine	2 832 838
Mahakantud tarkvara ja litsentsid	-878 072
31.12.2019	16 862 481
Akumuleeritud kulum	
31.12.2017	8 213 312
Arvestatud kulum	1 882 477
Mahakantud tarkvara ja litsentsid	-1 589 188
31.12.2018	8 506 601
Arvestatud kulum	1 860 419
Mahakantud tarkvara ja litsentside kulum	-878 072
31.12.2019	9 488 948
Jääkväärtus	
31.12.2018	5 724 931
31.12.2019	7 373 533

Ettevõtte on alustanud uue ülebaltilise kindlustustehnilise lahenduse arendamist. Tarkvara eeldatav kasutusse võtmine toimub 2021. aastal. Aruandeaastal tehtud tööd on kajastatud real „Sisemiselt arendatavate IT-projektide soetamine“. Arenduse eesmärk on tehnilise lahenduse kaudu saavutada protsesside harmoneerimine ning parandada ettevõtte efektiivsust.

Aruandeperioodil ei ole jääkväärtusega vara maha kantud. Võrdlusperioodil kanti maha vanu IT-arendusi jääkväärtuses 580 297 eurot; sh programmi ALICE arendused summas 312 624 eurot. Immateriaalse vara müüke aruandeperioodil ei toimunud.

Täielikult amortiseerunud, kuid kasutuses olev immateriaalne põhivara moodustas 31.12.2019 seisuga soetusmaksumuses 4 269 128 eurot (31.12.2018 seisuga 5 110 021 eurot).

Lisa 13. Investeeringud sidus- ja tütarettevõttesse

Seoses uue strateegia väljatöötamisega hindas ERGO International AG 2017. aastal kõiki grupi välismaiseid tütarettevõtteid. Majandusüksuse tulemuslikkuse ja kasulikkuse määramisel lähtuti järgmistest kriteeriumidest: strateegiline tähtsus, turu atraktiivsus, kasumlikkus ja turupositsioon. Kuna CJSC ERGO Ins. Co. ei vastanud määratletud kriteeriumidele, otsustas ERGO Insurance SE ainuaktsionär müüa maha oma osaluse CJSC ERGO Ins. Co-s.

21.12.2018 alustati CJSC ERGO Ins. Co. müügi läbirääkimisi. Lõplik hinnapakumine laekus ERGO-le 14.02.2019. Ettevõtte plaanib lõpetada müügitehingu 2020. aasta teises kvartalis.

Kuna 31.12.2018 seisuga oli väga tõenäoline, et müügitehing lõpetatakse edukalt 2019. aastal, oli osalus CJSC ERGO Ins. Co-s ümber klassifitseeritud müügiotel varaks. Müügiotel vara oli kajastatud õiglases väärtuses 637 372 eurot. Õiglase väärtuse ja raamatupidamisliku väärtuse vahe oli kajastatud varade väärtuse languse kahjumina. Juriidiliste takistuste tõttu ei suutnud ettevõtte lõpetada müügitehingu 2019. aastal. Kuna ostja on kinnitanud soovi lõpetada müügitehing esialgsel tingimustel, on osalus 31.12.2019 seisuga endiselt kajastatud müügiotel varana väärtuses 637 372 eurot.

ERGO Insurance SE on 50 000 euro suuruse osakapitaliga ettevõtte DEAX Õigusbüroo OÜ ainuosanik. Kuna DEAX Õigusbüroo OÜ tegevusmaht on ERGO Insurance SE varade mahtu ja käivet arvestades ebaoluline, on tütarettevõtte kajastatud 31.12.2019 seisuga soetusmaksumuses.

Lisa 14. Finantsinvesteeringud

<i>Eurodes</i>	Lisa	31.12.2019	31.12.2018
Müügivalmis finantsinvesteeringud			
Aktsiad ja osakud	14.1, 25	24 487 062	20 440 287
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid	14.2, 25	167 814 219	146 295 885
Müügivalmis finantsinvesteeringud kokku		192 301 281	166 736 172
Laenud ja nõuded			
Laenud	14.3, 25	1 380 000	1 380 000
Laenud ja nõuded kokku		1 380 000	1 380 000
Kokku		193 681 281	168 116 172

IFRS 13 poolt sätestatud õiglase väärtuse määramise hierarhia kolm taset:

- I tase: finantsvarad, mille õiglase väärtus määratakse, kasutades aktiivsetel turgudel noteeritud hindu;
- II tase: finantsvarad, mille kõik õiglase väärtuse määramiseks vajalikud olulised sisendandmed on jälgitavad;

- III tase: finantsvarad, mille õiglase väärtuse määramiseks ei ole kasutatud jälgitavaid turuandmeid.

Sellest tulenevalt kuulusid müügivalmis võlakirjad ning börsil noteeritud aktsiad ja osakud 31.12.2019 seisuga esimesse tasemesse, väärtus 192 miljonit eurot (2018. a 166,7 miljonit eurot). Kuna börsil noteerimata aktsiate õiglase väärtus (31.12.2019 seisuga 43 443 eurot; 2018. a 43 443 eurot) ei ole usaldusväärselt mõõdetav, ei ole nende puhul õiglase väärtuse taset määratud. Õiglase väärtuse hierarhia tasemetega seotud varade jagunemine on esitatud üksikasjalikumalt lisas 25 „Finantsinstrumentide õiglase väärtus“.

Esimese taseme finantsvarade õiglase väärtus määratakse, kasutades aktiivsetel turgudel noteeritud hindu. Aktiivsetel turgudel kaubeldavate finantsinstrumentide õiglase väärtuse aluseks on noteeritud turuhinnad aruandeperioodi lõpu seisuga. Turgu peetakse aktiivseks, kui noteeritud hinnad on lihtsalt ja regulaarselt kättesaadavad börsilt, vahendajalt, maaklerilt, tööstusharugrupilt, hindamisteenistusest või regulatiivselt organilt, ning need on tegelike ja regulaarselt aset leidvate, turutingimustel toimuvate tehingute hinnad. Ettevõtte finantsvarade noteeritud turuhind on nende hetke pakkumishind.

Aktiivsel turul mittekaubeldavate finantsinstrumentide õiglase väärtus määratakse hindamistehnikate abil. Hindamistehnikates kasutatakse nii palju kui võimalik jälgitavaid turuandmeid, kui need on kättesaadavad, ja toetatakse nii vähe kui võimalik ettevõtte oma hinnangutele. Instrument liigitatakse teise tasemesse, kui kõik õiglase väärtuse määramiseks vajalikud olulised sisendandmed on jälgitavad.

14.1. Aktsiad ja fondiosakud

Eurodes	31.12.2019		31.12.2018	
	Soetusmaksumus	Õiglase väärtus	Soetusmaksumus	Õiglase väärtus
Börsil noteeritud võlakirjafondid	24 076 189	24 443 619	20 450 705	20 396 844
Börsil noteerimata aktsiad	43 443	43 443	43 443	43 443
Kokku	24 119 632	24 487 062	20 494 148	20 440 287

Avalikul börsil noteerimata aktsiad koosnevad muudest soetatud aktsiatest soetusmaksumuses 43 443 eurot (2018. a 43 443 eurot).

Aktsiad ja osakud on liigitatud müügivalmis finantsvaraks. Realiseerimata tulud ja kulud on kajastatud muu koondkasumi või -kahjumi osana. Müügi-, intressi- ja dividenditulud kajastuvad kasumiaruandes.

Aktsiate ja muude väärtpaperite rahalist liikumist kajastab rahavoogude aruanne. Aruandeperioodil ei toimunud investeringute mitterahalisi liikumisi.

14.2. Müügivalmis võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid

Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid on liigitatud müügivalmis finantsvaraks, mille õiglase väärtuse muutust kajastatakse muu koondkasumi või -kahjumi osana. Intressitulu arvestamisel kasutatakse sisemise intressimäära meetodit.

Eurodes	31.12.2019		31.12.2018	
	Soetus- maksumus	Õiglase väärtus	Soetus- maksumus	Õiglase väärtus
Fikseeritud tulumääraga võlakirjad				
Valitsuse võlakirjad	80 057 052	80 329 888	85 010 416	85 062 727
Finantsasutuste võlakirjad	80 883 452	81 114 645	54 898 945	54 899 187
Muud võlakirjad	6 358 942	6 369 686	0	0
Kokku fikseeritud tulumääraga võlakirjad	167 299 446	167 814 219	139 909 361	139 961 914
Ujuva tulumääraga võlakirjad				
Valitsuse võlakirjad	0	0	1 715 585	1 656 783
Finantsasutuste võlakirjad	0	0	4 546 408	4 677 188
Kokku ujuva tulumääraga võlakirjad	0	0	6 261 993	6 333 971
Kokku	167 299 446	167 814 219	146 171 354	146 295 885

Investeeringud hõlmavad valitsuste ja finantsasutuste emiteeritud võlakirju.

Võlakirjade õiglase väärtuse leidmisel on aluseks infosüsteemi Bloomberg kuvatavad hinnad (*Bloomberg Generic Price*). Nimetatud hinnaallika puudumise korral on kasutatud turuosaliste noteeritud hindu. Kui turul leidub maakler, kelle hinnanoteering sisaldab ka ostukogust, kasutatakse seda hinda. Ostukogusega noteeringu puudumise korral kasutatakse ostukoguseta noteeringut. Kui konkreetset võlakirjal ei ole noteeringut, kasutatakse kõigepealt hindamismudeleid. Kui vastavaid mudeleid ei saa või ei ole otstarbekas kasutada, kasutatakse soetusmaksumust. Portfellis polnud 31.12.2019 seisuga võlakirju, mille puhul oleks kasutatud soetusmaksumust või hindamismudeleid.

Müügivalmis võlakirjade rahalist liikumist kajastab rahavoogude aruanne. Aruandeperioodil ei toimunud investeeringute mitterahalisi liikumisi.

14.3. Laenud

Hüpoteeklaenud jagunesid tähtaegade kaupa järgmiselt.

Eurodes	31.12.2019	31.12.2018
Kaks kuni kolm aastat	1 380 000	0
Kolm kuni neli aastat	0	1 380 000
Kokku	1 380 000	1 380 000

31.12.2019 seisuga oli ERGO Insurance SE finantsseisundi aruandes hüpoteeklaenuna kajastatud CJSC ERGO Ins. Co-le antud laen summas 1 380 000 eurot (31.12.2018 seisuga 1 380 000 eurot),

perioodi 15.12.2017 kuni 01.07.2018 intressimäär oli 8,14% aastas; perioodi 01.07.2018 kuni 01.07.2019 intressimäär on 6,5%. Alates 01.07.2019 on intressimäär 5,6%. Laenu tagastamine on CJSC ERGO Ins. Co. osaluse müügilepinguga tagatud ning see makstakse tagasi müügilepingu lõpule viimisel.

Lisa 15. Edasikindlustuse varad

Edasikindlustusandjate osa kindlustustehnilistes eraldistes on järgmine.

<i>Eurodes</i>	31.12.2019	31.12.2018
Ettemakstud preemiate eraldis	1 951 361	1 504 469
<i>Rahuldamata nõuete eraldis – esinenud teatatud kahjud</i>	11 989 445	5 971 879
<i>Rahuldamata nõuete eraldis – IBNR</i>	131 851	32 874
<i>Kindlustuspensioni eraldis</i>	2 440 267	1 721 085
Rahuldamata nõuete eraldis kokku	14 561 563	7 725 838
Kokku	16 512 924	9 230 307

Edasikindlustuse varasid kajastab ka lisa 21.

Muud nõuded edasikindlustusandjatele ja -võtjatele on kajastatud kirjel „Nõuded kindlustustegevusest“ (vt lisa 16).

Edasikindlustuse tulem

<i>Eurodes</i>	Lisa	2019	2018
Edasikindlustusandjatele makstud preemiad	3	-8 433 993	-7 884 786
Edasikindlustusandjate osa ettemakstud preemiate eraldise muutuses	3	446 895	168 289
Edasikindlustusandjate poolt makstud komisjonitasu ja kasumis osalemine	4	1 278 237	996 623
Edasikindlustusandjate poolt makstud kahjude osa	7	1 657 951	3 200 432
Edasikindlustusandjate osa rahuldamata nõuete eraldise muutuses	7	6 835 723	113 834
Edasikindlustuse osa sõlmimisväljaminekutes	4	-159 050	-82 569
Kokku		1 625 763	-3 488 177

Lisa 16. Nõuded kindlustustegevusest ja muud nõuded

<i>Eurodes</i>	31.12.2019	31.12.2018
Nõuded klientidele	20 071 984	20 351 674
Nõuded vahendajatele	1 794 108	1 500 210
Nõuded edasikindlustusandjatele	1 808 329	1 141 439
Regressi- ja jääkvaranõuded kahjudest	11 124	5 929
Nõuded kindlustustegevusest kokku	23 685 545	22 999 252
Muud nõuded	289 540	429 985
Viitlaekumised – intressinõuded	34 310	154 274
Muud finantsvarad kokku	24 009 395	23 583 511
Maksude ettemaksed	1 336 561	767 556
Ettemakstud kulud	1 687 024	1 592 265
Mittefinantsvarad kokku	3 023 585	2 359 821
Kokku	27 032 980	25 943 332

Lisa 17. Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentide saldo koosneb nõudmiseni hoiustest pangas.

<i>Eurodes</i>	31.12.2019	31.12.2018
Hoiused pangas	11 689 236	9 743 461
Kokku	11 689 236	9 743 461

Raha ja raha ekvivalentide originaalvaluutaks on euro.

Lisa 18. Aktsionärid ja aktsiakapital

	Nimiväärtuseta lihtaktsiad		Aktsiakapital kokku
	tk	€	€
31.12.2019	384 629	6 391 391	6 391 391
31.12.2018	384 629	6 391 391	6 391 391

Lihtaktsiad annavad nende omanikele kõik äriseadustikus nimetatud õigused: õigus osaleda aktsionäride üldkoosolekul, kasumi jaotamisel ja seltsi lõpetamisel allesjäänud vara jaotamisel; õigus saada üldkoosolekul juhatuselt teavet seltsi tegevuse kohta; eesõigus märkida aktsiakapitali suurendamisel uusi aktsiaid võrdeliselt arvestusliku väärtuse summaga jms. Põhikirjas on ette nähtud, et aktsiate võõrandamisel on teistel aktsionäridel ostueesõigus kolmandate isikute ees. Põhikiri fikseerib, et aktsiaid võib pantida üksnes juhatuse nõusolekul.

Nimiväärtuseta aktsia kasutuselevõtmine võimaldas eurole üle minna ilma aktsiakapitali suurust muutmata. Aktsiakapitali eurodesse ümberarvutamisel oleks tulnud aktsiakapitali täisarvuliseks saamiseks aktsiakapitali kas vähendada või suurendada, nimiväärtuseta aktsia kasutuselevõtmisel seda aga teha ei tulnud. Nimiväärtuseta aktsia kasutuselevõtmine lihtsustab ka kapitaliarvestust ja kasumijaotuse korraldamist. Nimiväärtuseta aktsia kolmas eelis on aktsiakapitali edasiste muudatuste oluline lihtsustumine: põhikiri määrab üksnes aktsiakapitali suuruse ja aktsiate arvu.

ERGO Insurance SE ainuaktsionär on ERGO International AG (registrikood HRB 40871, aadress Victoriaplatz 2, 40198 Düsseldorf, Saksamaa), mille omanik omakorda on ERGO Group AG. Rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega koosõlas olev ERGO Group AG konsolideeritud aruanne on avalikkusele kättesaadav aadressil www.ergo.de. Kontserni emaettevõte on Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft AG, mille aktsiad on noteeritud Saksamaa turgudel.

Kogu aktsiakapital on sisse makstud.

Dividendid

Ainuaktsionäri otsuse kohaselt ei ole 2019. ega 2018. aastal dividende välja kuulutatud.

Lisa 19. Reservkapital

Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest aktsionäride üldkoosoleku otsuse alusel. 17. augustist 2017 kehtiva põhikirja kohaselt on reservkapitali suurus 1/10 aktsiakapitalist ja äriseadustiku § 336 lg 2 kohaselt tuleb igal majandusaastal kanda reservkapitali vähemalt 1/20 puhaskasumist. Kui reservkapital jõuab põhikirjas ettenähtud suuruseni, lõpetatakse reservkapitali suurendamine puhaskasumi arvelt. 31.12.2019 seisuga on ERGO Insurance SE reservkapital suurem kui põhikirjaga ettenähtud reservkapital.

Äriseadustiku § 337 kohaselt võib aktsionäride üldkoosoleku otsusel reservkapitali kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumit ei ole võimalik katta aktsiaseltsi vabast omakapitalist, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei tohi teha väljamakseid aktsionäridele.

31.12.2019 seisuga oli reservkapital 3 072 304 eurot (31.12.2018 seisuga 3 072 304 eurot).

Lisa 20. Õiglase väärtuse reserv

Õiglase väärtuse reserv kajastab müügivalmis finantsvarade ümberhindlusest tekkinud õiglase väärtuse muutust.

Kui finantsvara eemaldatakse finantsseisundi aruandest, kantakse omakapitalis kajastatud kumulatiivne tulu või kulu kasumiaruandesse.

<i>Eurodes</i>	2019	2018
Saldo 1. jaanuaril	70 670	1 231 680
Müümise ning väärtuse languse tõttu omakapitalist eemaldatud ja kasumiaruandes kajastatud	-61 963	-115 686
Lunastustähtpäeva saabumise tõttu omakapitalist eemaldatud ja kasumiaruandes kajastatud	-220	-1 881
Aruandeaastal muus koondkasumis/-kahjumis kajastatud õiglase väärtuse muutus	873 714	-1 043 443
Saldo 31. detsembril	882 201	70 670

Lisa 21. Kohustused kindlustuslepingutest ja edasikindlustuse varad

<i>Eurodes</i>	Lisa	31.12.2019	31.12.2018
Brutoeraldised			
Ettemakstud preemiate eraldis		76 723 020	73 446 840
<i>Rahuldamata nõuete eraldis – esinenud teatatud kahjud</i>		61 515 424	51 197 403
<i>Rahuldamata nõuete eraldis – IBNR</i>		15 047 681	12 030 142
<i>Rahuldamata nõuete eraldis – kaudsed kahjukäsitluskulud</i>		4 223 348	3 715 719
<i>Kindlustuspensioni eraldis</i>		14 414 974	12 654 636
Rahuldamata nõuete eraldis kokku		95 201 427	79 597 900
Brutoeraldised kokku		171 924 447	153 044 740
Edasikindlustaja osa eraldistes			
Ettemakstud preemiate eraldis		1 951 361	1 504 469
<i>Rahuldamata nõuete eraldis – esinenud teatatud kahjud</i>		11 989 445	5 971 879
<i>Rahuldamata nõuete eraldis – IBNR</i>		131 851	32 874
<i>Kindlustuspensioni eraldis</i>		2 440 267	1 721 085
Rahuldamata nõuete eraldis kokku		14 561 563	7 725 838
Edasikindlustaja osa eraldistes kokku	15	16 512 924	9 230 307
Netoeraldised			
Ettemakstud preemiate eraldis		74 771 659	71 942 371
<i>Rahuldamata nõuete eraldis – esinenud teatatud kahjud</i>		49 525 979	45 225 524
<i>Rahuldamata nõuete eraldis – IBNR</i>		14 915 830	11 997 268
<i>Rahuldamata nõuete eraldis – kaudsed kahjukäsitluskulud</i>		4 223 348	3 715 719
<i>Kindlustuspensioni eraldis</i>		11 974 707	10 933 551
Rahuldamata nõuete eraldis kokku		80 639 864	71 872 062
Netoeraldised kokku		155 411 523	143 814 433

Ettemakstud preemiate eraldise (EPE) liikumised

<i>Eurodes</i>	2019			2018		
	Bruto EPE	Edasi-kindlustaja osa	Neto EPE	Bruto EPE	Edasi-kindlustaja osa	Neto EPE
Saldo 1. jaanuaril	73 446 840	1 504 469	71 942 371	66 638 287	1 336 181	65 302 106
Muutused äriühendusest	0	0	0	0	0	0
Arvelevõetud preemiad	193 308 868	8 433 993	184 874 875	183 826 990	7 884 785	175 942 204
Teenitud preemiad	-190 032 688	-7 987 101	-182 045 587	-177 018 437	-7 716 497	-169 301 940
Saldo 31. detsembril	76 723 020	1 951 361	74 771 659	73 446 840	1 504 469	71 942 371

Ettemakstud preemiate eraldis (EPE) kindlustusliikide kaupa on järgmine.

<i>Eurodes</i>	Bruto EPE 31.12.2019	Bruto EPE 31.12.2018	Neto EPE 31.12.2019	Neto EPE 31.12.2018
Liikluskindlustus	28 879 672	29 490 466	28 879 669	29 490 466
Õnnetusjuhtumikindlustus	3 186 589	2 885 452	3 186 589	2 885 452
Reisikindlustus	864 949	677 542	862 700	675 082
Tehniliste riskide kindlustus	2 830 845	2 627 758	2 830 775	2 582 692
Eraisiku varakindlustus	5 801 831	5 321 593	5 801 832	5 321 592
Juriidilise isiku varakindlustus	4 413 749	4 016 278	4 132 657	3 765 245
Muu varakindlustus	1 096 061	871 784	296 294	871 783
Sõidukikindlustus	19 829 201	19 166 826	19 630 118	19 166 826
Vastutuskindlustus	3 771 637	3 171 719	4 123 431	2 755 507
Veosekindlustus	371 727	406 176	371 728	406 162
Vedaja vastutuskindlustus	931 371	914 554	931 371	914 554
Veesõiduki ja veesõiduki omaniku vastutuskindlustus	842 967	173 978	865 870	173 979
Garantiikindlustus	2 526 407	1 816 547	1 500 324	1 103 502
Raudtee veerevkoosseisu kindlustus	90 180	992 234	90 180	928 936
Abistamiskulude kindlustus	912 557	620 553	912 557	620 553
Finantsriskide kindlustus	267 809	187 544	250 096	174 204
Töökaotuskindlustus	10 376	1 413	10 376	1 413
Õigusabikulude kindlustus	95 092	104 423	95 092	104 423
Kokku	76 723 020	73 446 840	74 771 659	71 942 371

Rahuldamata nõuete eraldise (RNE) liikumised on järgmised.

<i>Eurodes</i>	2019			2018		
	Bruto RNE	Edasi-kindlustaja osa	Neto RNE	Bruto RNE	Edasi-kindlustaja osa	Neto RNE
Saldo 1. jaanuaril	79 597 900	7 725 838	71 872 062	67 605 742	7 612 006	59 993 736
Aruandeperioodi kahjud	122 453 080	5 369 483	117 083 597	110 484 170	2 720 093	107 764 077
Eelmiste perioodide kahjude muutus	2 932 843	3 124 193	-191 351	1 643 395	594 171	1 049 224
Makstud kahjud	-109 782 395	-1 657 951	-108 124 444	-100 135 407	-3 200 432	-96 934 975
Saldo 31. detsembril	95 201 427	14 561 563	80 639 864	79 597 900	7 725 838	71 872 062

Rahuldamata nõuete eraldis (RNE) kindlustusliikide kaupa on järgmine.

<i>Eurodes</i>	Bruto RNE 31.12.2019	Bruto RNE 31.12.2018	Neto RNE 31.12.2019	Neto RNE 31.12.2018
Liikluskindlustus	63 634 049	55 908 228	55 042 871	50 174 854
Õnnetusjuhtumikindlustus	1 121 266	948 546	1 121 266	948 547
Reisikindlustus	486 453	709 643	483 865	683 958
Tehniliste riskide kindlustus	1 475 653	2 056 128	1 475 653	2 023 766
Eraisiku varakindlustus	1 068 318	1 818 225	1 068 318	1 818 225
Juriidilise isiku varakindlustus	8 483 617	2 410 801	5 270 813	2 352 374
Muu varakindlustus	193 682	280 259	193 682	122 164
Sõidukikindlustus	4 414 023	4 259 233	4 387 647	4 259 236
Vastutuskindlustus	7 905 854	7 772 647	6 522 780	6 377 405
Veosekindlustus	345 332	225 681	331 956	212 305
Vedaja vastutuskindlustus	1 490 562	1 277 078	1 490 562	1 277 033
Veesõiduki ja veesõiduki omaniku vastutuskindlustus	788 896	69 010	788 897	69 010
Garantiikindlustus	2 241 226	635 108	927 509	325 871
Raudtee veerevkoosseisu kindlustus	386 264	528 000	386 264	528 000
Abistamiskulude kindlustus	132 449	128 859	132 449	128 859
Finantsriskide kindlustus	447 540	5 500	429 089	5 500
Töökaotuskindlustus	43 988	39 532	43 988	39 533
Õigusabikulude kindlustus	542 255	525 422	542 255	525 422
Kokku	95 201 427	79 597 900	80 639 864	71 872 062

Liikluskindlustuse rahuldamata nõuete eraldis sisaldab ka kindlustuspensionide eraldist. 31.12.2019 seisuga oli kindlustuspensionide maksmise toimik avatud 227 isikule, neist 112 juhul Eestis, 58 juhul Lätis ja 53 kannatanu puhul Leedus.

Alljärgnevas tabelis on esitatud kindlustuspensionide eraldised kahjujuhtumite aastate kaupa.

<i>Eurodes</i>	Juhtumi aasta						2014 ja varasem	Kokku
	2019	2018	2017	2016	2015			
Kindlustuspensionide brutoeraldis	144 437	2 222 054	1 463 129	2 488 873	312 114	7 784 368	14 414 975	
Kindlustuspensionide netoeraldis	144 437	1 332 317	1 463 129	2 488 873	312 114	6 233 838	11 974 708	

Möödumata riskide eraldis

Ettevõtte arvestuspõhimõtete kohaselt peab kindlustusandja kindlustustehniliste eraldiste piisavust kontrollima kohustuste adekvaatsuse testiga. Kui test näitab kindlustustehniliste eraldiste puudujääki, vähendatakse esmalt kapitaliseeritud sõlmimiskulusid ja vajaduse korral luuakse möödumata riskide täiendav eraldis. 31.12.2019 seisuga näitas kohustuste adekvaatsuse test, et kõikide kindlustusliikidega seotud kindlustustehnilised eraldised on piisavad, katmaks ERGO Insurance SE tulevikukohustusi nendes kindlustusliikides. Testist tulenevalt jäeti kapitaliseeritud sõlmimiskulud vähendamata, möödumata riskide täiendavat eraldist ei loodud (vt lisa 2.1 ja lisa 11).

Lisa 22. Kohustused edasikindlustusest

<i>Eurodes</i>	31.12.2019	31.12.2018
Võlad edasikindlustusandjatele	2 964 057	2 739 635
Edasikindlustuse osa sõlmimisväljaminekutes	548 936	389 885
Kokku	3 512 993	3 129 520

Lisa 23. Muud kohustused kindlustustegevusest

<i>Eurodes</i>	31.12.2019	31.12.2018
Võlad kindlustusvõtjatele	12 324 311	6 843 889
Võlad vahendajatele	3 389 878	3 803 213
Muud kohustused	100 157	104 993
Kokku	15 814 346	10 752 095

Lisa 24. Muud kohustused ja viitvõlad

<i>Eurodes</i>	Lisa	31.12.2019	31.12.2018
Muud kohustused		372 737	426 573
Võlg hankijatele		1 377 625	1 101 708
Puhkusetasu kohustus		991 832	781 764
Võlg töötajatele		1 932 625	1 230 955
Muud viitvõlad		1 397 696	1 370 245
Rendikohustused	26	5 925 223	0
<i>Muud finantskohustused kokku</i>		11 997 738	4 911 245
Üksikisiku tulumaks		406 643	195 365
Ettevõtte tulumaks		890 313	847 055
Käibemaks		153 334	131 360
Sotsiaalmaks		643 420	343 237
Erisoodustuste tulumaks		5 203	4 303
Erisoodustuste sotsiaalmaks		7 840	3 965
Kogumispensionikindlustuse kohustus		17 363	16 362
<i>Mittefinantskohustused kokku</i>		2 124 116	1 541 647
Kokku		14 121 854	6 452 892

Lisa 25. Finantsinstrumentide õiglase väärtus

<i>Eurodes</i>	Lisa	31.12.2019				Kokku
		Raamatu- pidamislik maksumus	Õiglase väärtus	I tase	III tase	
<i>Õiglasest väärtuses kajastatud finantsvarad</i>						
Börsil noteeritud võlakirjafondid	14.1	24 443 619	24 443 619	24 443 619	0	24 443 619
Börsil noteerimata aktsiad ¹	14.1	43 443	N/A ¹	N/A ¹	0	0
Valitsuse võlakirjad	14.2	80 329 888	80 329 888	80 329 888	0	80 329 888
Finantsasutuste võlakirjad	14.2	81 114 645	81 114 645	81 114 645	0	81 114 645
Muud võlakirjad	14.2	6 369 686	6 369 686	6 369 686	0	6 369 686
<i>Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses</i>						
Laenud	14.3	1 380 000	1 407 348	0	1 407 348	1 407 348
<i>Õiglasest väärtuses kajastatud finantsvarad</i>						
Börsil noteeritud võlakirjafondid	14.1	20 396 844	20 396 844	20 396 844	0	20 396 844
Börsil noteerimata aktsiad ¹	14.1	43 443	N/A ¹	N/A ¹	0	0
Valitsuse võlakirjad	14.2	86 719 510	86 719 510	86 719 510	0	86 719 510
Finantsasutuste võlakirjad	14.2	59 576 375	59 576 375	59 576 375	0	59 576 375
<i>Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses</i>						
Laenud	14.3	1 380 000	1 405 190	0	1 405 190	1 405 190

¹ Õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata.

Tabelis ei kajastu lühiajaliste nõuete ja kohustuste õiglasel väärtused, sest need on ligikaudu võrdsed raamatupidamislike väärtustega.

Lisa 26. Rendilepingud

Ettevõtte kui rentnik

Ettevõtte rendib kontoriruumide, kontoriseadmeid ja IT-seadmeid. Enamikul kontoriruumide rendilepingutel on tähtajatud tingimused. Lepingu eeldatava lõppkuupäeva kohta annavad hinnangu konkreetse valdkonna eest vastutavad isikud, lähtudes olemasolevatest ärivajadustest ning ettevõtte arenguplaanidest. Mõne üürilepingu puhul nähakse lepingutingimustes ette üürihinna tõus kokku lepitud indeksi kohaselt.

IT- ja kontoriseadmete rendilepingute tingimused kehtivad kaks kuni neli aastat.

Allpool on esitatud teave rendilepingute kohta, mille puhul ettevõtte on rentnik.

Kasutusõiguse alusel kasutatavad varad

Kasutusõiguse alusel kasutatavad varad, mis ei vasta kinnisvarainvesteeringu kriteeriumidele, kajastatakse materiaalse põhivarana (vt lisa 10 „Materiaalne põhivara“).

	Ehitised	Seadmed ja muu põhivara	Kokku
2019			
01.01.2019 (esmakordne rakendamine)	6 077 396	413 000	6 490 396
Arvestatud kulum	1 319 412	194 595	1 514 007
Perioodi jooksul lisatud kasutusõiguse alusel kasutatav vara	921 419	0	921 419
31.12.2019	5 679 403	218 405	5 897 808

Rendilepingute rahavood

Rendilepingud (IFRS 16)	2019
Intressid rendikohustustelt	41 714
Rendimaksete põhiosa	1 472 364
Lühiajaliste rendilepingutega seotud kulud	292 664
Madala väärtusega rendilepingutega seotud kulud	53 403
Rendilepingute kasutusrendimaksed (IAS 17)	2018
Kontoriruumid	1 783 727
Muud varad	232 832

Rendikohustused jagunevad ajaliselt järgmiselt

Rendikohustus	2019
Alla ühe aasta jooksul	1 436 258
Ühe kuni kahe aasta jooksul	1 273 447
Kahe kuni viie aasta jooksul	2 318 661
Viie kuni kümne aasta jooksul	896 857
Kokku	5 925 223

Lisa 27. Tulumaks

Ettevõtte jaotamata kasum 31.12.2019 seisuga oli 56 707 348 eurot (31.12.2018 seisuga 45 615 531 eurot) ja immateriaalse vara raamatupidamislik väärtus 7 373 533 eurot (31.12.2018 seisuga 5 724 931 eurot), st jaotuskõlblik kasum on 49 333 815 eurot (31.12.2018 seisuga 39 890 600 eurot). Suurim võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võib tekkida kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, on 9 866 763 eurot (31.12.2018 seisuga 7 978 120 eurot). Seega oleks võimalik netodividendidena välja maksta 39 467 052 eurot (31.12.2018 seisuga 31 912 480 eurot).

Tulumaksu leidmisel korrigeeritakse ettevõtte jaotamata kasumit immateriaalse vara raamatupidamisliku väärtusega.

Tulumaksu leidmisel ei ole arvesse võetud asjaolu, et aruandeperioodil maksustati Leedu üksuses kasumit selle teenimisel üksuse tegevuskohas.

Maksimaalne võimalik tulumaksukohustus on arvatud eeldusel, et netodividendid ja 2020. aasta kasumiaruandes kajastatav tulumaks ei ületa jaotatavat kasumit 31.12.2019 seisuga.

Eurodes

Tulumaksukulu	2019	2018
Tulumaksukulu	888 396	774 956
Edasilükkunud tulumaksu muutus	-58 039	26 437
Tulumaksukulu kokku	830 357	801 393

Eurodes

Kajastatud edasilükkunud tulumaksuvarad	2019	2018
Muudelt kohustustelt	273 452	215 412
Kokku	273 452	215 412

Eurodes

Raamatupidamiskasumi ja tulumaksukulu võrdlus	2019	2018
Tulumaksueelne kasum	11 922 174	9 029 605
Tulumaksumäär 0%	0	0
Välisriikide maksumäärade mõju	49 318	474 737
Maksuvaba tulu ja maksustatavate kulude mõju	0	7 785
Mahaarvamisele mittekuuluvate kulude mõju	839 079	292 434
Kajastatud edasilükkunud tulumaksuvara muutus	-58 040	26 437
Aruandeaasta tulumaksukulu	830 357	801 393

Lisa 28. Tehingud seotud pooltega

Ettevõtte loeb pooli seotuks juhul, kui ühel poolel on kontroll teise poole üle või oluline mõju teise poole äriliste otsustele. Seotud pooled on:

- emattevõtte ERGO International AG ja emattevõtte omanik ning lõplikku kontrolli omav pool Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft AG;
- sidusettevõtted;
- teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted;
- aktsiaseltsi juhatus ja nõukogu ning olulise osalusega eraisikutest omanikud, välja arvatud juhul, kui neil isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju ettevõtte äriotsustele.

Seotud pooled on ka eelkirjeldatud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

Juhatusale makstud tasud ja majandusaasta tulemuste eest arvestatud preemiad ning soodustused moodustasid kokku 647 488 eurot (2018. a 707 121 eurot). Nõukogu liikmetele ei ole tasu makstud.

Juhatus liikme tasu koosneb fikseeritud osast ja tulemustasust. Tulemustasu oleneb eesmärkide täitmisest. Eesmärgid ja sihid lepivad nõukogu esimehe ja juhatuse liikme vahel kokku enne majandusaasta algust. Tulemustasu maksmise otsustab nõukogu esimees pärast majandusaasta tulemuste kinnitamist aktsionäride üldkoosolekul. Kui seotud eesmärgid jäävad osaliselt saavutamata, võib ettevõtte jätta tulemustasu maksmata. Maksimaalse tulemustasu osakaal juhatuse liikme aastatulus on põhitasu osakaalust oluliselt väiksem. Eesmärgid, mille alusel tulemustasu makstakse, hõlmavad nii kontserni tasandi finantsnäitajaid kui ka isiklikke, kohaliku tasandi näitajaid. Olenevalt sõlmitud lepingute tingimustest ja lahkumise asjaoludest tuleb juhatuse liikmetele maksta lahkumishüvitist aja eest, mis võib ulatuda juhatuse volituste tähtaja lõpuni. Juhatus liikmete volitused kehtivad enamasti viis aastat.

Eurodes

Seotud pool	Nõuded 31.12.2019 ¹	Nõuded 31.12.2018 ¹	Kohustused 31.12.2019 ²	Kohustused 31.12.2018 ²
Kontserni emaettevõtte Münchener Rück	43 195	39 356	379 771	400 457
Samasse kontserni kuuluvad ettevõtted	1 643 942	1 661 978	6 941 535	6 461 831

Eurodes

Seotud pool	Ostetud teenused 2019	Ostetud teenused 2018	Müüdnud teenused 2019 ³	Müüdnud teenused 2018 ³
Samasse kontserni kuuluvad ettevõtted	3 661 142	1 928 816	682 667	752 153

¹Sh CJSC ERGO Ins. Co-le antud laen 1 380 000 eurot (2018. a 1 380 000 eurot).

²Sh ERGO Life Insurance SE-lt saadud allutatud laen 6 000 000 eurot (2018. a 6 000 000 eurot).

³Sh CJSC ERGO Ins. Co. laenuintress 34 310 eurot (2018. a 154 274 eurot).

⁴Sh ERGO Life Insurance SE laenuintress 4493 eurot (2018. a 2247 eurot).

Edasikindlustuslepingute alusel on aruandeaastal kasumiaruandes kajastatud järgmised tehingud.

Eurodes

Edasikindlustuslepingud	2019	2018
Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft AG		
Edasikindlustuspreemiad	188 773	303 821
Edasikindlustuse osa väljamakstud kahjudest	-19 906	174 281
Edasikindlustuse komisjonitasud ning kasumis osalemised	2 601	-23 770
Samasse kontserni kuuluvad ettevõtted		
Edasikindlustuspreemiad	1 219 482	92 646
Edasikindlustuse osa väljamakstud kahjudest	10 023	10 498
Edasikindlustuse komisjonitasud ning kasumis osalemised	28 718	23 498
Brutopreemiad sissetulevast edasikindlustusest	109 099	0
Edasikindlustusvõtjatele makstavad komisjonitasud	4 320	0

Lisa 29. Aruandepäeva järgsed sündmused

11. märtsil kuulutas Maailma Terviseorganisatsioon COVID-19 viirushaiguse pandeemiaks. ERGO jälgib kiiresti arenevat olukorda, rakendab ennetusmeetmeid, tagades töötajatele ja klientidele kõige turvalisema keskkonna, ning teeb ärimaastiku muutustele reageerides kiireid äriotsuseid. Pandeemia tagajärjed võivad negatiivselt mõjuda ettevõtte varasid, kindlustusmakseid ja kahjusid. Konkreetne mõju ettevõtte tulemusele ei ole veel selge.

Juhatuse allkirjad 2019. majandusaasta aruandele

ERGO Insurance SE juhatus on koostanud 2019. aasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande.

Bogdan Benczak juhatuse esimees	/allkirjastatud digitaalselt/	02.04.2020
Maciej Szyszko juhatuse liige	/allkirjastatud digitaalselt/	02.04.2020
Tadas Dovbyšas juhatuse liige	/allkirjastatud digitaalselt/	02.04.2020
Ingrīda Kīrse juhatuse liige	/allkirjastatud digitaalselt/	02.04.2020
Marek Ratnik juhatuse liige	/allkirjastatud digitaalselt/	02.04.2020

Kasumi jaotamise ettepanek

Äriseadustiku § 332 lg-te 2 ja 3 kohaselt teeb ERGO Insurance SE juhatus ainuaktsionäreile ERGO International AG ettepaneku:

- 1) jätta tegemata eraldised reservkapitali, sest reservkapitali suurus on ületanud põhikirjaga ettenähtud reservkapitali suuruse;
- 2) jätta tegemata eraldised teistesse reservidesse;
- 3) 2019. majandusaasta puhaskasum 11 091 817 (üksteist miljonit üheksakümmend üks tuhat kaheksasada seitseteist) eurot kanda eelmiste perioodide jaotamata kasumisse;
- 4) jätta tegemata väljamaksed ainuaktsionäreile;
- 5) jaotamata kasumi jääk 01.01.2020 seisuga on 56 707 348 (viiskümmend kuus miljonit seitsesada seitse tuhat kolmsada nelikümmend kaheksa) eurot.

ERGO Insurance SE juhatuse nimel

Bogdan Benczak

juhatuse esimees

/allkirjastatud digitaalselt/

ERGO Insurance SE ainuaktsionäri andmed

Andmed on esitatud 02. aprilli 2020. aasta seisuga.

Andmed on esitatud äriseadustiku § 334 lg 2 kohaselt.

Ainuaktsionäri nimi: **ERGO International Aktiengesellschaft**

Juriidiline aadress: Victoriaplatz 2, 40198 Düsseldorf, Saksamaa Liitvabariik

Registrikood: HRB 40871, kantud Saksamaa Liitvabariigi Düsseldorfis jaoskonnakohtu äriregistrisse

Väärtpaberite omandamise ja märkimise aeg.

1. Nimiväärtuseta lihtaktsiad:

- 287 439 aktsiat, 30.05.2000;
- 61 550 aktsiat, 29.05.2001;
- 32 088 aktsiat, 03.12.2001;
- 65 aktsiat, 03.06.2002;
- 17 aktsiat, 24.07.2002;
- 77 aktsiat, 10.09.2002;
- 2 aktsiat, 10.09.2002;
- 62 aktsiat, 17.09.2002;
- 17 aktsiat, 18.09.2002;
- 5 aktsiat, 02.12.2002;
- 5 aktsiat, 02.12.2002;
- 865 aktsiat, 18.11.2003;
- 2 aktsiat, 26.10.2004;
- 3 aktsiat, 02.12.2004;
- 2366 aktsiat, 17.05.2006;
- 23 aktsiat, 24.05.2006;
- 43 aktsiat, 07.12.2007.

Tegevusalade loetelu**Aruandeperioodi 01.01.2019–31.12.2019 tegevusalad****Summa**

Kahjukindlustus (65121)

193 199 769

Edasikindlustus (65201)

109 099

Kavandatavad tegevusalad aruandeperioodiks 01.01.2020–31.12.2020

Kahjukindlustus (65121)

Edasikindlustus (65201)